

Пайдалануши нұсқаулығы

ҚЫСҚАША ҚОРЫТЫНДЫ

Осы нұсқаулықта құрамдас бөліктер, желіге қосылу, қуатты басқару, қауіпсіздік, сақтық көшірме жасау туралы ақпарат және басқа да мәліметтер беріледі.

© Copyright 2019-2021 HP Development Company, L.P.

Bluetooth өз меншік іесінің сауда белгісі болып табылады және оны HP Inc. компаниясы лицензия бойынша пайдаланады. Intel, Celeron және Pentium – АҚШ және/немесе басқа елдердегі Intel корпорациясының немесе еншілес компанияларының сауда белгілері. Windows – АҚШ және/немесе басқа елдердегі Microsoft корпорациясының тіркелген сауда белгісі немесе сауда белгісі. USB Type-C® және USB-C® Implementers Forum үйімінің тіркелген сауда белгілері. Miracast® – Wi-Fi Alliance компаниясының тіркелген сауда белгісі.

Осы құжатта берілген ақпарат ескертүсіз өзгеріледі. HP өнімдері мен қызметтеріне кепілдік тек осындай өнімдермен және қызметтермен бірге келетін тікелей кепілдік мәлімдемелерінде беріледі. Осы құжаттағы ешнәрсе қосымша кепілдік деп түсіндірілмеу тиіс. HP компаниясы осы құжаттағы техникалық немесе редакторлық қателер, не болмаса қалып кеткен мәліметтер үшін жауапты емес.

Екінші басылым: наурыз, 2021 ж.

Бірінші басылым: маусым, 2019 ж.

Құжат бөлігінің нөмірі: L58966-DF2

Өнім туралы ескерту

Бұл нұсқаулықта көптеген өнімдерге ортақ мүмкіндіктер сипатталған. Кейбір мүмкіндіктер компьютеріңізде болмауы мүмкін.

Барлық мүмкіндіктер кейбір Windows шығарылымдарында немесе нұсқаларында жұмыс істемеу мүмкін. Windows жүйесінің мүмкіндіктерін толықымен пайдалану үшін жүйелердегі аппараттық құралды, драйверлерді, бағдарламалық құралды немесе BIOS жаңарту және/немесе бөлек сатып алу қажет болуы мүмкін. Windows 10 автоматты түрде жаңартылады және бул функция әрқашан қосулы болады. Интернет провайдері көрсететін қызмет ақылары алынуы мүмкін және жаңартуларға біраз уақыт қосымша талаптар қойылуы мүмкін. Толық ақпаратты <http://www.microsoft.com> веб-бетінен қараңыз.

Пайдаланушы нұсқаулықтарының ең соңғы нұсқаларын ашу үшін <http://www.hp.com/support> сілтемесін басып, өніміңізді табу нұсқауларын орындаңыз. Одан кейін **Руководства пользователя** (Пайдаланушы нұсқаулықтары) параметрін таңдаңыз.

Бағдарламалық құралды пайдалану шарттары

Осы дербес компьютерде алдын ала орнатылған кез келген бағдарламалық құрал өнімін орнату, көшіру, жүктеп алу немесе басқа жолмен пайдалану арқылы, HP Түпкі пайдаланушы лицензиялық келісіміне (EULA) бағынуға келісесіз. Егер сіз осы лицензиялық шарттармен келіспесеңіз, қолданылмаған өнім қаражатын қайтару ережелеріне сәйкес төленген қаражатты толық қайтарып алу үшін, пайдаланбаған өнімді (аппараттық және бағдарламалық құралды) 14 күн ішінде сатушыға қайтаруызыға болады.

Қосымша ақпарат алу немесе компьютердің ақысын толық қайтаруды сұрау үшін сатушыға хабарласыңыз.

Қауіпсіздік туралы ескерту хабары

Қызып кетумен байланысты зақымдарды немесе компьютердің қатты қызып кету жағдайын азайту үшін сипатталған әдістерді орындаңыз.

⚠ АБАЙ БОЛЫҢЫЗ! Қызып кетумен байланысты зақымдарды немесе компьютердің қатты қызып кету жағдайын азайту үшін компьютерді тізенізге қоймаңыз немесе компьютердің ауа желдеткішін бітеменіз. Компьютерді тек қатты, теріс беткейдің үстіне қойып пайдаланыңыз. Қасында тұрған қосымша принтер сияқты қатты беттің немесе жастық, кілем не мата сияқты жұмсақ беткейдің ауа ағынын бөгөуіне жол берменіз. Сонымен қатар жұмыс кезінде айнымалы ток адаптерінің теріге немесе жастық, кілем не мата сияқты жұмсақ беткейге тимеуін қадағалаңыз. Компьютер және айнымалы ток адаптері қолданыстағы сақтық стандарттарында белгіленген пайдаланушы үшін рұқсат етілген бет температурасына сәйкес келеді.

Процессордың конфигурациясын реттеу (тек таңдаулы өнімдерде)

Процессор конфигурациясы туралы маңызды ақпарат.

- **МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ:** Таңдаулы өнімдер Intel® Pentium® N35xx/N37xx сериялы немесе Celeron® N28xx/N29xx/N30xx/N31xx сериялы процессормен және Windows® операциялық жүйесімен жабдықталады. **Жоғарыда сипатталған компьютерде msconfig.exe файлында процессордың конфигурациялық параметрін 4 немесе 2 процесордан 1 процесорға өзгертпеніз.** Егер өзгертсөніз, компьютер қайта қосылмайды. Бастапқы параметрлерді қалпына келтіру үшін зауыттық қалпына келтіруді орындау қажет.

Мазмұны

1 Алғашқы жұмыс 1

Ең жақсы тәжірибе	1
Қосымша HP ресурстары	1

2 Компьютермен танысу 3

Жабдықты табу	3
Бағдарламалық құралды табу	3
Оң жақ	3
Сол жақ	4
Дисплей	5
Low Blue Light (Төмен деңгейлі көк түс) режимі (тек таңдаулы өнімдерде)	5
Пернетақта аймағы	6
Сенсорлы тақта параметрлері және құрамдас бөліктері	7
Сенсорлы тақта параметрлері	7
Сенсорлы тақта параметрлерін реттеу	7
Сенсорлы тақтаны іске қосу	7
Сенсорлы тақта құрамдас бөліктері	7
Индикаторлар	8
Түйме, желдеткіш саңылау, үндектіштер және саусақ ізін оқу құрылғысы	8
Арнайы пернелер	10
Әрекет пернелері	11
Астыңғы жағындағы	12
Жапсырмалар	13

3 Желіге қосылу 15

Сымсыз желіге қосылу	15
Сымсыз басқару элементтерін пайдалану	15
Ұшақ режимі пернесі	15
Операциялық жүйе басқару элементтері	15
WLAN желісіне қосылу	16
HP Мобильді кең жолақты модулін пайдалану (тек таңдаулы өнімдерде)	16
eSIM пайдалану (тек таңдаулы өнімдерде)	17
GPS пайдалану (тек таңдаулы өнімдерде)	18
Bluetooth сымсыз құрылғыларын пайдалану (тек таңдаулы өнімдерде)	18
Bluetooth құрылғыларын қосу	18
Сымды желіге (LAN) қосылу (тек таңдаулы өнімдерде)	18

4 Ойын-сауық мүмкіндіктерін пайдалану	20
Камераны пайдалану	20
Аудио дыбысты пайдалану	20
Үндеткіштерді қосу	20
Құлақаспаптарды жалғау	20
Гарнитураны қосу	21
Дыбыс параметрлерін пайдалану	21
Дыбыс параметрлері	21
Аудио параметрлері	21
Бейнені пайдалану	22
Бейне құрылғыларын HDMI кабелі арқылы (тек таңдаулы өнімдерде) қосу	22
HDMI пайдалану арқылы жоғары сапалы теледидарды немесе мониторды жалғау	22
HDMI аудио кірісін орнату	23
HDMI аудиосын іске қосу	23
Дыбысты компьютер үндеткіштеріне беру	23
Miracast үйлесімді сымсыз дисплейлерді табу және оларға қосылу (тек таңдаулы өнімдерде)	23
Деректерді жіберу мүмкіндігін пайдалану	24
USB Type-С портына құрылғыларды жалғау (тек таңдаулы өнімдерде)	24
5 Экранда шарлау	25
Сенсорлы тақтаны және сенсорлы экран құмылдарын пайдалану	25
Тұрту	25
Екі саусақ қөмегімен масштабтау	26
Екі саусақты сырғыту (сенсорлы тақта және дәл сенсорлы тақта)	26
Екі саусақпен тұрту (сенсорлы тақта және дәл сенсорлы тақта)	26
Үш саусақпен тұрту (сенсорлы тақта және дәл сенсорлы тақта)	26
Төрт саусақпен тұрту (сенсорлы тақта және дәл сенсорлы тақта)	27
Үш саусақпен сырғыту (сенсорлы тақта және дәл сенсорлы тақта)	27
Төрт саусақпен сырғыту (дәл сенсорлы тақта)	28
Бір саусақты сырғыту (сенсорлы экранда)	28
Қосымша пернетақтаны немесе тінтуірді пайдалану	28
Экрандық пернетақтаны пайдалану (тек таңдаулы өнімдерде)	28
6 Қуат басқару	30
Ұйқы және күту режимін пайдалану	30
Ұйқы қүйін қосу және одан шығу	30
Күту режимін іске қосу және шығу (тек таңдаулы өнімдерде)	31
Компьютер жұмысын аяқтау (өшіру)	31
Қуат белгішесін және қуат параметрлерін пайдалану	32

Батареяның қуатымен жұмыс істеу	32
HP Fast Charge (HP Жылдам зарядтау) мүмкіндігін (тек таңдаулы өнімдерде) пайдалану	33
Батарея зарядын көрсету	33
HP Support Assistant бағдарламасында батарея мәліметтерін табу (тек таңдаулы өнімдерде)	33
Батарея қуатын ұнемдеу	33
Төмен батарея деңгейлерін анықтау	34
Төмен батарея деңгейі мәселесін шешу	34
Сыртқы қуат қолданылғанда батарея зарядының төмен деңгейі мәселесін шешу	34
Ешқандай қуат көзі болмағанда төмен батарея деңгейін шешу	34
Компьютер күту күйінен шыға алмайтын кезде, төмен батарея деңгейін шешу	34
Зауытта пломбаланған батарея	35
Сыртқы қуат көзіне қосып жұмыс істеу	35
7 Компьютерге техникалық қызмет көрсету	37
Компьютер жұмысын жақсарту	37
Дискіні дефрагментациялауды қолдану	37
Дискіні тазалау құралын пайдалану	37
HP 3D DriveGuard бағдарламасын (тек таңдаулы өнімдерде) пайдалану	37
HP 3D DriveGuard күйін анықтау	38
Бағдарламалар мен драйверлерді жаңарту	38
Бағдарламалар мен драйверлерді Windows 10 арқылы жаңарту	38
Бағдарламаларды Windows 10 S пайдалану арқылы жаңарту	38
Драйверлерді Windows 10 S пайдалану арқылы жаңарту	39
Компьютерді тазалау	39
HP Easy Clean бағдарламасын (тек таңдаулы өнімдерде) іске қосу	39
Компьютерден кір мен қалдықтарды кетіру	39
Компьютерді заарсыздандырығыш зат арқылы тазалау	40
Ағаш беткейге күтім көрсету (тек таңдаулы өнімдерде)	41
Компьютерді бірге алып жүру немесе тасымалдау	42
8 Компьютер мен ақпаратты қорғау	43
Құпия сөздерді пайдалану	43
Windows жүйесінде құпия сөздерді орнату	43
Setup Utility (BIOS) құпия сөздерін орнату	44
Windows Hello мүмкіндігін пайдалану (тек таңдаулы өнімдерде)	45
Интернет қауіпсіздігін қамтамасыз ететін бағдарламалық құралын пайдалану	45
Вирусқа қарсы бағдарламалық құралды пайдалану	45
Брандмауэр бағдарламалық құралын пайдалану	46

Бағдарламалық құрал жаңартуларын орнату	46
HP Device as a Service (HP құрылғысын қызмет ретінде) (тек таңдаулы өнімдерде) пайдалану	46
Сымсыз желіні қорғау	47
Бағдарламалық құрал қолданбаларының және мәліметтеріңіздің сақтық көшірмелерін жасау	47
Қосымша қауіпсіздік кабелін пайдалану (тек таңдаулы үлгілерде)	47
9 Setup Utility (BIOS) утилитасын пайдалану	48
Setup Utility (BIOS) утилитасын бастау	48
Setup Utility (BIOS) жаңарту	48
BIOS нұсқасын анықтау	48
BIOS жаңартуға дайындалу	49
BIOS жаңартуын жүктеп алу	49
BIOS жаңартуын орнату	50
10 HP PC Hardware Diagnostics пайдалану	51
HP PC Hardware Diagnostics Windows (тек таңдаулы өнімдерде) пайдалану	51
HP PC Hardware Diagnostics Windows құралы аппараттық құралдың ақаулығы туралы беретін идентификациялық кодын пайдалану	51
HP PC Hardware Diagnostics Windows құралын пайдалану	51
HP PC Hardware Diagnostics Windows құралын HP Анықтама және қолдау бағдарламасы арқылы ашу (тек таңдаулы өнімдерде)	51
HP PC Hardware Diagnostics Windows құралын HP Support Assistant бағдарламасы арқылы ашу	52
HP PC Hardware Diagnostics Windows құралын Бастау мәзірі арқылы ашу (тек таңдаулы өнімдерде)	52
HP PC Hardware Diagnostics Windows жүктеп алу	52
HP PC Hardware Diagnostics Windows құралының ең соңғы нұсқасын HP-ден жүктеп алу	52
HP PC Hardware Diagnostics Windows құралын Microsoft Store дүкенінен жүктеп алу	53
HP Hardware Diagnostics Windows құралын өнімнің атавы немесе нөмірі бойынша (тек таңдаулы өнімдерде) жүктеп алу	53
HP PC Hardware Diagnostics Windows орнату	53
HP PC Hardware Diagnostics UEFI пайдалану	53
HP PC Hardware Diagnostics UEFI құралы аппараттық құралдың ақаулығы туралы беретін идентификациялық кодын пайдалану	54
HP PC Hardware Diagnostics UEFI бастау	54
HP PC Hardware Diagnostics UEFI құралын USB флэш-жады дискінә жүктеу	54
HP PC Hardware Diagnostics UEFI құралының ең соңғы нұсқасын жүктеп алу	55
HP PC Hardware Diagnostics UEFI құралын өнімнің атавы немесе нөмірі бойынша (тек таңдаулы өнімдерде) жүктеп алу	55
Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI параметрлерін (тек таңдаулы өнімдерде) пайдалану	55

Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI жүктеп алу	55
Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI құралының ең соңғы нұсқасын жүктеп алу	55
Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI құралын өнімнің атавы немесе нөмірі бойынша жүктеп алу	56
Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI параметрлерін реттеу	56
11 Сақтық көшірме жасау, алдыңғы құйіне қайтару және қалпына келтіру	57
Ақпараттың сақтық көшірмесін жасау және қалпына келтіру медиасын жасау	57
Windows құралдарын сақтық көшірме жасау үшін пайдалану	57
HP Cloud Recovery Download Tool құралын қалпына келтіру нұсқасын жасау үшін (тек таңдаулы өнімдерде) пайдалану	57
Жүйені қалпына келтіру және жөндөу	58
Жүйені қалпына келтіруді жасау	58
Бастапқы құйге қайтару және қалпына келтіру әдістері	58
HP Қалпына келтіру медиа құралынан қалпына келтіру	58
Компьютердің жүктелу ретін өзгерту	59
HP Sure Recover бағдарламасын (тек таңдаулы өнімдерде) пайдалану	59
12 Электрстатикалық разряд	61
13 Техникалық сипаттартар	62
Тұтынылатын қуат	62
Жұмыс ортасы	63
14 Арнайы мүмкіндіктер	64
HP және арнайы мүмкіндіктер	64
Арнайы мүмкіндіктерге арналған қажетті құралдарды табу	64
HP міндеті	64
Халықаралық арнайы мүмкіндіктер жөніндегі білікті мамандар бірлестігі (IAAP)	65
Ең жақсы арнайы технологияны табу	65
Қажеттіліктеріңізге қол жеткізу	65
HP өнімдеріне арналған арнайы мүмкіндіктер	65
Стандарттар және занұдар	66
Стандарттар	66
Нөмірі 376 – EN 301 549 бүйріғы	66
Веб-мазмұнға қол жеткізу жөніндегі нұсқаулар (WCAG)	67
Занұдар мен ережелер	67
Арнайы мүмкіндіктер бойынша пайдалы ресурстар мен сілтемелер	67
Ұйымдар	67
Білім беру мекемелері	68

Шектеулі мүмкіндіктер туралы басқа да ресурстар	68
НР сілтемелері	68
Қолдау қызметіне хабарласу	68
Индекс	70

1 Алғашқы жұмыс

Бұл компьютер жұмыс істеуді және көңіл көтеруді жақсартуға арналған құатты құрал болып табылады.

Компьютерді орнату жасалғаннан кейін орындауға болатын ең жақсы амалдар, компьютермен жасауға болатын қызықты әрекеттер және қосымша HP ресурстарын табуға болатын орындар туралы білу үшін осы бөлімді оқып шығыңыз.

Ең жақсы тәжірибе

Компьютерді орнатқан және тіркеген соң, зерделі қаржыландырудың ең көбін алу үшін келесі қадамдарды орындауды ұсынамыз:

- Қалпына келтіру медиа құралдарын жасау арқылы катты дискінің сақтық көшірмесін жасаңыз. [Сақтық көшірме жасау, алдыңғы қуйіне қайтару және қалпына келтіру \(57-бет\)](#) бөлімін қараңыз.
- Әлі қосылмаған болса, сымды немесе сымсыз желіге қосылыңыз. Егжей-тегжейлі ақпаратты [Желіге қосылу \(15-бет\)](#) бөлімінен қараңыз.
- Компьютерлік құрылғылар және бағдарламалармен танысныңыздар. Қосымша ақпарат алу үшін [Компьютермен танысу \(3-бет\)](#) немесе [Ойын-сауық мүмкіндіктерін пайдалану \(20-бет\)](#) бөлімін қараңыз.
- Вирусқа қарсы бағдарламалық құрал сатып алыңыз немесе жаңартыңыз. [Вирусқа қарсы бағдарламалық құралды пайдалану \(45-бет\)](#) бөлімін қараңыз.
- **HP Support Assistant қолданбасын пайдалану:** онлайн қолдауды жылдам алу үшін HP Support Assistant қолданбасын (тек таңдаулы өнімдерде) ашыңыз. HP Support Assistant қолданбасы компьютер өнімділігін оңтайландырады және ең соңғы бағдарлама жаңартуларын, диагностикалық құралдарды және анықтама нұсқауларын пайдалану арқылы мәселелерді шешеді. Тапсырмалар тақтасының іздеу жолағына поддережка (қолдау) деп жазып, **HP Support Assistant** бағдарламасын таңдаңыз. Одан кейін **Поддержка** (Қолдау) опциясын таңдаңыз.

Қосымша HP ресурстары

Өнім туралы егжей-тегжейлі деректерді, практикалық нұсқаулық ақпаратын және қосымша мәліметтерді қамтамасыз ететін ресурстарды табу үшін мына кестені қараңыз.

Кесте 1-1 Қосымша ақпарат

Ресурс	Мазмұны
Параметрлерді реттепе нұсқаулары	<ul style="list-style-type: none"> • Компьютердің параметрлерін орнатуға және мүмкіндіктеріне жалпы шолу
HP қолдау қызметі	<ul style="list-style-type: none"> • HP маманымен желіде сөйлесу
HP қолдауы үшін http://www.hp.com/support бетіне етіңіз және өнімді табу жөнінде нұсқауларды орындаңыз. – немесе –	<ul style="list-style-type: none"> • Қолдау қызметінің телефон нөмірлері • Ауыстыру бөліктері туралы бейнелер (тек таңдаулы өнімдерде) • Техникалық күтім және қызмет көрсету нұсқаулықтарын

Кесте 1-1 Қосымша ақпарат (жалғасы)

Ресурс	Мазмұны
Тапсырмалар тақтасының іздеу жолағына поддержка (қолдау) сөзін жазып, HP Support Assistant бағдарламасын таңдаңыз. Одан кейін Поддержка (Қолдау) опциясын таңдаңыз. – немесе – Тапсырмалар тақтасындағы іздеу өрісінде орналасқан сұрау белгісінің белгішесін басыңыз. Одан кейін Поддержка (Қолдау) опциясын таңдаңыз.	<ul style="list-style-type: none"> HP қызмет көрсету орталығының мекенжайлары
Қайінсіз және қолайлы жұмыс нұсқаулығы Бұл нұсқаулықты пайдалану үшін: <ul style="list-style-type: none"> ▲ Тапсырмалар тақтасының іздеу өрісіне Документация HP (HP құжаттары) деп жазып, одан кейін Документация HP (HP құжаттары) опциясын таңдаңыз. – немесе – <ul style="list-style-type: none"> ▲ http://www.hp.com/ergo веб-сайтына етіңіз. <p>МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ: Пайдаланушы нұсқаулығының ең соңғы нұсқасын ашу үшін интернетке қосылу қажет.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Жұмыс орнын реттеу Ыңғайлылықты қамтамасыз ететін және жарақат алу қаупін азайтатын дene күйі мен жұмыс дағдыларының нұсқаулары Электр және механикалық қауіпсіздік ақпараты
Қайінсіздікке және қоршаган ортага қойылатын талаптарға сәйкестік туралы ескертпелер Бұл құжатты ашу үшін: <ul style="list-style-type: none"> ▲ Тапсырмалар тақтасының іздеу өрісіне Документация HP (HP құжаттары) деп жазып, одан кейін Документация HP (HP құжаттары) опциясын таңдаңыз.	<ul style="list-style-type: none"> Маңызды зандақы ескертпелер, соның ішінде қажетінде батареяны дұрыс тастау жолы.
Шектеулі кепілдік* Бұл құжатты ашу үшін: <ul style="list-style-type: none"> ▲ Тапсырмалар тақтасының іздеу өрісіне Документация HP (HP құжаттары) деп жазып, одан кейін Документация HP (HP құжаттары) опциясын таңдаңыз. – немесе – <ul style="list-style-type: none"> ▲ http://www.hp.com/go/orderdocuments веб-сайтына етіңіз. <p>МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ: Пайдаланушы нұсқаулығының ең соңғы нұсқасын ашу үшін интернетке қосылу қажет.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Бұл компьютер туралы арнаулы кепілдік ақпараты
<p>*HP Шектеулі кепілдігін өнімдері және/немесе қорапта қамтамасыз етілген ықшам дискіде немесе DVD дискісіндегі пайдаланушы нұсқаулықтарында табуға болады. Кейбір елдерде немесе аймақтарда HP компаниясы басылған кепілдікті қорапта ұсынады. Басылған түрдегі кепілдік берілмейтін елдерде/аймақтарда оның басылған көшірмесін http://www.hp.com/go/orderdocuments веб-бетінен сұрауға болады. Азиялық Тыныс мұхит аймағында сатып алынған өнімдер үшін HP компаниясының мына мекенжайына хат жазуға болады: POD, PO Box 161, Kitchener Road Post Office, Singapore 912006. Өнім атавын, аты-жөнізіді, телефон нөмірін және пошталық мекенжайды көрсетіңіз.</p>	

2 Компьютермен танысу

Компьютерде жоғарғы деңгейлі құрамдас бөліктер бар. Бұл тарауда бөліктер туралы, олардың қайда орналасқаны және қалай істейтіні туралы мәліметтер берілген.

Жабдықты табу

Компьютеріңізде орнатылған жабдықты анықтау үшін тапсырмалар тақтасының іздеу жолағында диспетчер устройств (құрылғылар басқарушысы) деп теріп, **Диспетчер устройств** (Құрылғылар басқарушысы) қолданбасын таңдаңыз.

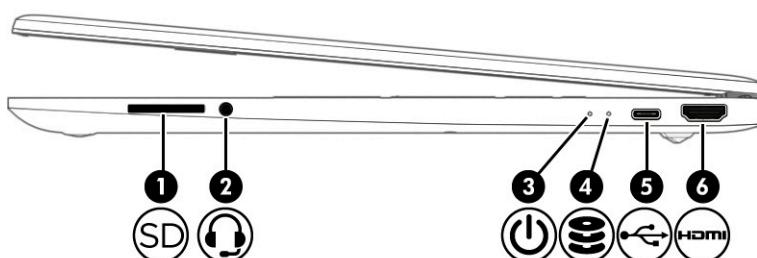
Жүйенің аппараттық құралдарының құрамдас бөліктері және жүйенің BIOS нұсқасының нөмірі туралы ақпарат алу үшін **fn+esc** пернелерін (тек таңдаулы өнімдерде) басыңыз.

Бағдарламалық құралды табу

Компьютерде орнатылған бағдарламалық құралдардың тізімін көру үшін **Пуск** (Бастау) түймесін тінтуірдің оң жақ түймешігімен басып, **Приложения и возможности** (Бағдарламалар мен мүмкіндіктер) опциясын таңдаңыз.

Оң жақ

Компьютердің оң жағындағы құрамдас бөліктерді анықтаңыз.

Кесте 2-1 Оң жағындағы құрамдас бөліктер және олардың сипаттамалары

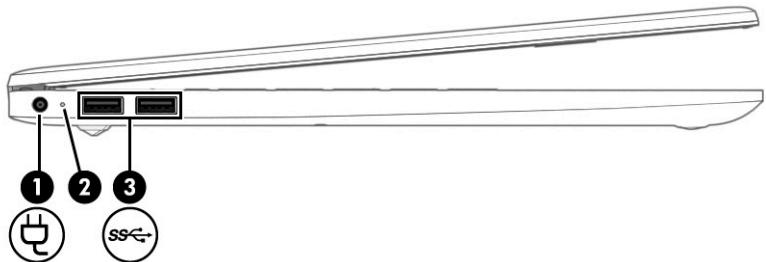
Құрамдас бөлік	Сипаттама
(1) SD Жад картасын оқу құрылғысы	Aқпарат сақтауға, басқаруға, ортақ пайдалануға немесе ашуға мүмкіндік беретін қосымша жад карталарын оқиды. Картаны салу үшін: <ol style="list-style-type: none"> 1. Қосқыштарын компьютерге қаратып, картаның жапсырма жағын жоғары қаратып ұстаңыз. 2. Картаны жад карталарын оқу құрылғысына енгізіп, нық отырғанша үстінен басыңыз. Картаны алып тастау үшін: ▲ Картаны жад карта оқу құралынан шығарып алыңыз.

Кесте 2-1 Оң жағындағы құрамдас бөліктер және олардың сипаттамалары (жалғасы)

Құрамдас бөлік	Сипаттама
(2) Біріктірілген аудио шығыс (құлақаспап үшін)/аудио кіріс (микрофон үшін) үясы	Токқа қосылатын қосымша стерео үндектіштер, құлақаспаптар, тығын тәріздес құлақаспаптар, гарнитура немесе теледидар дыбыс кабелі қосылады. Сонымен қатар қосымша гарнитура микрофонын қосады. Бұл үяға қосымша автономды микрофонды жалғауға болмайды.
	АБАЙ БОЛЫҢЫЗ! Жарақаттану қаупін азайту үшін құлақаспаптар, тығын тәріздес құлақаспап немесе гарнитураны киер алдында, дыбыс деңгейін реттеңіз. Қауіпсіздік туралы қосымша ақпарат алу үшін Қауіпсіздікке және қоршаган ортага қойылатын талаптарға сәйкестік туралы ескертпелер нұсқаулығын қарандыз.
	Бұл нұсқаулықты пайдалану үшін: ▲ Тапсырмалар тақтасының іздеу өрісіне Документация НР (НР құжаттары) деп жазып, одан кейін Документация НР (НР құжаттары) опциясын таңдаңыз.
	ЕСКЕРТПЕ: құрылғы үяға қосылған кезде, компьютер үндектіштері ажыратылады.
(3) Күаут индикаторы	<ul style="list-style-type: none"> Қосулы: компьютер қосулы. Жыпылықтау (тек таңдаулы өнімдерде): қуатты үнемдеу күйі болып табылатын «Ұйқы күйі» компьютерде қосылған. Компьютер дисплейді және қажетсіз құрамдас бөліктерді өшіреді. Өшірулі: компьютер үлгісіне байланысты компьютер өшірулі, күті күйінде немесе үйқы режимінде болады. Күті күйі – ең аз мөлшерде қуат тұтынатын қуатты үнемдеу күйі.
(4) Диск шамы (тек таңдаулы өнімдерде)	<ul style="list-style-type: none"> Индикатор ақ болып жыпылықтап түрғанда: қатты күйдегі диск пайдаланылуда.
(5) USB Type-C® порты	USB құрылғысын жалғайды, деректер беруді қамтамасыз етеді, сонымен қатар компьютер қосылған күйінде немесе үйқы режимінде болса да, (тек таңдаулы өнімдерде) шағын құрылғыларды (мысалы, смартфон) зарядтайды. ЕСКЕРТПЕ: сыртқы шағын құрылғыны зарядтау кезінде стандартты USB Type-C зарядтау кабелін немесе кабель адаптерін (бөлек сатылады) пайдаланыңыз.
(6) HDMI порты	Ажыратымдылығы жоғары теледидар немесе кез келген сыйысымды сандық не аудио компоненті сияқты қосымша видео не аудио құрылғыны, сондай-ақ жылдамдығы жоғары HDMI құрылғысын қосады.

Сол жақ

Компьютердің сол жағындағы құрамдас бөліктерді анықтаңыз.

Кесте 2-2 Сол жақтағы құрамдас бөліктөр және олардың сипаттамалары

Құрамдас бөлік	Сипаттама
(1) Куат үясы	Айнымалы ток адаптерін қосады.
(2) Айнымалы ток адаптері мен батарея индикаторы	<ul style="list-style-type: none"> Ақ: айнымалы ток адаптері қосылған, батарея толығымен зарядтаулы. Индикатор қызығылт сары болып жыптылғытап түрғанда: айнымалы ток адаптері ажыратылды және батарея заряды төмен батарея деңгейіне жетті. Сары: айнымалы ток адаптері қосылған, батарея зарядталуда. Өшірүлі: батарея зарядталмайды.
(3) USB SuperSpeed порттары (2)	<p>USB құрылғысын жалғайды, жоғары жылдамдықпен деректер беруді қамтамасыз етеді, сонымен қатар компьютер қосылған күйінде немесе үйқы режимінде болса да, (тек таңдаулы өнімдерде) шағын құрылғыларды (мысалы, смартфон) зарядтайтын.</p> <p>ЕСКЕРТПЕ: сыртқы шағын құрылғыны зарядтау кезінде стандартты USB Type-A зарядтау кабелін немесе кабель адаптерін (бөлек сатылады) пайдаланыңыз.</p>

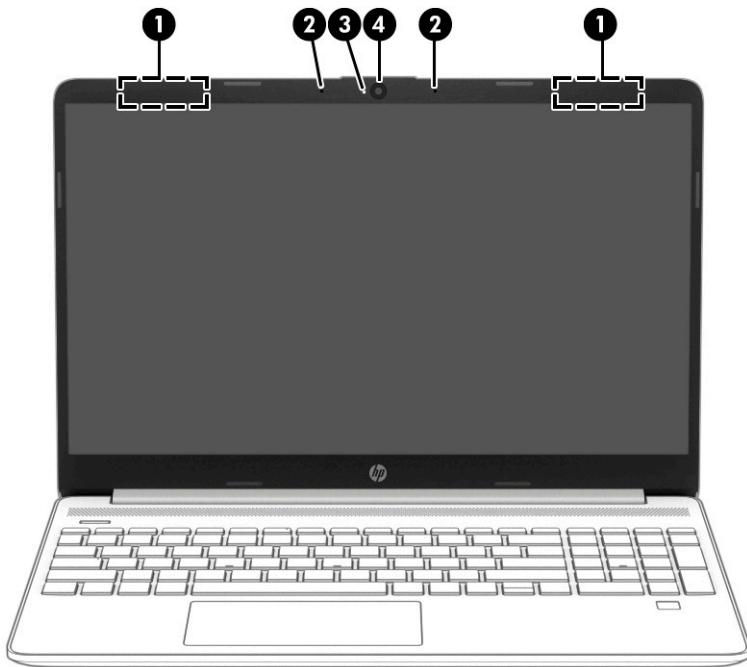
Дисплей

Компьютер дисплейінің үндеткіштер, антенналар, камералар және микрофондар сияқты өте маңызды құрамдас бөліктөрі болуы мүмкін.

Low Blue Light (Төмен деңгейлі көк түс) режимі (тек таңдаулы өнімдерде)

Көз жайлылығы мен қауіпсіздігі үшін зауыттан жеткізілетін компьютерде көк түсті жарықты сүзгілеу режимі қосылған. Сонымен қатар түнгі уақытта компьютерді пайдалану немесе компьютер экранынан оқу кезінде көк түсті жарықты сүзгілеу режимінің көмегімен көк түсті жарықтың шығарылу деңгейі автоматтарты түрде реттеледі.

АБАЙ БОЛЫҢЫЗ! Ауыр жарақат алу қаупін азайту үшін *Kayinciz және қолайлы жұмыс жасау нұсқаулығын* оқыңыз. Мұнда компьютер пайдаланушылары үшін жұмыс орнын реттеу және дұрыс үйімдастыру жолдары, денсаулық сақтау шаралары және компьютермен жұмыс істеу ережелері сипатталады. Бұл *Kayinciz және қолайлы жұмыс жасау нұсқаулығында* маңызды электр және механикалық жабдықтармен жұмыс істегендеге қадағаланатын қауіпсіздік ережелері де беріледі. Сонымен қатар *Kayinciz және қолайлы жұмыс жасау нұсқаулығын* <http://www.hp.com/ergo> сілтемесінен қаруаға болады.

Кесте 2-3 Дисплей құрамдас бөліктері және олардың сипаттамалары

Құрамдас бөлік	Сипаттама
(1) WLAN антенналары* (тек таңдаулы өнімдерде)	Сымсыз жергілікті желілермен (WLAN) байланыста болу үшін сымсыз байланыс сигналдарын жібереді және қабылдайды.
(2) Ішкі микрофондар (2)	Дыбыс жазады.
(3) Камера индикаторы	Қосулы: камера пайдаланылуда.
(4) Камера	Бейнечат жүргізу, бейне жазу және фотосуреттерді жазу мүмкіндігін береді. Камераны пайдалану үшін Камераны пайдалану (20-бет) бөлімін қараңыз. Кейбір камераларда құпия сөз орнына бет әлпетін тануды пайдаланып, Windows операциялық жүйесіне кіруге мүмкіндік береді. қосырма ақпаратты Windows Hello мүмкіндігін пайдалану (тек таңдаулы өнімдерде) (45-бет) бөлімінен қараңыз.
ЕСКЕРТПЕ: камера функциялары камераның аппараттық құралына және өнімде орнатылған бағдарламалық құралға байланысты өзгеше болуы мүмкін.	

* Бұл антенналар компьютердің сыртынан көрінбейді. Жақсы таратылым үшін антенналардың айналасындағы аймақтарды тез арада кедергілерден тазалаңыз.

Сымсыз байланыс ережелері туралы ескертпелерді көру үшін мемлекетіздегі немесе аймақтың қолданылатын *Қайіncіздікке және қоршаган ортага қойылатын талаптарға сәйкестік туралы ескертпелер* бөлімін қараңыз.

Бұл нұсқаулықты пайдалану үшін:

- ▲ Тапсырмалар тақтасының іздеу өрісіне **Документация HP (HP құжаттары)** деп жазып, одан кейін **Документация HP (HP құжаттары)** опциясын таңдаңыз.

Пернетақта аймағы

Пернетақталар тілге байланысты өзгеше болуы мүмкін.

Сенсорлы тақта параметрлері және құрамдас бөліктері

Сенсорлы тақта параметрлері және құрамдас бөліктері туралы ақпарат алыңыз.

Сенсорлы тақта параметрлері

Сенсорлы тақта параметрлерін реттеу туралы ақпарат алыңыз.

Сенсорлы тақта параметрлерін реттеу

Сенсорлы тақта параметрлері мен қимылдарын реттеу үшін, осы қадамдарды пайдаланыңыз.

1. Тапсырмалар тақтасының іздеу терезесіне параметры сенсорной панели (сенсорлы тақта параметрлері) дегерін, **enter** пернесін басыңыз.
2. Параметрді таңдаңыз.

Сенсорлы тақтаны іске қосу

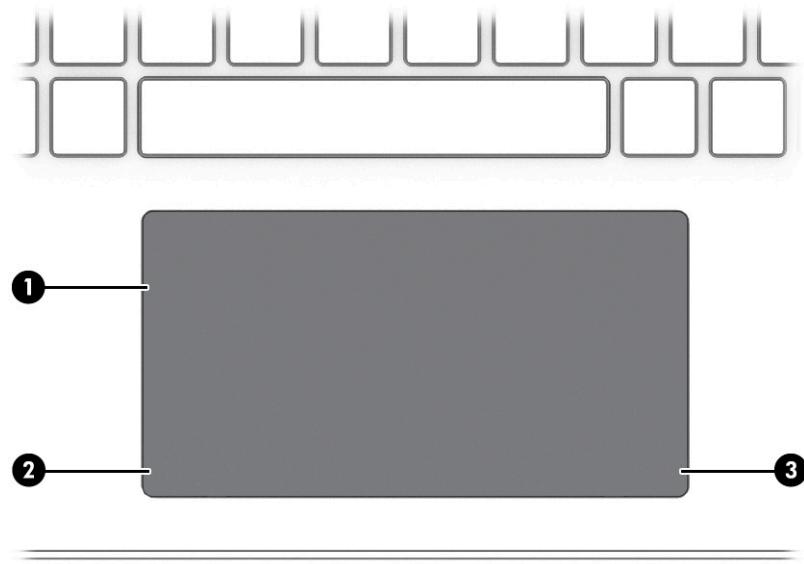
Сенсорлы тақтаны іске қосу үшін, осы қадамдарды орындаңыз.

1. Тапсырмалар тақтасының іздеу терезесіне параметры сенсорной панели (сенсорлы тақта параметрлері) дегерін, **enter** пернесін басыңыз.
2. Сыртқы тінтуір көмегімен **сенсорная панель** (сенсорлы тақта) түймешігін басыңыз.

Сыртқы тінтуірді пайдаланбайтын болсаңыз, мен зер **сенсорная панель** (сенсорлы тақта) түймесіне келмейінше **Tab** пернесін басыңыз. Түймешікті таңдау үшін **бос орын** пернесін басыңыз.

Сенсорлы тақта құрамдас бөліктері

Сенсорлы тақта құрамдас бөліктерін анықтаңыз.

Кесте 2-4 Сенсорлы тақта бөліктері және олардың сипаттамалары

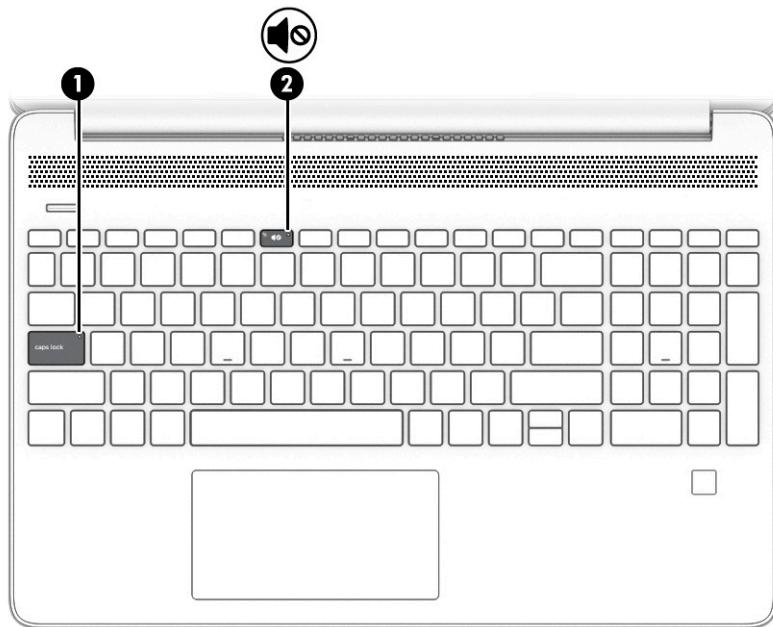
Құрамдас бөлік	Сипаттама
(1) Сенсорлы тақта аймағы	Мендерді жылжыту немесе экрандағы элементтерді ашу үшін саусақпен орындалатын қимылдарды оқиды.

Кесте 2-4 Сенсорлы тақта бөліктері және олардың сипаттамалары (жалғасы)

Құрамдас бөлік	Сипаттама
	ЕСКЕРТПЕ: Қосымша ақпаратты Сенсорлы тақтаны және сенсорлы экран қимылдарын пайдалану (25-бет) бөлімінен қараңыз.
(2) Сол жақ басқару аймағы	Қосымша әрекеттерді орындауға мүмкіндік беретін таңбаланған аймақ.
(3) Оң жақ басқару аймағы	Қосымша әрекеттерді орындауға мүмкіндік беретін таңбаланған аймақ.

Индикаторлар

Компьютердегі индикаторларды анықтаңыз.

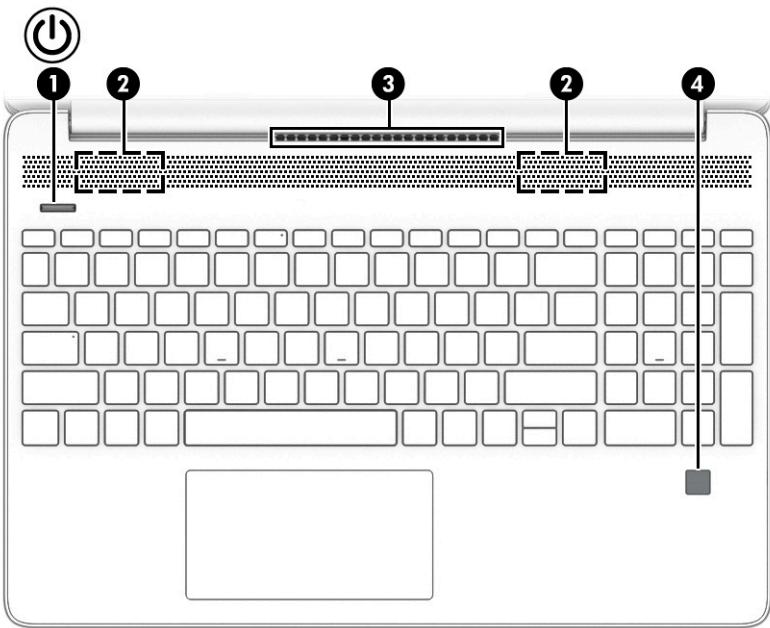

Кесте 2-5 Индикаторлар және олардың сипаттамалары

Құрамдас бөлік	Сипаттама
(1) Caps lock индикаторы	Қосулы: пернелердің барлығын бас әріпке аудыстыратын «Caps lock» пернесі басылған.
(2) Дыбысты өшіру индикаторы	<ul style="list-style-type: none"> • Қосулы: компьютер дыбысы өшірүлі. • Өшірүлі: компьютер дыбысы қосулы.

Түйме, желдеткіш саңылау, үндеткіштер және саусақ ізін оқу құрылғысы

Компьютер түймесін, желдеткіш саңылауды, үндеткіштерді және саусақ ізін оқу құрылғысын анықтаңыз.

Саусақ ізі көмегімен кіруге мүмкіндік беретін саусақ ізін оқу құрылғысы сенсорлы тақтада, компьютердің бүйір панелінде немесе пернетақтаның астынан үстінгі қақпақта орналасқан болуы мүмкін.

МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ: компьютерде саусақ ізін оқу құрылғысы көмегімен жүйеге кіру мүмкіндігі бар-жоғын тексеру үшін тапсырмалар тақтасының іздеу өрісіне параметры входа (кіру опциялары) деп теріп, экрандағы нұсқауларды орындаңыз. **Устройство считывания отпечатков пальцев (Саусақ ізін оқу құрылғысы)** опциялар тізімінде болмаса, онда компьютерде саусақ ізін оқу құрылғысы жоқ.

Кесте 2-6 Түймелер, үндектіштер, саусақ ізін оқу құрылғысы және олардың сипаттамалары

Құрамдас бөлік

Куат түймесі

Сипаттама

- Компьютер өшірүлі болғанда, оны қосу үшін түймені тез басып қалыңыз.
- Компьютер қосулы болғанда, үйқы күйін қосу үшін түймені тез басып қалыңыз.
- Компьютер үйқы күйінде болғанда, үйқы күйінен (тек таңдаулы өнімдерде) шығу үшін түймені тез басып қалыңыз.
- Компьютер күту күйінде болған кезде, күту күйінен шығу үшін түймені тез басып қалыңыз.

МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ: қуат түймесін басып түрғанда, сақталмаған ақпарат жойылады.

Компьютер жауп беруді тоқтатып, өшіру процедуралары көмектеспесе, компьютерді өшіру үшін қуат түймесін кем дегендеге 10 секунд басып тұрыңыз.

Куат параметрлері туралы ақпаратты қуат опцияларынан қараңыз:

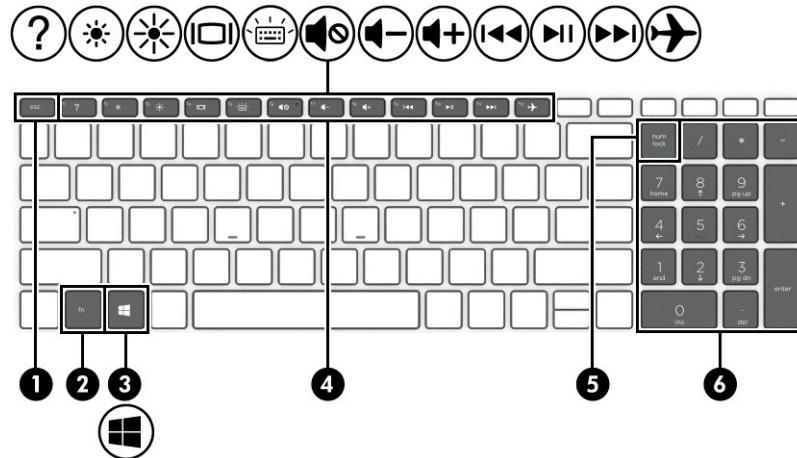
- ▲ **Питание (Куат)** белгішесін тінтуірдің оң жақ түймешігімен басып, **Электропитание (Куат параметрлері)** тармағын таңдаңыз.

Кесте 2-6 Түймелер, үндектіштер, саусақ ізін оқу құрылғысы және олардың сипаттамалары (жалғасы)

Құрамдас бөлік	Сипаттама
(2) Үндектіштер (2)	Дыбыс шығарады.
(3) Желдеткіш саңылау	Ішкі құрамдас бөліктерді сұыту үшін ауа ағынын қосады. ЕСКЕРТПЕ: компьютер желдеткіші ішкі құрамдас бөліктерді сұыту және қызып кетуден қорғау үшін автоматты түрде қосылады. Жұмыс барысында желдеткіштің біресе қосылып, біресе өшіп отыруы – қалыпты жағдай.
(4) Саусақ ізін оқу құрылғысы (тек таңдаулы өнімдерде)	Құпия сөзді енгізбестен, саусақ ізін пайдаланып, Windows операциялық жүйесіне кіруге мүмкіндік береді. ▲ Саусақ ізін оқу құрылғысында төмен қарай сырғытыңыз. Толық ақпаратты Windows Hello мүмкіндігін пайдалану (тек таңдаулы өнімдерде) (45-бет) болімінен қараңыз. МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ: саусақ ізімен кіру мәселелерін болдырмау үшін саусақ ізін тіркеген кезде, саусағызыздың барлық жақтарының саусақ ізін оқу құрылғысы арқылы тіркелгеніне көз жеткізіңіз.

Арнайы пернелер

Арнайы пернелерді анықтаңыз.

Кесте 2-7 Арнайы пернелер және олардың сипаттамалары

Құрамдас бөлік	Сипаттама
(1) esc пернесі	fn пернесімен бірге басылған кезде, жүйе ақпараты көрсетіледі.
(2) fn пернесі	Басқа пернемен бірге басылған кезде, белгілі бір функцияларды орындаиды.
(3) Windows пернесі	Пуск (Бастау) мәзірін ашады. ЕСКЕРТПЕ: Windows пернесін қытта бассаңыз, Пуск (Бастау) мәзірі жабылады.

Кесте 2-7 Арнайы пернелер және олардың сипаттамалары (жалғасы)

Құрамдас белік	Сипаттама
(4) Әрекет пернелері	Жиі қолданылатын жүйе функцияларын f1 және f12 арасындағы функциялық пернелердің үстіндегі белгіше белгілері көрсеткендегі орындаңыз. Әрекет пернелері (11-бет) белімін қараңыз.
(5) num lock пернесі	Кірістірілген сандық пернетақтада жылжу функциясын және сандар функциясын атқарады.
(6) Кірістірілген сандық пернетақта	Әріптік пернетақтаның оң жағында орналасқан бөлек пернетақта. num lock пернесі басылған кезде, пернетақтаны сыртқы сандар пернетақтасы ретінде қолдануға болады. ЕСКЕРТПЕ: өшірілген компьютерде белсенді болып тұрған пернетақта функциясы компьютер қайта қосылғанда қалпына келеді.

Әрекет пернелері

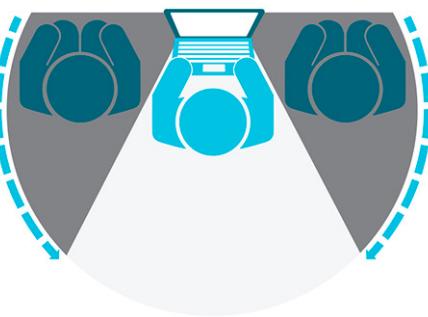
Әрекеттер пернелерін анықтаңыз.

Әрекеттер пернелері жиі қолданылатын жүйе функцияларын **f1** және **f12** арасындағы пернелердің үстіндегі белгіше белгілері көрсеткендегі орындаңызы. Әрекет пернелері компьютерге байланысты өзгеше болады.

▲ Әрекет пернесін пайдалану үшін оны басып тұрыңыз.

 ЕСКЕРТПЕ: кейбір пернетақталарда тиісті әрекет пернесімен бірге **fn** пернесін басу қажет болуы мүмкін.

Кесте 2-8 Әрекет пернелері және олардың сипаттамалары

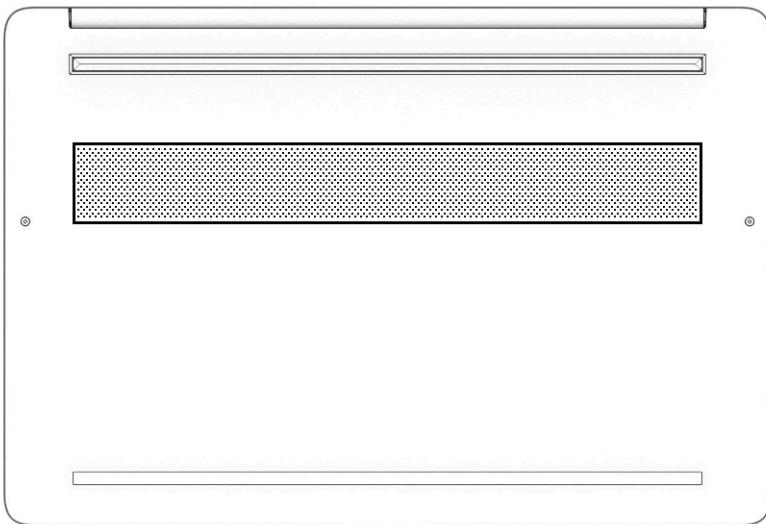
Белгіше	Сипаттама
	Басқа адамдардың қапталынан көруіне жол бермейді. Егер қажет болса, жарығы аз немесе қараңы орталардың жарықтығын азайтыңыз немесе көбейтіңіз. Құпиялылық экранын өшіру үшін пернені қайта басыңыз.
	Бұл пернені басып тұрғанда, экран жарықтығы қадам бойынша төмендетіледі.
	Бұл пернені басып тұрғанда, экран жарықтығы қадам бойынша арттырылады.

Кесте 2-8 Әрекет пернелері және олардың сипаттамалары (жалғасы)

Белгіше	Сипаттама
	«Windows 10 жүйесінде анықтама алу әдісі» веб-бетін ашады.
	Жүйеге қосылған дисплейлер арасында экран кескінін ауыстырады. Мысалы, егер монитор компьютерге қосылған болса, осы перне басылғаннан кейін, экран кескіні компьютер дисплейінен монитор дисплейіне ауыстырылып, компьютер мен монитордың екеуінде көрсетіледі.
	Пернетактаңың артқы жарықтандыру функциясын өшіреді немесе қосады. Таңдаулы өнімдерде пернетактаңы жарықтандыру жарықтығын реттеуге болады. Пернені қайта басу арқылы жарықтый әндеңгейі жоғары (компьютерді бірінші рет бастаған кезде жанады), темен, өшірүл болып реттеледі. Пернетактаңың артқы жарық параметрі реттелгеннен кейін, компьютердерді іске қосқан сайын, артқы жарық опциясы алдыңғы параметрге қайтарылады. Компьютер 30 секунд әрекетсіз тұрса, пернетактаңың артқы жарығы өшеді. Пернетактаңың артқы жарықтандыру функциясын қайта қосу үшін кез келген пернені басыңыз немесе сенсорлы тақтаны (тек таңдаулы өнімдерде) түртіңіз. Бұл мүмкіндікті батарея зарядын үнемдеу үшін өшіріңіз.
	Шағын дискіде алдыңғы ән жолын немесе DVD не Blu-ray дискісінен (BD) алдыңғы бөлімді ойнатады.
	Ықшам дискіні, DVD немесе BD дискісін ойнатуды бастайды, уақытша тоқтатады немесе ойнатуды жалғастырады.
	Аудио шағын дискідегі келесі тректі немесе DVD не BD дискісінде келесі бөлімді ойнатады.
	Пернені басып тұрса, үндептіштің дыбыс деңгейі қадам бойынша азайтылады.
	Пернені басып тұрса, үндептіштің дыбыс деңгейі қадам бойынша артады.
	Үндептіш дыбысын өшіреді немесе қайта қосады.
	Микрофон дыбысын өшіреді.
	Сенсорлы тақтаны қосады немесе өшіреді.
	Ұшақ режимін және сымсыз байланыс мүмкіндігін қосады немесе ажыратады. ЕСКЕРТПЕ: Ұшақ режимі пернесі де сымсыз байланыс түймешігі деп саналады. ЕСКЕРТПЕ: сымсыз байланысты орнатудан бұрын, сымсыз желі де орнатылуы қажет.

Астыңғы жағындағы

Астыңғы жағындағы құрамдас бөліктерді анықтаңыз.

Кесте 2-9 Астыңғы жағындағы құрамдас бөліктер және олардың сипаттамалары

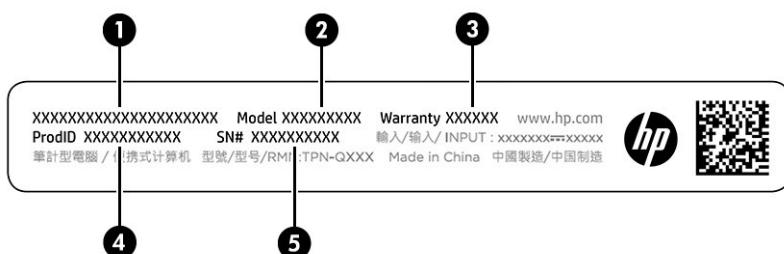
Құрамдас бөлік	Сипаттама
Желдеткіш сақылау	Ішкі құрамдас бөліктерді суыту үшін ауа ағынын қосады. ЕСКЕРТПЕ: компьютер желдеткіши ішкі құрамдас бөліктерді суыту және қызып кетуден қорғау үшін автоматты түрде қосылады. Жұмыс барысында желдеткіштің біресе қосылып, біресе өшіп отыруы – қалыпты жағдай.

Жапсырмалар

Компьютерге бекітілген жапсырмалар жүйе ақаулықтарын жою кезінде немесе компьютермен саяхатқа шыққанда қажет болуы мүмкін ақпаратты береді. Жапсырмалар қағаз пішінде немесе өнімде басылған күйінде болуы мүмкін.

 МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ: Бұл бөлімде сипатталған жапсырмаларды келесі орындардан қараңыз: компьютердің астыңғы жағында, батарея үсында, қызмет көрсету есігінің астында, дисплейдің артында немесе планшеттің қайырмалы тірегінің астыңғы жағында.

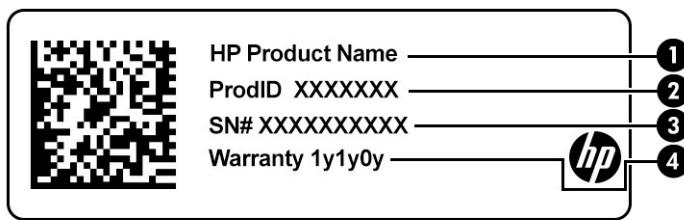
- Сервистік жапсырма компьютерді анықтауға арналған маңызды ақпаратты қамтамасыз етеді. Қолдау қызметімен хабарласу кезінде сериялық нөмір, өнім нөмірі немесе модель нөмірі сұралуы мүмкін. Қолдау қызметімен хабарласпас бұрын, бұл ақпаратты табыңыз.
Қызмет көрсету жапсырмасы төменде көрсетілген үлгілердің біріне үқсас болады. Компьютердегі қызмет көрсету жапсырмасына ең үқсас суретті қараңыз.

Кесте 2-10 Қызмет көрсету жапсырмасының құрамдас бөліктері

Құрамдас бөлік

- (1) HP өнімінің атауы
- (2) Модель нөмірі
- (3) Кепілдік мерзімі
- (4) Өнім идентификаторы
- (5) Сериялық нөмір

Кесте 2-11 Қызмет көрсету жапсырмасының құрамдас бөліктері

Құрамдас бөлік

- (1) HP өнімінің атауы
- (2) Өнім идентификаторы
- (3) Сериялық нөмір
- (4) Кепілдік мерзімі

- Техникалық деректер жапсырмалары компьютер туралы техникалық ақпаратты береді.
- Сымсыз байланыс туралы сертификациялық жапсырмалар қосымша сымсыз құрылғылар туралы ақпаратты және осы құрылғылардың қолданылуы мақұлданған елдер немесе аймақтардың мақұлдау таңбаларын қамтамасыз етеді.

3 Желіге қосылу

Осы компьютермен кез келген жерге саяхаттауға болады. Алайда компьютер мен сымсыз не сымды желі байланысын пайдаланып, үйде отырып та, дүние жүзін шарлап, миллиондаған веб-сайттардың ақпаратына қол жеткізуге болады. Осы тарауда берілген ақпарат әлеммен байланысуға көмектеседі.

Сымсыз желіге қосылу

Компьютер сымсыз құрылғылардың біреуі немесе бірнешеуімен жабдықталған болуы мүмкін:

- WLAN құрылғысы компьютерлерді корпоративті оғистер, үй және әуежайлар, мейрамханалар, кафелер, қонақ үйлер және университеттер сияқты қоғамдық орындарда (әдетте, Wi-Fi желілері, сымсыз LAN немесе WLAN деп аталатын) сымсыз жергілікті желілерге қосады. Компьютеріңіздегі WLAN құрылғысы сымсыз байланыс роутерімен немесе сымсыз кіру нұктесімен байланыс орнатады.
- НР Мобильді кең жолақты модулі – сізге сымсыз ғаламдық желімен (WWAN) салыстырғанда үлкенірек қашықтықта сымсыз байланыс мүмкіндігін пайдалануға мүмкіндік береді. Мобильді желі операторлары үлкен географиялық аумақтардың барлық жерінде бүкіл облыстар, аймақтар немесе тіпті ауылдардың байланыс аясына қамтылуын тиімді қамтамасыз ететін (үялды телефон мұнаралары сияқты) базалық станцияларды орнатады.
- Bluetooth® құрылғысы – компьютерлер, телефондар, принтерлер, құлақаспаптар, үндектіштер және камералар сияқты Bluetooth қызметі қосылған басқа құрылғыларға қосылу үшін жеке аймак желісін (PAN) жасайды. PAN желісіндегі әр құрылғы басқа құрылғылармен тікелей байланысады және бұл құрылғылар бір-біріне біршама жақын болуы тиіс. Әдетте бір-бірінен 10 метрден (шамамен 33 футтан) аспайтын қашықтықта болады.

Сымсыз басқару элементтерін пайдалану

Компьютердегі сымсыз құрылғыларды мүмкіндіктердің бірін немесе бірнешесін пайдалана отырып басқаруға болады:

- «Ұшақ режимі» пернесі (*Сымсыз байланыс түймешігі* немесе *Сымсыз байланыс түймесі* деп те аталады)
- Операциялық жүйе басқару элементтері

Ұшақ режимі пернесі

Компьютерде «Ұшақ режимі» пернесі, бір немесе бірнеше сымсыз құрылғылар және бір немесе бірнеше сымсыз байланыс индикаторы бар. Компьютердегі сымсыз құрылғылардың барлығы зауытта іске қосылады.

Сымсыз байланыс шамы жеке құрылғылардың емес, сымсыз құрылғылардың жалпы қуат күйін анықтайды.

Операциялық жүйе басқару элементтері

Желі және ортақ қолдану орталығы қосылымды немесе желіні орнатуға, желіге қосылуға, желі ақаулықтарын тексеруге және жөндеуге мүмкіндік береді.

Операциялық жүйенің басқару элементтерін пайдалану үшін:

Тапсырмалар тақтасындағы желі күйінің белгішесін оң жақ түймешікпен басып, **Открыть настройки сети и Интернета** (Желі және Интернет параметрлерін ашу) опциясын таңдаңыз.

– немесе –

Тапсырмалар тақтасындағы желі күйінің белгішесін басып, **Настройки сети и Интернета** (Желі және Интернет параметрлері) опциясын таңдаңыз.

WLAN желісіне қосылу

WLAN жүйесіне осы процедура арқылы қосылmas бұрын, интернетке кіру параметрлерін реттеу қажет.

 ЕСКЕРТПЕ: Үйде интернет байланысын орнату кезінде интернет провайдерінің (ISP) есептік жазбасын орнату қажет. Интернет қызметтің және модемді сатып алу үшін жергілікті интернет провайдерімен хабарласыңыз. Интернет провайдері модем параметрлерін реттеуге, сымсыз роутерді модемге қосу үшін желі кабелін орнатуға және Интернет қызметтің тексеруге көмектеседі.

1. WLAN құрылғысының қосулы екендігіне көз жеткізіңіз.
2. Тапсырмалар тақтасындағы желі күйінің белгішесін басып, бар желілердің біреуіне қосылыңыз.

Егер желі қауіпсіз қосылған WLAN желісі болса, сізден желінің қауіпсіздік кілтін енгізу суралады. Кодты енгізіп, қосылуды аяқтау үшін **Далее** (Келесі) түймешігін басыңыз.

 ЕСКЕРТПЕ: Егер сымсыз байланыс желілерінің тізімі экранға шықпаса, сымсыз байланыс роутері ауқымының немесе кіру нұктесінің сыртында болуының мүмкін.

 ЕСКЕРТПЕ: Егер қосылғының келетін WLAN жүйесі тізімде болмаса, мына әрекеттерді орындаңыз:

Тапсырмалар тақтасындағы желі күйінің белгішесін оң жақ түймешікпен басып, **Открыть настройки сети и Интернета** (Желі және Интернет параметрлерін ашу) опциясын таңдаңыз.

– немесе –

Тапсырмалар тақтасындағы желі күйінің белгішесін басып, **Настройки сети и Интернета** (Желі және Интернет параметрлері) опциясын таңдаңыз.

Изменение сетевых параметров (Желі параметрлерін өзгерту) бөлімде **Центр управления сетями и общим доступом** (Желі және ортақтасу орталығы) опциясын таңдаңыз.

Создание и настройка нового подключения или сети (Жаңа қосылым немесе желіні орнату) пәрменін таңдаңыз.

Желіні қолмен іздеуге және оған қосылуға немесе жаңа желі байланысын орнатуға мүмкіндік беретін опциялар тізімі ашылады.

3. Экрандағы нұсқауларды орынданап қосылысты аяқтаңыз.

Қосылыс орнатылып болған соң, оның аты мен күйін тексеру үшін тапсырмалар тақтасының оң жақ шетіндегі хабарландыру аймағындағы желі күйінің белгішесін оң жақ түймешікпен басыңыз.

 ЕСКЕРТПЕ: Жұмыс ауқымы (симсыз сигналдардың жету алыстырыбы) WLAN кіруіне, роутерді ендірушіге және басқа электрондық құрылымдардан алынған кедергілерге немесе қабырғалар және едендер сияқты құрылымды тосқауылдарға байланысты болады.

HP Мобильді кең жолақты модулін пайдалану (тек таңдаулы өнімдерде)

HP мобильді кең жолақты компьютеріңізде кең жолақты мобильді қызметке қолдау көрсетілген. Жаңа компьютерді мобильді байланыс операторының желісімен пайдаланғанда, Wi-Fi жылдам қосылу

нүктесінсіз интернетке қосылу, электрондық пошта жіберу немесе корпоративтік желіге қосылу мүмкін болады.

Мобильді байланыстың кең жолақты қызметін іске қосу үшін HP мобильді байланыстың кең жолақты желі модулінің IMEI және/немесе MEID нөмірі керек болуы мүмкін. Нөмір компьютердің түбіндегі батарея орнының ішінде, қызмет көрсету үшін аштын есіктің астында немесе дисплейдің артында компьютердің төменгі жағында орналасқан жапсырмаға басылған болуы мүмкін.

– немесе –

1. Тапсырмалар тақтасындағы желі күйінің белгішесін басыңыз.
2. **Параметры сети и Интернет** (Желі және Интернет параметрлері) опциясын таңдаңыз.
3. **Параметры сети и Интернет** (Желі және Интернет параметрлері) бөлімінің астындағы **Мобильный (Ұялы)** параметрін, кейін **Дополнительные опции** (Қосымша опциялар) параметрін таңдаңыз.

Кейбір ұялы байланыс операторлары SIM (абонентті анықтау модулі) картасын пайдалануды талап етеді. SIM картасында жеке идентификациялық нөмір (PIN), сондай-ақ желі туралы ақпарат сияқты жалпы мәлімет қамтылады. Кейбір компьютерлерге SIM картасы алдын ала орнатылады. Егер SIM картасы алдын ала орнатылған болмаса, ол компьютермен бірге берілетін HP мобильді кең жолақты модулі құжаттарының ішінде берілуі мүмкін. Немесе ұялы байланыс операторы оны компьютерден бөлек беруі мүмкін.

HP мобильді кең жолақты модулі туралы және таңдаулы мобильді желілер операторы арқылы қызметті іске қосу әдісі туралы мәліметтер алу үшін компьютерге енгізілген HP мобильді кең жолақты модулі туралы ақпаратты қараңыз.

eSIM пайдалану (тек таңдаулы өнімдерде)

Компьютерде eSIM картасы болуы мүмкін. eSIM – таңдалған операторлардан әртүрлі профильдерді жүктеп алу үшін пайдаланылатын стандартты SIM картасының бағдарламаланатын нұсқасы.

eSIM картасы интернетке деректерді мобильді беру опциясы арқылы қосылуға мүмкіндік береді. eSIM картасы болса, мобильді байланыс операторынан SIM картасын сатып алу қажеті жоқ. Орнына мобильді байланыс операторлары мен тарифтік жоспарлар арасында ауысуыңызға болады. Мысалы, жұмысшыңыз үшін бір тарифтік жоспарды, ал жеке әрекеттер үшін басқа мобильді байланыс операторының басқа тарифтік жоспарын тамашалай аласыз. Саяхаттау барысында сол аймақтағы мобильді байланыс операторлары мен тарифтік жоспарларды тауып, интернетке көбірек орындарда қосыла аласыз.

eSIM картасын пайдаланудың екі жолы бар:

- eSIM чипі (eUICC) ендірілуі мүмкін. Ноутбук қос SIM картасы ретінде жұмыс істейді: біреуі eUICC қызметін, екіншісі стандартты шағын немесе нано SIM картасы (SIM картасының науасына салынады) қызметін атқарады. Тек қана бір SIM картасы бір мезгілде белсенді болады.
- Алынбалы eSIM картасы стандартты шағын немесе нано SIM картасы сияқты SIM картасының науасына салынады. eSIM картасы (бос eSIM картасы) жалғыз оператормен шектелмеген.

Интернетке деректерді мобильді беру опциясы арқылы қосылу үшін eSIM профилін қосу қажет. Профильді қосу, SIM профильдерін басқару және eSIM картасын пайдалану туралы ақпарат алу үшін <https://www.support.microsoft.com> веб-бетін ашып, іздеу жолағына Использование eSIM (eSIM пайдалану) деп жазыңыз.

GPS пайдалану (тек таңдаулы өнімдерде)

Компьютерде GPS (Фаламдық орынды анықтау жүйесі) құрылғысы орнатылуы мүмкін. GPS спутниктері геодерек, жылдамдық және бағдарлар туралы ақпаратты GPS стандартымен жабдықталған жүйелерге жібереді.

GPS мүмкіндігін қосу үшін орналасқан орнының «Орналасқан орны параметрлері» астынан қосылғанына көз жеткізіңіз.

- ▲ Тапсырмалар тақтасының іздеу жолағында местоположение (орналасқан орны) деп теріп, **Параметры конфиденциальности сведений о местонахождении** (Орынның құпиялыштық параметрлері) опциясын, одан кейін параметрдің өзін таңдаңыз.

Bluetooth сымсыз құрылғыларын пайдалану (тек таңдаулы өнімдерде)

Bluetooth құрылғысы, әдетте, электрондық құрылғыларды байланыстыратын физикалық кабель қосылымдарын аудиостандартын қысқа ауқымды сымсыз байланыстарды қамтамасыз етеді.

- Компьютерлер (жұмыс үстелі, ноутбук)
- Телефондар (үялды, сымсыз, смартфон)
- Сурет түсіретін құрылғылар (принтер, камера)
- Дыбыстық құрылғылар (гарнитура, үндеткіштер)
- Тінтуір
- Сыртқы пернетақта

Bluetooth құрылғыларын қосу

Bluetooth құрылғысын пайдаланбас бұрын Bluetooth қосылышын орнату қажет.

1. Тапсырмалар тақтасының іздеу терезесінде bluetooth сөзін теріп, **Bluetooth и другие параметры устройства** (Bluetooth және құрылғының басқа параметрлері) тармағын таңдаңыз.
2. Егер **Bluetooth** әлі қосылмаған болса, оны қосыңыз.
3. **Добавление Bluetooth или другого устройства** (Bluetooth немесе басқа құрылғыны қосу) тармағын таңдаңыз, одан кейін **Добавить устройство** (Құрылғыны қосу) тілқатысу терезесінде **Bluetooth** опциясын таңдаңыз.
4. Құрылғының тізімнен таңдаңыз, одан кейін экрандағы нұсқауларды орындаңыз.

 ЕСКЕРТПЕ: Құптау қажет болса, жұптастыру коды көрсетіледі. Жұптастыру коды мен құрылғының кодының сәйкес болуын тексеру үшін қосылатын құрылғының экранындағы нұсқауларды орындаңыз. Қосымша ақпарат алу үшін құрылғымен бірге берілген құжаттарды қараңыз.

 ЕСКЕРТПЕ: Құрылғының опциялар тізімінде болмаса, сол құрылғыдағы Bluetooth мүмкіндігінің қосулы екенін тексеріңіз. Кейбір құрылғыларға қосымша талаптар қажет болуы мүмкін. Құрылғымен бірге берілген құжаттарды қараңыз.

Сымды желіге (LAN) қосылу (тек таңдаулы өнімдерде)

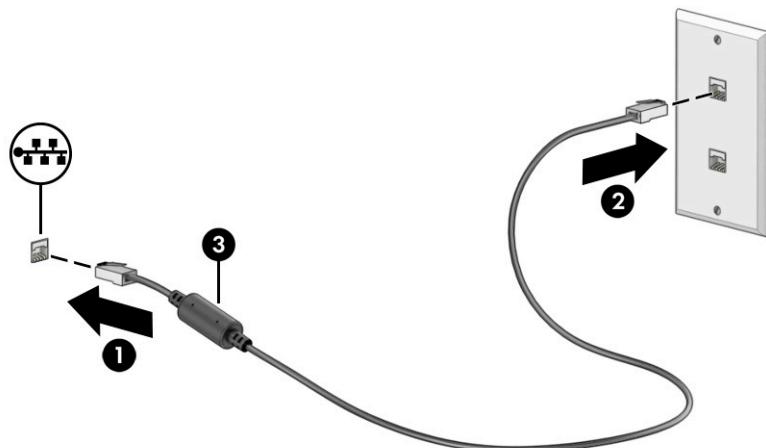
Компьютерді үйдегі роутерге (симсыз жұмыс істеудің орнына) тікелей немесе оғистегі бұрыннан бар желіге қосу керек болса, LAN байланысын пайдаланыңыз.

Компьютерде RJ-45 порты болмаса, LAN желісіне қосылу үшін желілік кабель және желілік ұя немесе қосымша қондыру құрылғысы не кеңейту құралы қажет.

Желі кабелін қосу үшін төмендегі қадамдарды орындаңыз:

1. Желілік кабелді компьютердегі желі ұясына **(1)** жалғаңыз.
2. Желілік кабелдің екінші ұшын желінің қабырға ұясына **(2)** немесе роутерге жалғаңыз.

 ЕСКЕРТПЕ: Желі кабелінің теледидар мен радио кедергілерінен қорғайтын кедергілерді басу схемасы **(3)** бар болса, кабельдің осы схема орналасқан ұшын компьютерге қарай бағыттаңыз.

4 Ойын-сауық мүмкіндіктерін пайдалану

Камера арқылы байланысу, музыканы тыңдау және басқару, бейнефильмдерді жүктеу және көру амалдарын орындау үшін НР компьютерін көніл көтеру орталығы ретінде пайдаланысыз. Компьютерізді бұдан да қуатты көніл көтеру орталығына айналдыру үшін монитор, проектор, теледидар немесе үндектіштер мен құлақаспалтар сияқты жоғары ажыратымдылықты сыртқы құрылғыларды жалғаңыз.

Камераны пайдалану

Компьютердегі бір немесе бірнеше камера басқалармен жұмыс істеу немесе ойын ойнау мақсатымен байланысуға мүмкіндік береді. Камералар алдыңғы, артқы немесе қалқымалы болуы мүмкін.

Өнімдегі камера немесе камераларды анықтау үшін [Компьютермен танысу \(3-бет\)](#) бөлімін қараңыз.

Камералардың көбісі бейне чат орнату, бейнені жазу және фотосуреттерді жазу мүмкіндігін береді. Кейбір құрылғылар HD (ажыратымдылығы жоғары) мүмкіндігін, ойын ойнауға арналған бағдарламаларды немесе бетті тануға арналған Windows Hello сияқты бағдарламалық құралын да қамтамасыз етеді. Windows Hello құралын пайдалану туралы толық ақпаратты [Компьютер мен ақпаратты қорғау \(43-бет\)](#) бөлімінен қараңыз.

Кейбір өнімдерде камераны өшіріп, камера құпиялыштың жетілдіруге болады. Әдеткі параметрлер бойынша камера қосулы болады. Камераны өшіру үшін камераның құпиялышық пернесін басыңыз. Камераның құпиялышық индикаторы жанады. Камераны қайта қосу үшін пернені қайта басыңыз.

Камераны пайдалану үшін тапсырмалар тақтасының іздеу жолағына камера сөзін енгізіп, бағдарламалар тізімінен **Камера** бағдарламасын таңдаңыз.

Аудио дыбысты пайдалану

Музыка жүктеуге және тыңдауға, интернеттегі аудио мазмұнды (соның ішінде радионы) онлайн ойнатуға, дыбыс жазуға немесе мультимедиа файлын жасау үшін дыбыс пен бейнені біріктіруге болады. Сондай-ақ компьютерде (тек таңдаулы өнімдерде) музикалық ықшам дискілерді ойнатуға немесе ықшам дискілер ойнату үшін сыртқы оптикалық дискіні тіркеуге болады. Тыңдау әсерін жақсарту үшін үндектіштер немесе құлақаспалтар сияқты сыртқы дыбыс құрылғыларын жалғаңыз.

Үндектіштерді қосу

Сымды үндектіштерді компьютердегі немесе USB портына немесе компьютердегі не қондыру тұғырындағы біріктірілген аудио шығыс (құлақаспап үшін)/аудио кіріс (микрофон үшін) ұясына жалғау арқылы қосуға болады.

Сымсыз үндектіштерді компьютерге қосу үшін құрылғы өндірушісінің нұсқауларын орындаңыз. Компьютерге ажыратымдылығы жоғары үндектіштерді қосу үшін [HDMI аудио кірісін орнату \(23-бет\)](#) бөлімін қараңыз. Үндектіштерді жалғамас бұрын дыбыс деңгейін төмендетіңіз.

Құлақаспалтарды жалғау

Сымды құлақаспалтарды құлақаспап қосуға арналған ұяға немесе компьютердегі біріктірілген аудио шығыс (құлақаспап үшін)/аудио кіріс (микрофон үшін) ұясына қосуға болады.

⚠ АБАЙ БОЛЫҚЫЗ! Жарақаттану қаупін азайту үшін құлақаспаптарды, тығын тәріздес құлақаспаптарды немесе гарнитураны киер алдында, дыбыс деңгейін төмендетіңіз. Қауіпсіздік туралы қосымша ақпарат алу үшін *Қауіпсіздікке және қоршаган ортага қойылатын талаптарға сәйкестік туралы ескертпелер* нұсқаулығын қараңыз.

Бұл құжатты ашу үшін:

- ▲ Тапсырмалар тақтасының іздеу өрісіне **Документация HP** (HP құжаттары) деп жазып, одан кейін **Документация HP** (HP құжаттары) опциясын таңдаңыз.

Компьютерге сымсыз құлақаспаптарды жалғау үшін құрылғы өндірушісінің нұсқауларын орындаңыз.

Гарнитураны қосу

Микрофонмен біріктірілген құлақаспаптар гарнитура деп аталады. Сымды құлақаспаптарды компьютердегі біріктірілген аудио шығыс (құлақаспап үшін)/аудио кіріс (микрофон үшін) ұясына қосуға болады.

⚠ АБАЙ БОЛЫҚЫЗ! Жарақаттану қаупін азайту үшін құлақаспаптар, тығын тәріздес құлақаспаптар немесе гарнитураны киер алдында, дыбыс деңгейін төмендетіңіз. Қауіпсіздік туралы қосымша ақпарат алу үшін *Қауіпсіздікке және қоршаган ортага қойылатын талаптарға сәйкестік туралы ескертпелер* нұсқаулығын қараңыз.

Бұл құжатты ашу үшін:

- ▲ Тапсырмалар тақтасының іздеу өрісіне **Документация HP** (HP құжаттары) деп жазып, одан кейін **Документация HP** (HP құжаттары) опциясын таңдаңыз.

Компьютерге сымсыз гарнитураны жалғау үшін құрылғы өндірушісінің нұсқауларын орындаңыз.

Дыбыс параметрлерін пайдалану

Жүйе дыбыс деңгейін реттеу, жүйе дыбысын өзгерту не аудио құрылғыларды басқару үшін дыбыс параметрлерін пайдаланыңыз.

Дыбыс параметрлері

Дыбыс параметрлерін көру немесе өзгерту үшін мына қадамдарды орындаңыз:

- ▲ Тапсырмалар тақтасының іздеу жолағында панель управления (басқару тақтасы) деп теріп, **Панель управления** (Басқару тақтасы) опциясын таңдаңыз, **Аппаратное обеспечение и звук** (Аппараттық құрал және дыбыс) опциясын таңдалап, **Звук** (Дыбыс) пәрменін таңдаңыз.

Аудио параметрлері

Компьютерізде Bang & Olufsen, B&O немесе басқа жеткізушінің кеңейтілген дыбыс жүйесі болуы мүмкін. Нәтижесінде компьютерде дыбыс жүйесіне тән дыбысты басқару тақтасы арқылы басқарылатын кеңейтілген аудио мүмкіндіктері болуы мүмкін.

Дыбыстық параметрлерді көру және басқару үшін дыбыстық басқару панелін пайдаланыңыз.

- ▲ Тапсырмалар тақтасының іздеу жолағында панель управления (басқару тақтасы) деп теріп, **Панель управления** (Басқару тақтасы) опциясын таңдаңыз, **Аппаратное обеспечение и звук** (Аппараттық құрал және дыбыс) опциясын таңдалап, аудио жүйесіне тән дыбысты басқару панелін таңдаңыз.

Бейнені пайдалану

Бұл компьютер таңдаулы веб-сайттардағы ойнатылатын бейнені көруге және желіге қосылмаған компьютерден тамашалау үшін бейнелер мен фильмдерді жүктеп алуға мүмкіндік беретін қуатты бейне құрылғысы болып табылады.

Көруге байланысты әрекеттеріңізді жақсарту мақсатында компьютерді сыртқы монитор, проектор немесе теледидарға қосу үшін бейне порттардың бірін пайдаланыңыз.

 МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ: Сыртқы құрылғының дұрыс кабель арқылы компьютердегі дұрыс ұяға қауіпсіз түрде жалғанғандығына көз жеткізіңіз. Құрылғы өндірушісінің нұсқауларын орындаңыз.

USB Type-C мүмкіндіктерін пайдалану туралы ақпарат алу үшін <http://www.hp.com/support> веб-бетін ашып, өнімді табу нұсқауларын орындаңыз.

Бейне құрылғыларын HDMI кабелі арқылы (тек таңдаулы өнімдерде) қосу

HDMI кабельдері арқылы ажыратымдылығы жоғары құрылғыларды жалғап, аудио және бейне сапасын жақсартуға болады.

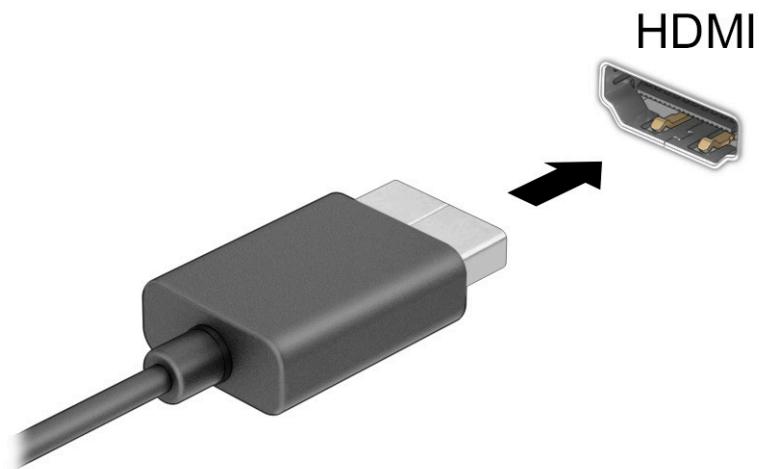
HDMI пайдалану арқылы жоғары сапалы теледидарды немесе мониторды жалғау

Компьютер экранындағы кескінді ажыратымдылығы жоғары теледидардан не компьютерден көру үшін ажыратымдылығы жоғары құрылғыны нұсқауларға сәйкес жалғаңыз.

 ЕСКЕРТПЕ: HDMI құрылғысын компьютерге жалғау үшін бөлек сатылатын HDMI кабелі қажет болады.

1. HDMI кабелінің бір үшін компьютердегі HDMI портына жалғаңыз.

 ЕСКЕРТПЕ: HDMI портының пішімі өнімге байланысты өзгеше болуы мүмкін.

2. Кабельдің екінші үшін ажыратымдылығы жоғары теледидарға немесе мониторға жалғаңыз.
3. Windows пернесі Windows белгішесі + p пернелер тіркесімін басып, төрт дисплей күйінің біріне ауыстырыңыз:

- **Компьютер экраны ғана:** экрандағы кескінді тек компьютерден көріңіз.
- **Көшірмелеу:** экрандағы кескінді бір уақытта компьютер және сыртқы құрылғыдан көріңіз.
- **Кеңейту:** экрандағы кескінді компьютер және сыртқы құрылғы арқылы кеңейтілген күйінде көріңіз.
- **Екінші экран ғана:** экрандағы кескінді тек сыртқы құрылғыдан көріңіз.

Windows пернесі + p пернесі тіркесімін басқан сайын, дисплей күйі өзгереді.

 ЕСКЕРТПЕ: жақсы нәтижеге қол жеткізу үшін, әсіресе **Расширить** (Кеңейту) опциясы таңдалған болса, сыртқы құрылғының экран ажыратымдылығын мына жолмен реттеңіз. **Пуск** (Бастау) түймесін басып, **Параметры** (Параметрлер), одан кейін **Система** (Жүйе) тармақтарын таңдаңыз. **Дисплей** астынан қажетті ажыратымдылық мәнін таңдаңыз, одан кейін **Сохранить изменения** (Өзгертулерді сақтау) опциясын таңдаңыз.

HDMI аудио кірісін орнату

HDMI ажыратымдылығы жоғары бейне және дыбыс параметрлеріне қолдау көрсететін жалғыз бейне интерфейсі болып табылады.

HDMI аудиосын іске қосу

HDMI теледидарын компьютерге жалғанғаннан кейін, келесі қадамдарды орындау арқылы HDMI дыбысын қосуға болады.

1. Тапсырмалар тақтасының оң жағында орналасқан хабарландыру аймағындағы **Динамики** (Үндектіштер) белгішесін тінтуірдің оң жақ түйешігімен басып, **Устройства воспроизведения** (Ойнату құрылғылары) параметрін таңдаңыз.
2. **Воспроизведение** (Ойнату) қойыншасында сандық шығыс құрылғысының атын таңдаңыз.
3. **Установить по умолчанию** (Әдепкі күйді орнату) пәрменін таңдап, **OK** түйешігін басыңыз.

Дыбыстық компьютер үндектіштеріне беру

Дыбыстық ағынды компьютер үндектіштеріне беру үшін осы нұсқауларды пайдаланыңыз.

1. Тапсырмалар тақтасының оң жағында орналасқан хабарландыру аймағындағы **Динамики** (Үндектіштер) белгішесін тінтуірдің оң жақ түйешігімен басып, **Устройства воспроизведения** (Ойнату құрылғылары) параметрін таңдаңыз.
2. **Воспроизведение** (Ойнату) қойыншасында **Динамики** (Үндектіштер) параметрін таңдаңыз.
3. **Установить по умолчанию** (Әдепкі күйді орнату) пәрменін таңдап, **OK** түйешігін басыңыз.

Miracast үйлесімді сымсыз дисплейлерді табу және оларға қосылу (тек таңдаулы өнімдерде)

Ағымдағы бағдарламаларды жаппай, Miracast® үйлесімді сымсыз дисплейлерін табу және оларға қосылу үшін келесі қадамдарды орындаңыз.

1. Тапсырмалар тақтасының іздеу жолағында демонстрировать (көрсету) сөзін теріп, **Демонстрировать на втором экране** (Екінші экранда көрсету) опциясын таңдаңыз.
2. **Подключение к беспроводному дисплею** (Сымсыз дисплейге қосылу) пәрменін таңдап, экрандағы нұсқауларды орындаңыз.

Деректерді жіберу мүмкіндігін пайдалану

Компьютер фотосуреттер, бейнелер мен фильмдерді USB құрылғыларынан жылжытып, компьютерде қараяға мүмкіндік беретін қуатты көңіл көтеру құрылғысы болып табылады.

Көрү сапасын жақсарту мақсатына USB Type-C порттарының біреуін компьютердегі үялы телефон, камера, белсенділік трекері немесе смарт сағат сияқты USB құрылғысын қосу және файлдарды компьютерге беру үшін пайдаланыңыз.

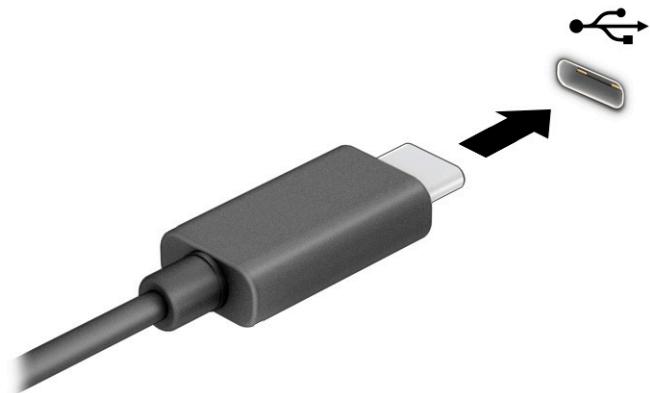
МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ: Сыртқы құрылғының дұрыс кабель арқылы компьютердегі дұрыс үяға қауіпсіз түрде жалғанғандығына көз жеткізіңіз. Құрылғы өндірушісінің нұсқауларын орындаңыз.

USB Type-C мүмкіндіктерін пайдалану туралы ақпарат алу үшін <http://www.hp.com/support> веб-бетін ашып, өнімді табу нұсқауларын орындаңыз.

USB Type-C портына құрылғыларды жалғау (тек таңдаулы өнімдерде)

USB Type-C құрылғысын компьютерге жалғау үшін бөлек сатылатын USB Type-C кабелі қажет болады.

1. USB Type-C кабелінің бір үшін компьютердегі USB Type-C портына жалғаңыз.

2. Кабельдің екінші үшін сыртқы құрылғыға жалғаңыз.

5 Экранда шарлау

Компьютер үлгісіне байланысты компьютер экраны бойынша бір немесе бірнеше әдістер көмегімен жылжуға болады.

- Сенсорлы қимылдарды тікелей компьютер экранында пайдаланыңыз.
- Сенсорлы қимылдарды сенсорлы тақтада пайдаланыңыз.
- Қосымша тінтуірді немесе пернетақтаны (бөлек сатылады) пайдаланыңыз.
- Экрандағы пернетақтаны пайдаланыңыз.
- Мензеу таяқшасын пайдаланыңыз.

Сенсорлы тақтаны және сенсорлы экран қимылдарын пайдалану

Сенсорлы тақта қарапайым саусақ қозғалыстарымен компьютер экранында шарлауға және мензерді басқаруға мүмкіндік береді. Әрі сенсорлы тақтаның сол және он жақ түймешіктерін сыртқы тінтуірдің сәйкес түймешіктері сияқты пайдалануға болады. Сенсорлы экранды шарлау үшін (тек таңдаулы өнімдерде) осы тарауда сипатталған қимылдар арқылы экранды тікелей тұртіңіз.

Қимылдарыңызды реттеу және олардың қалай қолданылуын көрсететін бейнелерді көру үшін тапсырмалар тақтасының іздеу терезесіне панель управления сөзін теріп, **Панель управления** және содан кейін **Аппаратное обеспечение и звук** (Аппараттық құрал және дыбыс) опциясын таңдаңыз. **Устройства и принтеры** (Құрылғылар және принтерлер) тізімінен **Мышь** (Тінтуір) тармағын таңдаңыз.

Кейір өнімдер кеңейтілген қимыл функционалдығын қамтамасыз ететін дәлдігі жоғары сенсорлы тақта қызметін қамтиды. Дәл сенсорлы тақта қызметі бар-жоғын анықтау және қосымша ақпаратты табу үшін, **Пуск** (Бастау), **Параметры** (Параметрлер), **Устройства** (Құрылғылар) және **Сенсорная панель** (Сенсорлы тақта) тармағын таңдаңыз.

ЕСКЕРТПЕ: Өзге көрсетілмесе, қимылдарды сенсорлы тақтада және сенсорлы экранда пайдалануға болады.

Тұрту

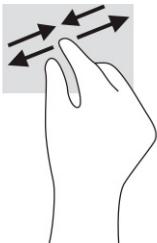
Экрандағы бір элементке мензерді апарып, оны таңдау үшін бір саусақпен сенсорлы тақта немесе сенсорлы экран аймағын тұртіңіз. Элементті ашу үшін оны екі рет тұртіңіз.

Екі саусақ көмегімен масштабтау

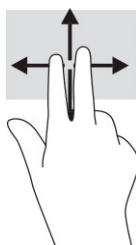
Екі саусақ көмегімен қысып масштабтау қимылдары суретті немесе мәтінді кішірейтуге немесе үлкейтуге мүмкіндік береді.

- Кішірейту үшін екі саусақты сенсорлы тақта аймағында немесе сенсорлы экранға арасын алшақ қойып, одан кейін олардың арасын жақындастырыз.
- Үлкейту үшін екі саусақты сенсорлы тақта аймағында немесе сенсорлы экранда бірге қойып, олардың арасын ашыныз.

Екі саусақты сырғыту (сенсорлы тақта және дәл сенсорлы тақта)

Екі саусақты сенсорлы тақта аймағына арасын алшақ қойып, бетте немесе кескінде жоғары, төмен немесе қапталға қарай жылжыту үшін одан кейін оларды жоғары, төмен, сол немесе оң жаққа қарай сүйреніз.

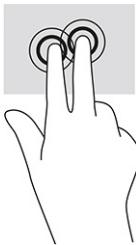

Екі саусақпен тұрту (сенсорлы тақта және дәл сенсорлы тақта)

Сенсорлы тақта аймағын екі саусақ көмегімен тұртіп, таңдалған нысандың опциялар мәзірін ашыныз.

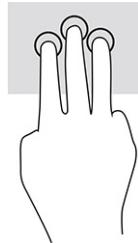

ЕСКЕРТПЕ: Екі саусақ көмегімен тұрту қимылды тінтуірдің оң жақ түймешігі сияқты жұмыс істейді.

Үш саусақпен тұрту (сенсорлы тақта және дәл сенсорлы тақта)

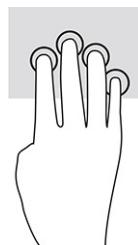
Әдетті бойынша үш саусақпен тұрту қимылды арқылы тапсырмалар тақтасындағы іздеу жолағы ашылады. Қимылды орындау үшін сенсорлы тақта аймағында үш саусақпен тұртіңіз.

Бұл қимылдың дәл сенсорлы тақтадағы функциясын өзгерту үшін **Пуск** (Бастау), **Параметры** (Параметрлер), **Устройства** (Құрылғылар) және **Сенсорная панель** (Сенсорлы тақта) тармағын таңдаңыз. **Жесты тремя пальцами** (Үш саусақ қимылдары) бөліміндегі **Касания** (Тұрту) терезесінде қымыл параметрін таңдаңыз.

Төрт саусақпен тұрту (сенсорлы тақта және дәл сенсорлы тақта)

Әдепкі бойынша төрт саусақпен тұрту қимылы әрекеттер орталығын ашады. Қимылды орындау үшін сенсорлы тақтада төрт саусақпен тұртіңіз.

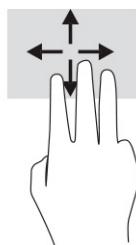

Бұл қимылдың дәл сенсорлы тақтадағы функциясын өзгерту үшін **Пуск** (Бастау), **Параметры** (Параметрлер), **Устройства** (Құрылғылар) және **Сенсорная панель** (Сенсорлы тақта) тармағын таңдаңыз. **Жесты четырьмя пальцами** (Төрт саусақ қимылдары) бөліміндегі **Касания** (Тұрту) терезесінде қымыл параметрін таңдаңыз.

Үш саусақпен сырғыту (сенсорлы тақта және дәл сенсорлы тақта)

Әдепкі бойынша үш саусақпен сырғыту ашық қолданбалар мен жұмыс үстелі арасында ауыстырады.

- Ашық түрған барлық терезелерді көру үшін 3 саусағыңызben өзіңізден сырғытыңыз.
- Жұмыс үстелін көрсету үшін 3 саусағыңызben өзіңізге қарай сырғытыңыз.
- Ашық түрған терезелер арасында ауысу үшін 3 саусағыңызben сол немесе оң жаққа сырғытыңыз.

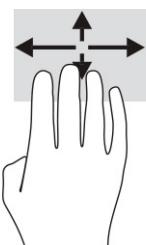

Бұл қимылдың дәл сенсорлы тақтадағы функциясын өзгерту үшін **Пуск** (Бастау), **Параметры** (Параметрлер), **Устройства** (Құрылғылар) және **Сенсорная панель** (Сенсорлы тақта) тармағын таңдаңыз. **Жесты тремя пальцами** (Үш саусақ қимылдары) бөліміндегі **Прокрутки** (Жанап өту) терезесінде қымыл параметрін таңдаңыз.

Төрт саусақпен сырғыту (дәл сенсорлы тақта)

Әдепкі бойынша төрт саусақпен сырғыту арқылы ашық жұмыс үстелдері арасында ауыстыруға болады.

- Ашық түрған барлық терезелерді көру үшін 4 саусағыңызбен өзінізден сырғытыңыз.
- Жұмыс үстелін көрсету үшін 4 саусағыңызбен өзінізге қарай сырғытыңыз.
- Ашық жұмыс үстелдері арасында ауысу үшін 4 саусақпен сол немесе оң жаққа сырғытыңыз.

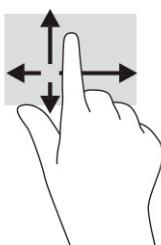

Бұл қымылдық функциясын өзгерту үшін **Пуск** (Бастау), **Параметры** (Параметрлер), **Устройства** (Құрылғылар) және **Сенсорная панель** (Сенсорлы тақта) тармағын таңдаңыз. **Жесты четырьмя пальцами** (Төрт саусақ қымылдары) бөліміндегі **Прокрутки** (Жанап өту) терезесінде қымыл параметрін таңдаңыз.

Бір саусақты сырғыту (сенсорлы экранда)

Саусақты сырғыту қымылын панорамалау, тізімдер мен беттерді айналдыру үшін немесе нысанды жылжыту үшін пайдаланыңыз.

- Экрандық мен зерді басқа жерге жылжыту үшін саусағыңызды экранның беті арқылы қалаған бағытқа жылжытыңыз.
- Нысанды жылжыту үшін нысанды басып ұстап тұрыңыз да саусағыңызды апарыңыз.

Қосымша пернетақтаны немесе тінтуірді пайдалану

Қосымша пернетақта немесе тінтуір теруге, элементтерді таңдауға, айналдыруға және сенсорлы экрандағы қымылдар сияқты бірдей функцияларды жүзеге асыруға мүмкіндік береді. Сонымен қатар пернетақта арнайы функцияларды орындау мақсатымен әрекет пернелері мен жылдам пернелерді пайдалануға мүмкіндік береді.

Экрандық пернетақтаны пайдалану (тек таңдаулы өнімдерде)

Таңдаулы өнімдерде ғана экрандық пернетақта бар.

1. Экрандық пернетақтаны көрсетеү үшін тапсырмалар тақтасының оң жақ шетінде орналасқан хабарландыру аймағында пернетақта белгішесін түртіңіз.
2. Теруді бастаңыз.

 ЕСКЕРТПЕ: Экрандық пернетақтаның үстіңгі жағында сөздер мысалдары ұсынылуы мүмкін. Сөзді таңдау үшін оны түртіңіз.

 ЕСКЕРТПЕ: Әрекеттер пернелері және жылдам пернелер экрандық пернетақтада көрсетілмейді және жұмыс істемейді.

6 Қуат басқару

Бұл компьютер батарея қуатымен немесе сыртқы қуат көзіне қосу арқылы жұмыс істейді. Компьютер батарея қуатымен жұмыс істеп, батареяны зарядтау үшін сыртқы қуат көзі қолжетімді болмаған кезде, батарея зарядын бақылау және үнемдеу маңызды.

Осы тарауда сипатталған кейбір қуатты басқару мүмкіндіктері компьютеріңізде қолжетімді болмауы мүмкін.

Ұйқы және күту режимін пайдалану

Windows жүйесінде қуатты үнемдеуге арналған ұйқы және күту режимдері бар.

МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ: Компьютер Ұйқы режимінде болғанда, оның бірнеше осал тараптары болады. Компьютеріңіздегі деректерді, сонымен қатар шифрланған деректерді рұқсатсыз пайдаланудың алдын алу үшін HP компаниясы Ұйқы режимінің орнына күту режимін пайдалануды ұсынады, сонда компьютер кез келген уақытта физикалық ықпалыныңдан тыс болады. Бұл тәжірибе компьютеріңізді бірге алып жүргенде өте маңызды.

МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ: Аудио және видео файлдарын ойнатудың мүмкін нашарлауы, аудио немесе бейне ойнату жұмысының жоғалуы немесе ақпараттың жоғалу қаупін азайту үшін дискіден не сыртқы медиа картасынан оқу немесе оған жазу кезінде ұйқы күйін қоспаңыз.

- Ұйқылық режим – ұйқылық режим әрекетсіз түрғаннан кейін автоматты түрде қосылады. Жұмысының жадқа сақталып, жұмысыныңды әрі қарай жылдам жалғастыруға мүмкіндік береді. Сондай-ақ ұйқы режимін қолмен де қосуға болады. Қосымша ақпаратты [Ұйқы күйін қосу және одан шығу \(30-бет\)](#) бөлімінен қараңыз.
- Күту күйін – егер батарея критикалық деңгейіне жетсе немесе ұйқы күйінде ұзақ уақыт бойы болса, күту күйі автоматты түрде іске қосылады. Күту күйінде жұмыс гибернация файлына сақталып, компьютер өшіріледі. Күту күйін қолмен де қосуға болады. Қосымша ақпаратты [Күту режимін іске қосу және шығу \(тек таңдаулы өнімдерде\) \(31-бет\)](#) бөлімінен қараңыз.

Ұйқы күйін қосу және одан шығу

Ұйқы режимін бірнеше әдіспен қосуға болады.

- **Пуск** (Бастау) түймесін басып, **Питание** (Қуат) белгішесін, содан кейін **Спящий режим** (Ұйқы режимі) тармағын таңдаңыз.
- Дисплейді жабыңыз (тек таңдаулы өнімдерде).
- Ұйқы пернелер тіркесімін (тек таңдаулы өнімдерде) басыңыз; мысалы, **fn+f1** немесе **fn+f12**.
- Қуат түймесін тез басып қалыңыз (тек таңдаулы өнімдерде).

Келесі жолдардың кез келгені арқылы ұйқы күйінен шығуға болады:

- Қуат түймесін тез басып қалыңыз.
- Егер компьютер жабық болса, дисплейді көтеріңіз (тек таңдаулы өнімдерде).
- Пернетақтадағы пернені басыңыз (тек таңдаулы өнімдерде).
- Сенсорлы тақтаны тұртіңіз (тек таңдаулы өнімдерде).

Компьютер үйқы режимінен шыққанда, жұмысыңыз экранға оралады.

 ЕСКЕРТПЕ: Егер үйқы режимінен шыққан кезде құпия сөз сұрапатын етіп орнатылған болса, жұмысты жалғастыру үшін Windows құпия сөзінізді енгізу қажет болады.

Күту режимін іске қосу және шығу (тек таңдаулы өнімдерде)

Пайдаланушы арқылы қосылатын күту күйін қосу және басқа қуат параметрлері мен күту үзілістерін өзгерту үшін «Қуат параметрлері» пәрменін пайдаланыңыз.

1. **Питание** (Қуат) белгілесін тінтуірдің оң жақ түймешігімен басып, **Электропитание** (Қуат параметрлері) тармағын таңдаңыз.
2. Сол жақ аймақта **Укажите действие кнопки питания** (Қуат түймешігінің әрекетін таңдаңыз) сілтемесін басыңыз (нұсқау өнімге байланысты әртүрлі болуы мүмкін).
3. Өнімге қарай батарея қуаты немесе сыртқы қуат үшін Күту режимін мына жолдардың бірімен қосуға болады:
  - **Қуат түймешігі – Параметры кнопки питания, кнопки спящего режима и крышки** (Қорек және үйқы батырмалары және қақпақ параметрлері) (нұсқау өнімге байланысты әртүрлі болуы мүмкін) астында **Действие при нажатии кнопки питания** (Қорек батырмасын басқан кезде), одан кейін **Гибернация** (Күту) опцияларын таңдаңыз.
  - **Үйқы түймешігі** (тек таңдаулы өнімдерде) – **Параметры кнопки питания, кнопки спящего режима и крышки** (Қорек және үйқы батырмалары және қақпақ параметрлері) (нұсқау өнімге байланысты әртүрлі болуы мүмкін) астында **При нажатии кнопки сна** (Үйқы батырмасын басқан кезде), одан кейін **Гибернация** (Күту) опцияларын таңдаңыз.
  - **Қақпақ** (тек таңдаулы өнімдерде) – **Параметры кнопки питания, кнопки спящего режима и крышки** (Қорек және үйқы батырмалары және қақпақ параметрлері) (нұсқау өнімге байланысты әртүрлі болуы мүмкін) астында **При закрытии крышки** (Мен қақпақты жапқан кезде), одан кейін **Гибернация** (Күту) опцияларын таңдаңыз.
  - **Қуат мәзірі – Изменение параметров, которые сейчас недоступны** (Ағымдағы қол жеткізгісіз параметрлерді өзгертіңіз) опциясын таңдаңыз, одан кейін **Параметры завершения работы** (Жұмысты аяқтау параметрлері) қойыншасында **Гибернация** (Күту) құсбелгісін қойыңыз.

Қуат мәзірін **Пуск** (Бастау) түймесін басу арқылы ашуға болады.

4. **Сохранить изменения** (Өзгертулерді сақтау) параметрін таңдаңыз.

Күту күйін іске қосу үшін 3-қадамда қосылған әдісті пайдаланыңыз.

Күту күйінен шығу үшін қуат түймешігін тез басып қалыңыз.

 ЕСКЕРТПЕ: күту күйінен шыққан кезде құпия сөз сұрапатын етіп орнатылған болса, жұмысты жалғастыру үшін Windows құпия сөзінізді енгізу қажет болады.

Компьютер жұмысын аяқтау (өшіру)

Жұмысты аяқтау пәрмені барлық ашық бағдарламаларды жабады, соның ішінде операциялық жүйені және дисплей мен компьютерді өшіреді.

 МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ: Компьютер өшірілген кезде, сақталмаған мәліметтер жойылады. Компьютерді өшірмес бұрын міндетті түрде жұмысыңызды сақтаңыз.

Компьютер пайдаланылмаған және сыртқы қуат көзінен ұзақ уақыт бойы ажыратылған кезде, оның жұмысын аяқтаңыз.

Ұсынылатын рәсім Windows жүйесінің жұмысты аяқтау пәрменін пайдалану болып табылады.

ЕСКЕРТПЕ: Компьютер үйқы режимде немесе күті күйінде болғанда, қуат түймешігін басып қалу арқылы үйқылық режимнен немесе күті күйінен шығу қажет.

1. Жұмысыңызды сақтап, барлық ашық бағдарламаларды жабыңыз.
2. **Пуск** (Бастау) түймешігін басып, **Питание** (Қуат) белгішесін, содан кейін **Завершение работы** (Жұмысты аяқтау) белгішесін таңдаңыз.

Компьютер жауап бермесе және жұмысты аяқтаудың алдыңғы процедурарапын пайдалану мүмкін болмаса, келесі төтенше жағдай процедурарапын көрсетілген кезекпен орындана көріңіз:

- **ctrl+alt+delete** пернелерін басыңыз, **Питание** (Қуат) белгішесін таңдаңыз, содан кейін **Завершение работы** (Жұмысты аяқтау) белгішесін таңдаңыз.
- Қуат түймешігін кемінде 10 секунд басып тұрыңыз.
- Егер компьютерде пайдаланушы ауыстыра алатын батарея (тек таңдаулы өнімдерде) болса, компьютерді сыртқы қуат көзінен ажыратып, батареяны алып тастаңыз.

Қуат белгішесін және қуат параметрлерін пайдалану

Әртүрлі қуат белгішелері компьютердің батарея қуатымен немесе сыртқы қуатпен жұмыс істеп жатқанын көрсетеді. Тінтуір мензерін белгішенің үстіне орналастыру арқылы заряд төмен деңгейіне немесе заряд өте төмен деңгейіне жеткенде, белгіше хабар шығарады.

Қуат белгішесі Windows тапсырмалар тақтасында орналасқан. Қуат белгішесі қуат параметрлеріне жылдам кіруге және қалған батарея зарядын кіруге мүмкіндік береді.

- Батарея зарядының қалған деңгейін экранда көрү үшін тінтуір мензерін **Питание** (Қуат) белгішесінің үстіне орналастырыңыз.
- Қуат параметрлерін пайдалану үшін **Питание** (Қуат) белгішесін тінтуірдің оң жақ түймешігімен басыңыз, одан кейін **Электропитание** (Қуат параметрлері) опциясын таңдаңыз.

Батареяның қуатымен жұмыс істеу

Зарядталған батарея компьютерде болғанда және компьютер сыртқы қуатқа жалғанбаған кезде, компьютер батарея қуатында жұмыс істейді. Компьютер өшірүлі кезде және сыртқы қуат көзінен ажыратылған жағдайда, компьютердің ішіндегі батареяның заряды баяу түрде азаяды. Заряд төмен немесе өте төмен деңгейге жеткенде, компьютердегі батарея белгішесі хабар береді.

АБАЙ БОЛЫҚЫЗ! Пайда болуы мүмкін қауіпсіздік мәселелерін азайту үшін компьютермен бірге жабдықталған батареяны, HP компаниясы ұсынатын ауыстыру батареясын немесе HP компаниясынан сатып алынған үйлесімді батареяны пайдаланыңыз.

Қуатты басқару параметрлеріне, компьютерде ашылған бағдарламаларға, экранның жарықтығына, компьютерге жалғанған сыртқы құрылғыларға және басқа да себептерге байланысты компьютер батареясының жұмыс мерзімі әртүрлі болады.

ЕСКЕРТПЕ: Кейбір компьютер өнімдері батарея зарядын сақтау үшін графика контроллерлері арасында аудыс алады.

HP Fast Charge (HP Жылдам зарядтау) мүмкіндігін (тек таңдаулы өнімдерде) пайдалану

HP Fast Charge (HP Жылдам зарядтау) мүмкіндігі арқылы компьютердегі батареяны жылдам зарядтауға болады. Зарядтау уақыты ±10%-ға дейін өзгеруі мүмкін. Батареяның қалған заряды 0 мен 50% аралығында болса, компьютер үлгісіне байланысты батарея толық қуаттылығының 50% мөлшеріне дейін ең көбі 30-45 минутта зарядталады.

HP Fast Charge (HP Жылдам зарядтау) мүмкіндігін пайдалану үшін компьютерді өшіріңіз, одан кейін айнымалы ток адаптерін компьютерге және сыртқы қуат көзіне жалғаңыз.

Батарея зарядын көрсету

Тек батареядан жұмыс істеп түрған компьютерді пайдалану кезінде батареяның зарядын мерзімді түрде тексеріп тұрыңыз.

Батарея зарядының қалған деңгейін экранда көру үшін тінтуір мензерін **Питание (Қуат)** белгішесінің үстіне орналастырыңыз.

HP Support Assistant бағдарламасында батарея мәліметтерін табу (тек таңдаулы өнімдерде)

Батарея мәліметтерін бірнеше жолмен табуға болады.

1. Тапсырмалар тақтасының іздеу жолағында поддережка (қолдау) сөзін жазып, **HP Support Assistant** бағдарламасын таңдаңыз.
– немесе –
Тапсырмалар тақтасындағы сұрау белгісінің белгішесін басыңыз.
2. **Устранение неполадок и ошибок** (Ақаулықтарды жою және түзету) опциясын таңдарап, **Диагностика** бөліміндегі **HP Battery Check** (HP Батарея тексеру) бағдарламасын таңдаңыз. Егер батареяны ауыстыру керектігі HP Battery Check (HP Батарея тексеру) құралы арқылы анықталған болса, HP қолдау қызметімен хабарласыңыз.

HP Support Assistant орталығында мына құралдар және батарея туралы ақпарат бар:

- HP Battery Check (HP Батарея тексеру)
- Батареяның түрлері, сипаттамалары, батареяның қызмет ету мерзімдері және сыйымдылығы туралы ақпарат

Батарея қуатын үнемдеу

Батарея қуатын үнемдеу және батареяның қызмет ету мерзімін барынша ұзарту үшін келесі кеңестерді орындаңыз:

- Экранның жарықтығын төмендетіңіз.
- Пайдаланбаған кезде, сымсыз құрылғыларды өшіріңіз.
- USB портына қосылған сыртқы қатты диск сияқты сыртқы қуат көзіне жалғанбаған пайдаланылмайтын сыртқы құрылғыларды ажыратыңыз.

- Пайдаланбаған кез келген сыртқы мультимедиа карталарының жұмысын тоқтатыңыз, оларды өшіріңіз немесе шығарып алыңыз.
- Жұмысты тоқтатпас бұрын үйқы күйін қосыңыз немесе компьютерді өшіріңіз.

Төмен батарея деңгейлерін анықтау

Компьютердің жалғыз қуат көзі болып тұрған батареяның заряды аз немесе өте төмен деңгейге жеткенде, батарея индикаторы және қуат белгішесі зарядының төмен деңгейін көрсетеді

- Батарея индикаторы (тек таңдаулы өнімдерде) батарея зарядының төмен немесе тым төмен деңгейін көрсетеді.
– немесе –
  - Қуат белгішесі төмен немесе өте төмен заряд деңгейі туралы хабарландыру береді.

 ЕСКЕРТПЕ: Қуат белгішесі туралы қосымша ақпарат алу үшін [Қуат белгішесін және қуат параметрлерін пайдалану \(32-бет\)](#) бөлімін қараңыз.

Өте төмен батарея деңгейі кезінде компьютер төмендегі әрекеттерді орындаиды:

- Күту күйі ажыратылған кезде және компьютер қосулы немесе үйқы күйінде болғанда, компьютер қысқа уақытқа үйқы күйіне өтеді және одан кейін өshedі. Барлық сақталмаған ақпарат жоғалады.
- Күту күйі қосылған кезде және компьютер қосулы немесе үйқы күйінде болғанда, компьютерде күту күйі іске қосылады.

Төмен батарея деңгейі мәселесін шешу

Батарея деңгейі төмен жағдайдағы мәселелерді жылдам шешуге болады.

Сыртқы қуат қолданылғанда батарея зарядының төмен деңгейі мәселесін шешу

Келесі құрылғылардың біреуін компьютер мен сыртқы қуат көзіне жалғаңыз:

- айнымалы ток адаптері;
- қосымша қондыру құрылғысы немесе кеңейту өнімі;
- HP компаниясынан қосалқы құрал ретінде сатып алғынатын қосымша қуат адаптері.

Ешқандай қуат көзі болмағанда төмен батарея деңгейін шешу

Жұмысыныңда сақтап, компьютерді өшіріңіз.

Компьютер күту күйінен шыға алмайтын кезде, төмен батарея деңгейін шешу

Батарея деңгейі төмен болғанда және компьютерді күту күйінен шығару мүмкін болмағанда, айнымалы ток адаптерін қосыңыз.

1. Айнымалы ток адаптерін компьютер мен сыртқы қуат көзіне жалғаңыз.
2. Қуат түймесін басып күту күйінен шығыңыз.

Зауытта пломбаланған батарея

Батарея күйін бақылау үшін немесе егер батарея зарядты ұстамайтын болса, HP Support Assistant бағдарламасындағы HP Battery Check (Батареяны тексеру) утилитасын іске қосыңыз (тек таңдаулы өнімдерде).

1. Тапсырмалар тақтасының іздеу жолағында поддержка (қолдау) сөзін жазып, **HP Support Assistant** бағдарламасын таңдаңыз.

– немесе –

Тапсырмалар тақтасындағы сұрау белгісінің белгішесін басыңыз.

2. **Устранение неполадок и ошибок** (Ақаулықтарды жою және түзету) опциясын таңдап, **Диагностика** бөліміндегі **HP Battery Check** (HP Батарея тексеру) бағдарламасын таңдаңыз. Егер батареяны ауыстыру керектігі HP Battery Check (HP Батарея тексеру) құралы арқылы анықталған болса, HP қолдау қызметімен хабарласыңыз.

Осы құрылғыдағы батареяны (батареяларды) пайдаланушы арқылы оңай ауыстыруға болмайды. Батареяны алу немесе ауыстыру кепілдік күшіне әсер етуі мүмкін. Егер батареяның заряды тез бітетін болса, қолдау қызметімен хабарласыңыз.

Сыртқы қуат көзіне қосып жұмыс істеу

Сыртқы қуат көзіне жалғау туралы ақпарат алу үшін компьютер қорабында берілген *Ornatу нұсқаулары* постерін қараңыз.

Компьютер сыртқы қуат көзіне рұқсат етілген айнымалы ток адаптерімен, қосымша қондыру құрылғысымен немесе кеңейту өнімімен жалғанған кезде, компьютер батарея қуатын пайдаланбайды.

⚠ АБАЙ БОЛЫҢЫЗ! Мүмкін сақтық шараларына қатысты мәселелерді болдырмау үшін компьютермен қамтамасыз етілетін айнымалы ток адаптерін, HP қамтамасыз ететін ауыстырғыш айнымалы ток адаптерін немесе HP компаниясынан сатып алынған айнымалы ток адаптерін ғана пайдаланыңыз.

⚠ АБАЙ БОЛЫҢЫЗ! Ұшақ бортында болғанда, компьютер батареясын зарядтамаңыз.

Төмендегі жағдайлардың кез келгенінде компьютерді сыртқы қуат көзіне қосыңыз:

- батареяны зарядтағанда немесе тексергенде;
- жүйелік бағдарламалық құралды орнату немесе жаңарту кезінде;
- жүйенің BIOS нұсқасын жаңарту кезінде;
- ақпаратты дискіге жазғанда (тек таңдаулы өнімдерде);
- ішкі қатты дискілері бар компьютерлерде Disk Defragmenter (Диск дефрагментаторы) бағдарламасы іске қосылғанда;
- сақтық көшірме жасағанда немесе қалпына келтіргенде.

Компьютер сыртқы қуат көзіне жалғанған кезде:

- Батарея зарядтала бастайды.
- Қуат белгішесінің көрінісі өзгереді.

Сыртқы қуатты ажыратқан кезде:

- Компьютер батарея қуатына көшеді.
- Қуат белгішесінің көрінісі өзгереді.

7 Компьютерге техникалық қызмет көрсету

Компьютерді оңтайлы күйде сақтау үшін оған жүйелі түрде техникалық қызмет көрсетіліп тұруы тиіс. Бұл тарауда дискіні дефрагментациялау және дискіні тазалау құралдарын пайдалану жолдары түсіндіріледі. Сонымен қатар бағдарламалар мен драйверлерді жаңарту нұсқаулары, компьютерді тазалау жөнінде қадамдар және компьютерді сапарға алып шығуға (немесе оны тасымалдауға) арналған кеңестер қамтамасыз етіледі.

Компьютер жұмысын жақсарту

Жүйелі түрде қызмет көрсету тапсырмаларын Дефрагментация диска (Дискіні дефрагментациялау) және Очистка диска (Дискіні тазалау) сияқты құралдар көмегімен орындау арқылы компьютердің жұмысын өзгертуге болады.

Дискіні дефрагментациялауды қолдану

HP компаниясы қатты дискінің кем дегенде айына бір рет дефрагментациялау үшін Дефрагментация диска (Дискіні дефрагментациялау) құралын пайдалануды ұсынады.

ЕСКЕРТПЕ: Дискіні дефрагментациялау құралын қатты күйдегі дискілерінде істету қажет емес.

Дискіні дефрагментациялау мүмкіндігін іске қосу:

1. Компьютерді айнымалы ток көзіне қосыңыз.
2. Тапсырмалар тақтасының іздеу жолағында дефрагментация (дефрагментациялау) деп жазып, **Дефрагментация и оптимизация дисков** (Дискілерді дефрагментациялау және оңтайландыру) бағдарламасын таңдаңыз.
3. Экрандағы нұсқауларды орындаңыз.

Қосымша ақпарат алу үшін дискіні дефрагментациялау бағдарламалық құралының анықтамасын қараңыз.

Дискіні тазалау құралын пайдалану

Қатты дискідегі орынды босатып, компьютер жұмысының тиімділігін арттыру және қатты дискіден еш қауіпсіз жоюға болатын файлдарды іздел табу үшін Очистка диска (Дискіні тазалау) құралын пайдаланыңыз.

Диск тазалауды қосу:

1. Тапсырмалар тақтасының іздеу жолағында **диск сөзін теріп, Очистка диска** (Дискіні тазалау) пәрменін таңдаңыз.
2. Экрандағы нұсқауларды орындаңыз.

HP 3D DriveGuard бағдарламасын (тек таңдаулы өнімдерде) пайдалану

Кейбір жағдайлар орын алса, HP 3D DriveGuard бағдарламасы дискіні өшіру және дерек сұрауларын тоқтату арқылы қатты дискіні қорғайды.

- Сіз компьютеріңізді құлатып алдыңыз.
- Батарея қуатынан қосылып тұрған компьютерді оның дисплейі жабулы күйінде жылжытасыз.

Мына оқиғалардың біреуі аяқталғаннан кейінгі қысқа мерзімде HP 3D DriveGuard қатты дискіні қалыпты жұмыс жағдайына қайтарады.

ЕСКЕРТПЕ: HP 3D DriveGuard қызметі тек ішкі қатты дискілерін қорғайды. Қосымша қондыру құрылғысына орнатылған немесе USB портына қосылған қатты диск HP 3D DriveGuard арқылы қорғалмайды.

ЕСКЕРТПЕ: SSD дискілерінде жылжитын бөліктері болмағасын, HP 3D DriveGuard қызметі осы дискілер үшін қажет емес.

HP 3D DriveGuard күйін анықтау

Компьютердегі қатты диск индикаторының түсі бастапқы қатты диск ұясындағы немесе қосымша қатты диск ұясындағы (не олардың екеуі, тек таңдаулы өнімдерде) дискінің қауіпсіз позицияға орнатылғанын көрсету үшін өзгереді.

Бағдарламалар мен драйверлерді жаңарту

HP компаниясы бағдарламалар мен драйверлерді жүйелі түрде жаңартуға кеңес береді. Жаңартулар мәселелерді шешіп, компьютерге жаңа мүмкіндіктер мен опциялар қосуы мүмкін. Мысалы, ескі графикалық құрамдас бөліктер ең соңғы ойын ойнау бағдарламалық құралдарымен дұрыс жұмыс істемеү мүмкін. Ең соңғы диск нұсқасы болмаса, жабдықтың барлық мүмкіндіктерін пайдалана алмайсыз.

Бағдарламалар мен драйверлерді жаңарту үшін мына әдістердің бірін таңдаңыз:

- [Бағдарламалар мен драйверлерді Windows 10 арқылы жаңарту \(38-бет\)](#)
- [Бағдарламаларды Windows 10 S пайдалану арқылы жаңарту \(38-бет\)](#)
- [Драйверлерді Windows 10 S пайдалану арқылы жаңарту \(39-бет\)](#)

Бағдарламалар мен драйверлерді Windows 10 арқылы жаңарту

Бұл процедураны бағдарламалар мен драйверлерді жаңарту үшін пайдаланыңыз.

1. Тапсырмалар тақтасының іздеу жолағында поддережка (қолдау) сөзін жазып, **HP Support Assistant** бағдарламасын таңдаңыз.
– немесе –
Тапсырмалар тақтасындағы сұрау белгісінің белгішесін басыңыз.
2. **Мой ноутбук** (Ноутбугім), **Обновление** (Жаңартулар) опциясын таңдаңыз және **Проверить наличие обновлений и сообщений** (Жаңартуларды және хабарларды тексеру) түймешігін басыңыз.
3. Экрандағы нұсқауларды орындаңыз.

Бағдарламаларды Windows 10 S пайдалану арқылы жаңарту

Бұл процедураны бағдарламаларды жаңарту үшін пайдаланыңыз.

1. **Пуск** (Бастау) опциясын, кейін **Microsoft Store** опциясын таңдаңыз.
2. Іздеу жолағының жаңындағы есептік жазба профилі суретін таңдап, **Загрузки и обновления** (Жүктөулер мен жаңартулар) опциясын таңдаңыз.
3. **Жүктөулер мен жаңартулар** бетінде жаңартулар үшін таңдау жасаңыз және экрандағы нұсқауларды орындаңыз.

Драйверлерді Windows 10 S пайдалану арқылы жаңарту

Бұл процедураны драйверлерді жаңарту үшін пайдаланыңыз.

1. Тапсырмалар тақтасының іздеу жолағына windows жаңарту параметрлері деп жазып, **Windows жаңарту параметрлері** опциясын таңдаңыз.
  2. **Проверить наличие обновлений** (Жаңартулардың бар-жоқтығын тексеру) опциясын таңдаңыз.
- **ЕСКЕРТПЕ:** Егер Windows жүйесі жаңа драйверді таба алмаса, құрылғы өндірушісінің веб-бетін ашыңыз және нұсқауларды орындаңыз.

Компьютерді тазалау

Компьютердің барлық мүмкіндіктерін пайдалану мақсатымен кірді және қоқысты кетіру үшін компьютерді жүйелі түрде тазалап отырыңыз. Компьютердің сыртқы беткейлерін қауіпсіз түрде тазалау үшін келесі өнімдерді пайдаланыңыз:

HP Easy Clean бағдарламасын (тек таңдаулы өнімдерде) іске қосу

Компьютер беткейлерін тазалау кезінде HP Easy Clean арқылы мәтінді кездейсоқ енгізуге тосқауыл қоюға болады. Бұл бағдарламалық құрал қомегімен пернетақта, сенсорлы экран және сенсорлы тақта сияқты құрылғылар компьютердің барлық беткейлерін тазарту үшін алдын ала орнатылған уақытқа өшіріледі.

1. HP Easy Clean бағдарламасын бастаудың бірнеше жолы бар:
  - Пуск (Бастау) мәзірін ашып, **HP Easy Clean** бағдарламасын бастаңыз.
– немесе –
  - Тапсырмалар тақтасындағы **HP Easy Clean** белгішесін басыңыз.
– немесе –
  - Пуск (Бастау) мәзірін ашып, **HP Easy Clean** таңбашасын басыңыз.
2. Құрылғының жұмысы қысқа уақытқа тоқтатылған кезде, [Компьютерден кір мен қалдықтарды кетіру \(39-бет\)](#) бөлімінде ұсынылған компьютердің сыртқы сенсорлы беткейлерін тазалау жөнінде қадамдарды қараңыз. Кірді және қоқысты кетіріп болған соң, беткейлерді зарарсыздандырыш затпен тазалауға болады. Қауіпті бактериялар мен вирустардың таралуына жол бермеу жөніндегі нұсқауларды [Компьютерді зарарсыздандырыш зат арқылы тазалау \(40-бет\)](#) бөлімінен қараңыз.

Компьютерден кір мен қалдықтарды кетіру

Компьютерден кір мен қалдықтарды кетіру бойынша қадамдарды қарап шығыңыз.

Ағаш бөліктері бар компьютерлерге арналған мәліметтерді [Ағаш беткейге күтім көрсету \(тек таңдаулы өнімдерде\) \(41-бет\)](#) бөлімінен қараңыз.

1. Беткейлерді тазалау кезінде бір рет қолданылатын латекстен жасалған қолғап (латекске сезгіш болсаңыз, нитрилды қолғап) киіңіз.
2. Құрылғыны өшіріп, қуат сымын және жалғанған басқа сыртқы құрылғыларды ажыратыңыз. Орнатылған кезкелген батареяларды сымсыз пернетақта сияқты құрылғылардан алышыз.

 ЕСКЕРТУ: Ток соғуынан сақтану немесе құрамдас бөліктерін зақымдап алмау үшін қосылған немесе қуат көзіне жалғанған құрылғыны тазаламаңыз.

3. Микроталшық матаны ылғалдандырыңыз. Мата сулы емес, дымқыл болуы тиіс.

 МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ: Беткейді зақымдап алмау үшін қажақты мата, орамал және қағаз орамалды пайдаланбаңыз.

4. Құрылғының сыртын дымқылданған матамен жайлап сүртіңіз.

 МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ: Сүйиқтықтарды құрылғыдан аулақ ұстаңыз. Үлғалдың кезкелген саңылауға түсүіне жол берменіз. Сүйиқтық НР өнімінің ішіне түссе, құрылғыға зақым келуі мүмкін. Сүйиқтықтарды өнімге тікелей шашпаңыз. Аэрозольді бүріккіштерді, еріткіштерді, қажақ құралдарды немесе құрамында сутек пероксиді не ағартқышы (сыртын зақымдай алады) бар тазалағыш заттарды пайдаланбаңыз.

5. Дисплейден (бар болса) тазалауды бастаңыз. Бір бағытта, яғни дисплейдің үстінен төменгі жағына қарай жылжу арқылы абайлап сүртіңіз. Сонында қуат сымы, пернетақта кабелі сияқты икемді кабельдерді және USB кабельдерін тазалаңыз.
6. Тазалап болған соң құрылғыны қоспас бұрын, оның беткейлерінің толығымен құрғақ болғанына көз жеткізіңіз.
7. Таразауды аяқтаған сайын қолғапты қоқысқа тастаңыз. Қолғапты шешкеннен кейін, қолыңызды дерепе жуыңыз.

Қауіпті бактериялар мен вирустардың таралуына жол бермеу үшін компьютердің сенсорлы сыртқы беткейлерін тазалау бойынша қадамдар [Компьютерді заарсыздандырыш зат арқылы тазалау \(40-бет\)](#) бөлімінде ұсынылады.

Компьютерді заарсыздандырыш зат арқылы тазалау

Дүниежүзілік денсаулық сақтау үйімі құрылғы беткейлерін тазалаудың соңында оларды дезинфекциялауды ұсынады. Бұл әдіс арқылы вирусты-респираторлық аурулардың және зиянды бактериялардың таралуына жол бермеуге болады.

Компьютеріздің сыртқы беткейлерін [Компьютерден кір мен қалдықтарды кетіру \(39-бет\), Ағаш беткейге күтім көрсету \(тек таңдаулы өнімдерде\) \(41-бет\)](#) бөлімдерінде сипатталған қадамдар бойынша тазалап болған соң, оларды заарсыздандырыш зат арқылы тазалауды да таңдауға болады. НР компаниясы ұсынاتын тазалау нұсқауларына сәйкес келетін заарсыздандырыш зат – құрамында 70% изопропилді спирт және 30% су бар спиртті ерітінді. Бұл ерітінді беткейді тазартып сүртуге арналған спирт деп аталады және оны қөптеген дүкендерден сатып алуға болады.

Компьютердің сенсорлы сыртқы беткейлерін дезинфекциялау кезінде келесі қадамдарды орындаңыз:

1. Беткейлерді тазалау кезінде бір рет қолданылатын латекстен жасалған қолғап (латекске сезгіш болсаңыз, нитрилды қолғап) киіңіз.
2. Құрылғыны өшіріп, қуат сымын және жалғанған басқа сыртқы құрылғыларды ажыратыңыз. Орнатылған кезкелген батареяларды сымсыз пернетақта сияқты құрылғылардан алышыз.

 ЕСКЕРТУ: Ток соғуынан сақтану немесе құрамдас бөліктерін зақымдап алмау үшін қосылған немесе қуат көзіне жалғанған құрылғыны тазаламаңыз.

3. Микроталшық матаны құрамында 70% изопропилді спирт және 30% су бар ерітіндімен ылғалдандырыңыз. Мата сұлы емес, дымқыл болуы тиіс.

⚠️ ЕСКЕРТУ: Келесі химикаттарды немесе оларды қамтитын бүркілетін бет тазалау құралдарын пайдаланбаңыз: афартқыш, пероксидтер (сүтек пероксиді), ацетон, аммиак, этил спирті, метиленхлорид, сондай-ақ бензин, бояуларға арналған еріткіш, бензол сияқты көмірсутек негізіндегі заттар немесе толуол.

⚠️ МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ: Беткейді зақымдап алмау үшін қажақты мата, орамал және қағаз орамалды пайдаланбаңыз.

4. Құрылғының сыртын дымқылданған матамен жайлап сұртіңіз.

⚠️ МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ: Сүйықтықтарды құрылғыдан аулақ ұстаңыз. Үлғалдың кезкелген саңылауға түсіне жол берменіз. Сүйықтық НР өнімінің ішіне түссе, құрылғыға зақым келуі мүмкін. Сүйықтықтарды өнімге тікелей шашпаңыз. Аэрозольді бүріккіштерді, еріткіштерді, қажақ құралдарды немесе құрамында сүтек пероксиді не афартқышы (сыртын зақымдай алады) бар тазалағыш заттарды пайдаланбаңыз.

5. Дисплейден (бар болса) тазалауды бастаңыз. Бір бағытта, яғни дисплейдің үстінен төменгі жағына қарай жылжу арқылы абайлап сұртіңіз. Соңында қуат сымы, пернетақта кабелі сияқты икемді кабельдерді және USB кабельдерін тазалаңыз.
6. Тазалауды соң құрылғыны қоспас бұрын, оның беткейлерінің толығымен құрғақ болғанына көз жеткізіңіз.
7. Тазалауды аяқтаған сайын қолғапты қоқысқа тастаныз. Қолғапты шешкеннен кейін, қолыңызды дереу жуыңыз.

Ағаш беткейге күтім көрсету (тек таңдаулы өнімдерде)

Құрылғыңыздың беткейі жоғары сапалы ағаш бет болуы мүмкін. Табиги ағаш өнімдерді пайдалану барысында жақсы нәтиже үшін оларға дұрыс күтім көрсету және дұрыс пайдалану өте маңызды. Табиги ағаштың табиғатына байланысты оның беткейі бірегей және түсі өзгешелеу болуы мүмкін. Бұл – қалыпты жағдай.

- Ағаш беткейді жұмсақ, антистатикалық микроталшық матамен немесе күдерімен тазалаңыз.
- Құрамында аммиагы, метиленхлориді, ацетоны, скрипидары бар тазалағыш өнімдерді немесе көмірсутек негізіндегі еріткіштерді пайдалануға болмайды.
- Ағаш бөліктерді тікелей күн сәулелері немесе ылғал түсетін жерде ұзақ уақыт бойы ұстамаңыз.
- Ағаш бөліктерге ылғал түссе, оларды сүйықтықты сіңіріп алатын түкіз матамен арқылы құрғатыңыз.
- Ағаш беткей боялуына немесе түссізденуіне әкелуі мүмкін заттардың оған тиуіне жол берменіз.
- Ағаш бөліктерге сызат түсіруі мүмкін өткір заттардың немесе бұдыр беттердің тиуіне жол берменіз.

Компьютердің сенсорлы сыртқы беткейлерін тазалау бойынша қадамдар [Компьютерден кір мен қалдықтарды кетіру \(39-бет\)](#) бөлімінде ұсынылады. Кірді және қоқысты кетіріп болған соң, беткейлерді заарсыздандырыш затпен тазалауға болады. Қауіпті бактериялар мен вирустардың таралуына жол бермеу үшін заарсыздандыру жөніндегі нұсқауларды [Компьютерді заарсыздандырыш зат арқылы тазалау \(40-бет\)](#) бөлімінен қараңыз.

Компьютерді бірге алып жұру немесе тасымалдау

Компьютерді бірге алып жұру немесе оны тасымалдау керек болса, құрылғының қорғаудың келесі көңестерін орындаңыз.

- Компьютерді саяхатқа немесе тасымалдауға дайындау:
  - Ақпараттың сақтық көшірмесін сыртқы дискіге жазыңыз.
  - Барлық дискілерді және жад карталары сияқты барлық сыртқы медиа карталарды шығарыңыз.
  - Барлық сыртқы құрылғыларды өшіріп, ажыратыңыз.
  - Компьютерді сөндіріңіз.
- Ақпараттың сақтық көшірмесін бірге алып жүріңіз. Барлық сақтық көшірмелерді компьютерден бөлек ұстаңыз.
- Ұшақпен саяхат жасаған кезде, компьютерді қол жүгі ретінде тасымалдаңыз. Оны басқа жүгіңізben бірге тіркеуге болмайды.

МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ:

Дискінің магниттік өрістердің әсеріне ұшырамауын қадағалаңыз. Магниттік өрісі бар қауіпсіздік құрылғылары әуежайдағы тексеруден ету құрылғылар мен қауіпсіздік бағандарында болады. Жолаушылар жүктөрін тексеруге арналған әуежайлардағы конвейерлік жолдар және соған үкісінде қауіпсіздік құрылғылары магниттік өрістің орнына рентген сәулелерін қолданады да, дискілерге зиян келтірмейді.

- Ұшақта компьютерді қолдануды жоспарласаңыз, оны пайдаланатын уақыт туралы ұшу барысында хабарланады. Әуе сапары кезінде компьютер қолдануға рұқсат беру әуе компаниясының құзырында.
- Егер компьютерді немесе дискіні тасымалдайтын болсаңыз, тиісті қорғаныш орамы мен «FRAGILE» (ТЕЗ СЫНҒЫШ) деген ескертпесі бар жапсырманы қолданыңыз.
- Кейбір орталарда сымсыз байланыс құрылғыларын пайдалануға тыйым салынуы мүмкін. Ұшақтарда, ауруханаларда, жарылғыш заттардың жаңында және қауіпті орталарда осындағы шектеулер болуы мүмкін. Егер компьютердегі сымсыз құрылғының қолдану бойынша саясатты нақты білмесеңіз, компьютерді іске қосудан бұрын рұқсат сұраңыз.
- Егер халықаралық сапарларға шығатын болсаңыз, мына ұсыныстарды орындаңыз:
  - Өзіңіз баратын әр елдің/аймақтың компьютерге қатысты кедендей ережелерін тексеріңіз.
  - Компьютерді қолдануды жоспарлайтын әрбір орындағы қуат сымы мен адаптері бойынша қойылатын талаптарды тексеріңіз. Кернеу, жиілік және қосу параметрлері әртүрлі болуы мүмкін.

АБАЙ БОЛЫҢЫЗ!

Ток соғуы, өрт шығуы немесе жабдықтың зақымдануы сияқты қауіпті азайту үшін компьютерді жабдықтар үшін сатылатын кернеуді түрлендіру жинағы арқылы қоспаңыз.

8 Компьютер мен ақпаратты қорғау

Компьютер қауіпсіздігі ақпараттың құпиялышыны, сенімділігі мен қолжетімділігін қорғау үшін өте маңызды. Windows амалдық жүйесі, HP бағдарламалары, Setup Utility (BIOS) құралы және басқа үшінші тарап бағдарламалық құралдары қамтамасыз ететін стандартты қауіпсіздік шешімдері компьютерді вирустар, «құрттар» сияқты түрлі қауіп-қатерлерден және зиян келтіретін код түрлерінен қорғауға көмектесе алады.

 ЕСКЕРТПЕ: Нұсқаулықтың ішінде сипатталған кейбір мүмкіндіктер компьютерінде болмауы мүмкін.

Құпия сөздерді пайдалану

Құпия сөз – компьютер ақпаратын қорғау және қауіпсіз түрде онлайн әрекеттер орындау үшін таңдалатын таңбалардың тобы. Құпия сөздердің бірнеше түрін орнатуға болады. Мысалы, компьютерді бірінші рет орнатқанда, оны қорғауға пайдаланушы құпия сөзін орнату сұрапады. Қосымша құпия сөздер Windows жүйесінің немесе компьютерде алдын ала орнатылған HP Setup Utility (BIOS) утилитасында орнатылады.

Setup Utility (BIOS) мүмкіндігінде де, Windows қауіпсіздік мүмкіндігінде де бір құпия сөзді пайдалануға болады.

Құпия сөздерді жасау және сақтау үшін төмендегі кеңестерді пайдаланыңыз:

- Компьютердің бекітіліп қалуын болдырмау үшін құпия сөзді бір жерге жазып, компьютерден аулақ жерде сақтаңыз. Құпия сөздерді компьютердегі файлда сақтамаңыз.
- Құпия сөздерді жасаған кезде, бағдарлама арқылы орнатылған талаптарды орындаңыз.
- Құпия сөздерді кем дегенде 3 ай сайын өзгертуken жөн.
- Әріптер, тыныс белгілері, таңбалар және сандары бар ұзын құпия сөз мінсіз болып табылады.
- Компьютерді жөндөткенде барлық файлдардың сақтандыру көшірмесін жасап, құпия файлдарды жойып, барлық құпия сөз реттеулерін алып тастаңыз.

 ЕСКЕРТПЕ: Экран сақтағышы құпия сөзі сияқты Windows құпия сөздері туралы қосымша ақпаратты алу үшін келесі әрекеттерді орындаңыз:

Тапсырмалар тақтасының іздеу жолағында поддержка (қолдау) деп жазып, **HP Support Assistant** бағдарламасын таңдаңыз.

– немесе –

Тапсырмалар тақтасындағы сұрау белгісінің белгішесін басыңыз.

Windows жүйесінде құпия сөздерді орнату

Windows құпия сөздері компьютерді рұқсатсыз кіруден қорғауға көмектеседі.

Кесте 8-1 Windows жүйесінде қолданылатын құпия сөздері және олардың функциялары

Құпия сөз	Функция
Пайдаланушы құпия сөзі	Windows пайдаланушы есептік жазбасына кіруді қорғайды.
Әкімші құпия сөзі	Компьютер мазмұнына әкімші деңгейінде кіруді қорғайды.

Кесте 8-1 Windows жүйесінде қолданылатын құпия сөздері және олардың функциялары (жалғасы)

Құпия сөз	Функция
	ЕСКЕРТПЕ: Осы құпия сөз арқылы Setup Utility (BIOS) мазмұнына кіру мүмкін емес.

Setup Utility (BIOS) құпия сөздерін орнату

BIOS құпия сөздері компьютер үшін қосымша қауіпсіздікті қамтамасыз етеді.

Кесте 8-2 BIOS құпия сөздері және олардың функциялары

Құпия сөз	Функция
Әкімші құпия сөзі	<ul style="list-style-type: none"> Орнату аспабын (BIOS) қолданған сайын енгізіп отыру қажет. Әкімші құпия сөзін ұмытып қалған жағдайда, Setup Utility (BIOS) утилитасына кіру мүмкін болмайды.
Қосылғанда сұралатын құпия сөз	<ul style="list-style-type: none"> Оны компьютерді қосқан не қайта бастаған сайын енгізу қажет. Қосылғанда сұралатын құпия сөзді ұмытып қалсаңыз, компьютерді қосу немесе қайта қосу мүмкін болмайды.

Әкімші құпия сөзін немесе қосылғанда сұралатын құпия сөзді Setup Utility (BIOS) ішінде орнату, өзгерту немесе жою:

 МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ: Setup Utility (BIOS) ішінеге өзгеріс енгізгенде, сақ болыңыз. Қателер компьютердің жұмысына кедергі келтіруі мүмкін.

1. Setup Utility (BIOS) утилитасы:

- Пернетақтасы бар компьютерлер немесе планшеттер:
  - Компьютерді қосып немесе өшіріп қайта бастаңыз және **esc** пернесін жылдам басып, **f10** пернесін басыңыз.
- Пернетақтасы жоқ планшеттерді пайдалану кезінде:
  - Планшетті қосып немесе өшіріп қайта бастаңыз және дыбысты жоғарылату түймесін тез басып ұстап тұрыңыз.
    - немесе –

Планшетті қосып немесе өшіріп қайта бастаңыз және дыбысты азайту түймесін тез басып ұстап тұрыңыз.

– немесе –

Планшетті қосып немесе өшіріп қайта бастаңыз және Windows түймесін тез басып ұстап тұрыңыз.

2. **f10** түймесін тұртқіз.

2. **Security** (Қауіпсіздік) тармағын таңдаңыз да, экрандағы нұсқауларды орындаңыз.

Өзгерістерді сақтау үшін **Exit** (Шығу), **Save Changes and Exit** (Өзгерістерді сақтап шығу) одан кейін, **Yes** (Иә) опциясын таңдаңыз.

 ЕСКЕРТПЕ: Тармақтарды таңдау үшін көрсеткі пернелерін пайдаланып жатсаңыз, **enter** пернесін басыңыз.

Өзгертулер компьютер қайта іске қосылған кезде күшіне енеді.

Windows Hello мүмкіндігін пайдалану (тек таңдаулы өнімдерде)

Саусақ ізін оқу құралы немесе инфрақызыл камерасы бар өнімдерде Windows Hello арқылы саусағызыздың ізін тіркеуге, бетіңдің идентификациялық нөмірін және PIN кодының параметрлерін орнатуға болады. Тіркелгеннен кейін саусақ ізін оқу құралы, инфрақызыл камера немесе PIN кодының көмегімен Windows жүйесіне кіре аласыз.

Windows Hello орнату үшін

- Пуск** (Бастау) түймешігін басып, **Параметры** (Параметрлер) пәрменін және **Учетные записи** (Есептік жазбалар) параметрін таңдаңыз, одан кейін **Параметры входа** (Кіру параметрлері) пәрменін таңдаңыз.
- Құпия сөзді қосу үшін **Пароль** (Құпия сөз), одан кейін **Добавить** (Қосу) опциясын таңдаңыз.
- Распознавание отпечатков пальцев Windows Hello** (Windows Hello саусақ ізі) немесе **Распознавание лиц Windows Hello** (Windows Hello беті) бөлімінен **Настройка** (Реттеу) түймесін басыңыз.
- Начало работы** (Алғашқы жұмыс) опциясын таңдаңыз, одан кейін саусақ ізін немесе бетіңдің идентификациялық кодын тіркеу және PIN кодын орнату үшін экрандағы нұсқауларды орындаңыз.

 МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ: Саусақ ізімен кіру мәселелерін болдырмау үшін саусақ ізін тіркеген кезде, саусағызыздың барлық жақтарының саусақ ізін оқу құрылғысы арқылы тіркелгеніне көз жеткізіңіз.

 ЕСКЕРТПЕ: PIN ұзындығы шектелмейді. Әдепті параметр бойынша сандар ғана қолданылады. Әріптерді немесе ерекше таңбаларды пайдалану үшін **Включить буквы и символы** (Әріптер мен таңбалардан тұрады) құсбелгісін қойыңыз.

Интернет қауіпсіздігін қамтамасыз ететін бағдарламалық құралын пайдалану

Компьютерді электрондық пошта жіберу, желіге немесе интернетке қосылу үшін пайдаланған кезде, компьютерлік вирустар, тыншық бағдарламалар және басқа да онлайн қауіп-қатерлер компьютерізге түсіу мүмкін. Компьютерізді қорғау үшін вирусқа қарсы мүмкіндігі және брандмауэри бар интернет қауіпсіздігін қамтамасыз ететін бағдарламалық құралдың сынақ нұсқасы компьютерде алдын ала орнатылған болуы мүмкін. Жаңа пайда болған вирустардан және басқа қауіпсіздік қатерлерінен уақытымен қорғауды қамтамасыз ету үшін вирусқа қарсы бағдарлама жаңартылып отыруы керек. НР компаниясы компьютерді толығымен қорғау үшін қауіпсіздік бағдарламалық құралының сынақ нұсқасын толық нұсқаға дейін жаңартуды немесе таңдауыңыз бойынша бағдарламалық құралды сатып алушының үсінады.

Вирусқа қарсы бағдарламалық құралды пайдалану

Компьютер вирустары утилиталарды, бағдарламаларды немесе операциялық жүйені өшіріп, олардың қалыпсыз жұмыс істеуіне әкелуі мүмкін. Вирусқа қарсы бағдарламалық құрал вирустардың көбін тауып жоя алады, сондай-ақ қөптеген жағдайларда олардың келтірген зиян салдарын шешеді.

Жаңа пайда болған вирустардан уақытымен қорғауды қамтамасыз ету үшін вирусқа қарсы бағдарлама жаңартылып отыруы керек.

Компьютеріңде вирусқа қарсы бағдарлама алдын ала орнатылуы мүмкін. HP компаниясы компьютерді толығымен қорғау үшін вирусқа қарсы бағдарламаны қолдануды ұсынады.

Компьютер вирустары туралы қосымша ақпаратты алу үшін тапсырмалар тақтасының іздеу жолағында поддержка (қолдау) сөзін жазып, **HP Support Assistant** бағдарламасын таңдаңыз.

– немесе –

Тапсырмалар тақтасындағы сұрау белгісінің белгішесін басыңыз.

Брандмауэр бағдарламалық құралын пайдалану

Брандмауэр жүйені немесе желіні рұқсатсыз пайдаланудан қорғау үшін жасалған. Брандмауэр компьютерге және/немесе желіге орнатылатын бағдарламалық құрал немесе аппараттық және бағдарламалық құралдың екеуін де қорғайтын шешім болуы мүмкін.

Екі түрлі брандмауэрдың ішінен таңдауға болады:

- Хостқа негізделген брандмауэр – тек орнатылған компьютерді қорғайтын бағдарламалық құрал.
- Желіге негізделген брандмауэрлар – DSL немесе кабельдік модемнің және үй желісінің арасына орнатылып, желідегі барлық компьютерлерді қорғайды.

Брандмауэр орнатылғаннан соң, жүйеге және жүйеден жіберілген барлық деректер тексеріліп, пайдалануши анықтаған қауіпсіздік белгілері бойынша салыстырылады. Осы белгілерге сәйкес келмейтін кез келген деректер құрсауланады.

Бағдарламалық құрал жаңартуларын орнату

Қауіпсіздік мәселелерін шешу және бағдарламалық құрал жұмысын жаңарту үшін компьютерге орнатылған HP компаниясының, Windows операциялық жүйесінің және үшінші тарап бағдарламалық құралдарын үнемі жаңартып жүріңіз.

МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ: Microsoft корпорациясы қауіпсіздік жаңартулары қамтуы мүмкін болатын Windows жаңартулары бар екені туралы ескертеді. Компьютерді қауіпсіздік бұзудан және компьютер вирустарынан қорғау үшін ескертулерді алғаннан кейін, мүмкіндігінше, тез Microsoft компаниясынан барлық жаңартуларды орнатыңыз.

Бұл жаңартуларды автоматты түрде орнатуға болады.

Параметрлерді көру немесе өзгерту үшін:

1. **Пуск** (Бастау) түймешігін басып, **Параметры** (Параметрлер) пәрменін және **Обновление и безопасность** (Жаңарту және қауіпсіздік) пәрменін таңдаңыз.
2. **Windows Update** белгішесін басып, экрандағы нұсқауларды орындаңыз.
3. Жаңартулар орнатуды бір уақытта жоспарлау үшін **Дополнительные опции** (Қосымша опциялар) параметрін таңдаңыз және экрандағы нұсқауларды орындаңыз.

HP Device as a Service (HP құрылғысын қызмет ретінде) (тек таңдаулы өнімдерде) пайдалану

HP DaaS құралы бизнеске компания активтерін тиімді басқаруға және қорғауға мүмкіндік беретін бүлттық технологияларға негізделген АТ шешімі болып табылады.

HP DaaS бағдарламалық құралы зиянды бағдарламалардан және басқа шабуылдардан қорғайды, құрылғының жұмысқа қабілеттілігін бақылайды және сізге құрылғы мен қауіпсіздік мәселелерін

шешуге жұмсалатын уақытты азайтуға мүмкіндік береді. Бағдарламалық құралды жылдам жүктеп орнатуға болады, бұл өзіндік стандартты шешімдермен салыстырғанда қаржы таралынан тиімді екен. Қосымша ақпарат алу үшін <https://www.hptouchpointmanager.com/> веб-бетіне өтіңіз.

Сымсыз желіні қорғау

Желіні рұқсатсыз кіруден қорғау үшін WLAN жүйесін орнатқан немесе бар болған WLAN жүйесіне кірген кезде, әрқашан қауіпсіздік мүмкіндіктерін қосыңыз. Қоғамдық аймақтар немесе кофеханалар және ауежайлар сияқты адамдар көп аймақтар ешқандай қауіпсіздікті қамтамасыз етпейді.

Бағдарламалық құрал қолданбаларының және мәліметтеріңіздің сақтық көшірмелерін жасау

Бағдарламалық құрал қолданбаларын және мәліметтеріңізді вирус шабуылы салдарынан немесе бағдарламалық не аппараттық құралдың ақаулығынан жоғалу немесе закымдау қатерінен қорғау үшін олардың сақтық көшірмелерін үнемі жасап жүріңіз.

Қосымша қауіпсіздік кабелін пайдалану (тек таңдаулы үлгілерде)

Қауіпсіздік кабелі (бөлек сатылады) сақтандырыш құрал ретінде әрекет ету үшін жасалған, бірақ ол компьютерге күтімсіз қараудан немесе оны үрланудан қорғай алмауы мүмкін. Қауіпсіздік кабелін компьютерге қосу үшін құрылғы өндірушісінің нұсқауларын орындаңыз.

9 Setup Utility (BIOS) утилитасын пайдалану

Setup Utility немесе BIOS (Basic Input/Output System) жүйедегі бүкіл кіріс және шығыс құрылғыларының (мысалы, диск жетектері, монитор, пернетақта, тінтуір және принтер) арасындағы байланысты басқарады. Setup Utility (BIOS) ішінде орнатылған құрылғылардың параметрлері, компьютердің жүктелу реті және жүйе мен кеңейтілген жадтың көлемі қамтылған.

 ЕСКЕРТПЕ: Өзгертуелі компьютерлердегі Setup Utility құралын бастау үшін компьютерді ноутбук режиміне ауыстырып, оған тіркелген пернетақтаны пайдаланыңыз.

Setup Utility (BIOS) утилитасын бастау

Setup Utility (BIOS) құралын ашудың бірнеше адісі бар.

 МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ: Setup Utility (BIOS) ішіне өзгеріс енгізгенде, сақ болыңыз. Қателер компьютердің жұмысына кедергі келтіруі мүмкін.

▲ Компьютерді қосыңыз немесе өшіріп, қайта бастаңыз және **f10** пернесін тез басып қалыңыз.

– немесе –

Компьютерді қосыңыз немесе өшіріп, қайта бастаңыз, одан кейін **esc** пернесін тез басып, Пуск (Бастау) мәзірі ашылғанда, **f10** пернесін басыңыз.

Setup Utility (BIOS) жаңарту

Setup Utility (BIOS) жаңартылған нұсқалары HP веб-торабында қол жетімді болуы мүмкін. BIOS жүйесінің жаңарту файлдарының көбін HP веб-торабында *SoftPaq* деп аталатын қысылған файлдарына салынған. Кейбір жүктелетін бумарапардың құрамында файлды орнату және ақаулықтарды жою туралы ақпаратты қамтитын *Readme.txt* файлы бар.

BIOS нұсқасын анықтау

Setup Utility (BIOS) жаңарту қажеттілігін анықтау үшін алдымен компьютердегі BIOS нұсқасын анықтаңыз.

BIOS нұсқасы (*ROM деректері* және *Жүйе BIOS* атауларымен белгілі) туралы ақпаратты көрсету үшін мына опциялардың біреуін пайдаланыңыз.

- **HP Support Assistant**
  1. Тапсырмалар тақтасының іздеу жолағында поддержка (қолдау) деп жазып, **HP Support Assistant** бағдарламасын таңдаңыз.
– немесе –
Тапсырмалар тақтасындағы сұрау белгісінің белгішесін басыңыз.
  2. **Мой ноутбук** (Ноутбугім), содан кейін **Спецификации** (Сипаттамалар) тармағын таңдаңыз.
- Setup Utility (BIOS)

1. Setup Utility (BIOS) қолданбасын қосыңыз ([Setup Utility \(BIOS\) утилитасын бастау \(48-бет\)](#) бөлімін қараңыз).
  2. **Main** (Негізгі) параметрін таңдап, BIOS нұсқасын жазып алыңыз.
  3. **Exit** (Шығу) тармағын, одан кейін опциялардың біреуін таңдаңыз да, экрандағы нұсқауларды орындаңыз.
- Windows жүйесінде **ctrl+alt+s** пернелер тіркесімін басыңыз.

Кейінгі BIOS нұсқаларын тексеру үшін [BIOS жаңартуға дайындалу \(49-бет\)](#) бөлімін қараңыз.

BIOS жаңартуға дайындалу

BIOS жаңартуын жүктеп алу және орнату алдында алдын ала дайындаңыз.

МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ: Компьютерге зақым келтірмеу немесе сәтсіз орнатуды болдырмау үшін BIOS жаңарту файлын компьютер айнымалы ток адаптері арқылы сенімді сыртқы қуат көзіне қосылған кезде ғана жүктеп алыңыз және орнатыңыз. Компьютер батарея қуатымен жұмыс істеп тұрғанда, қосымша жалғау құрылғысына немесе қосымша қуат көзіне жалғанғанда, BIOS жаңартуын жүктеп алмаңыз немесе орнатпаңыз. Жүктеп алу және орнату барысында мына нұсқауларды орындаңыз:

- Компьютерді айнымалы ток көзінен ажыратқан кезде, қуат сымын тартпаңыз.
- Компьютердің жұмысын аяқтамаңыз немесе компьютерде үйқылық күйді қоспаңыз.
- Құрылғылар, кабельдер немесе шнурды жалғамаңыз, ажыратпаңыз немесе қоспаңыз.

ЕСКЕРТПЕ: Егер компьютер желіге қосылған болса, бағдарламалық құралдардың жаңартуларын, әсіреле жүйенің BIOS жаңартуларын орнатпас бұрын, желілік әкімшімен хабарласыңыз.

BIOS жаңартуын жүктеп алу

Талаптарды қарап шыққаннан кейін BIOS жаңартуларының бар-жоғын тексеріп, жүктеп алуға болады.

1. Тапсырмалар тақтасының іздеу жолағында поддержка (қолдау) сөзін жазып, **HP Support Assistant** бағдарламасын таңдаңыз.
– немесе –
Тапсырмалар тақтасындағы сұрау белгісінің белгішесін басыңыз.
2. **Обновления** (Жаңартулар) пәрменін басып, **Проверить наличие обновлений и сообщений** (Жаңартуларды және хабарларды тексеру) пәрменін басыңыз.
3. Экрандағы нұсқауларды орындаңыз.
4. Жүктеу аймағында мына қадамдарды орындаңыз:
  - a. Ең соңғы BIOS жаңартуын анықтап, оны қазір компьютерде орнатылған BIOS нұсқасымен салыстырыңыз. Егер жаңарту BIOS нұсқасынан жаңалау болса, оның күнін, атауын немесе өзге идентификациялық деректі жазып алыңыз. Бұл ақпарат, жаңарту файлы қатты дискіге жүктелгеннен кейін, оны табу үшін қажет болуы мүмкін.
  - b. Таңдауызызды қатты дискіге жүктеп алу үшін экрандағы нұсқауларды орындаңыз.BIOS жаңартуы жүктеліп алатын қатты дискідегі орынға жолды жазып алыңыз. Сіз жаңартуды орнатуға дайын болғаныңызда бұл жол бойынша файлды табасыз.

BIOS жаңартуын орнату

BIOS орнату процедуралары әртүрлі болады. Жұктеп алу үрдісі аяқталғаннан кейін экранға шығарылатын нұсқауларды орындаңыз. Нұсқаулар экранға шығарылмаған жағдайда, мына қадамдарды орындаңыз.

1. Тапсырмалар тақтасының іздеу жолағында файл сөзін жазып, одан кейін **Проводник** (Жетектеуші) тармағын таңдаңыз.
2. Тағайындалған қатты дискіні басыңыз. Әдетте жергілікті диск (C:) тағайындалған қатты диск болып табылады.
3. Алдында жазып алған қатты дискінің жолы арқылы құрамында жаңарту бар қалтаны ашыңыз.
4. EXE кеңейтімі бар файлды екі рет басыңыз (мысалы, *файл атаяу.exe*).
5. Экрандағы нұсқауларды орындау арқылы орнатуды аяқтаңыз.

ЕСКЕРТПЕ: «Орнату сәтті аяқталды» сияқты хабар экранға шығарылғаннан кейін; жүктелген файлды қатты дискіден жоюға болады.

10 HP PC Hardware Diagnostics пайдалану

HP PC Hardware Diagnostics құралын компьютердегі аппараттық құралдың дұрыс жұмыс істеуін тексеру үшін пайдалануға болады. Үш нұсқа HP PC Hardware Diagnostics Windows, HP PC Hardware Diagnostics UEFI және (тек таңдаулы өнімдер үшін) Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI (микробағдарламалық мүмкіндік).

HP PC Hardware Diagnostics Windows (тек таңдаулы өнімдерде) пайдалану

HP PC Hardware Diagnostics Windows – компьютердің аппараттық құралдарының дұрыс жұмыс істейтін анықтау үшін диагностикалық сұнақтарды жүргізуге мүмкіндік беретін Windows операциялық жүйесіне негізделген бағдарламалық құрал. Құрал Windows операциялық жүйесінде аппараттық құралдың ақаулықтарын тексеру үшін қолданылады.

Құралды HP PC Hardware Diagnostics Windows орнатылмаған компьютерге жүктеп алып орнатыңыз. HP PC Hardware Diagnostics Windows жүктеп алу туралы ақпаратты [HP PC Hardware Diagnostics Windows жүктеп алу \(52-бет\)](#) бөлімінен қараңыз.

HP PC Hardware Diagnostics Windows құралы аппараттық құралдың ақаулығы туралы беретін идентификациялық кодын пайдалану

HP PC Hardware Diagnostics Windows арқылы аппараттық құралды аудыстыруды талап ететін ақаулық анықталған кезде, ақаулықтың 24 таңбалы идентификациялық коды таңдаулы құрамас бөліктерді сұнақтау үшін жасалады. Интерактивті сұнақтар үшін (мысалы, пернетақта, тінтуір немесе аудио не видео палитрасы) ақаулықтың идентификациялық кодын алмас бұрын, ақауларды шешу қадамдарын орындау қажет.

- ▲ Ақаулықтың идентификациялық кодын алғаннан кейін, бірнеше опция ұсынылады:
  - Оқиғаны тіркеу мақсатымен Event Automation Service (EAS) бетін ашу үшін **Далее** (Келесі) түймесін басыңыз.
    - немесе –
  - QR кодын мобильді құрылғымен сканерлеп, EAS бетін ашып, оқиғаны тіркеңіз.
    - немесе –
  - Ақаулықтың кодын көшіру және оны қолдау қызметіне жіберу үшін ақаулықтың 24 таңбалы идентификациялық кодының қасындағы өрісті басыңыз.

HP PC Hardware Diagnostics Windows құралын пайдалану

HP PC Hardware Diagnostics Windows орнатылғаннан кейін, оны HP Анықтама және қолдау, HP Support Assistant бағдарламасы арқылы немесе Бастау мәзірінен ашыңыз.

HP PC Hardware Diagnostics Windows құралын HP Анықтама және қолдау бағдарламасы арқылы ашу (тек таңдаулы өнімдерде)

HP PC Hardware Diagnostics Windows орнатылғаннан кейін, оны HP Анықтама және қолдау бағдарламасы арқылы ашу үшін мына қадамдарды орындаңыз.

1. **Пуск** (Бастау) түймесін басып, **Справка и поддержка HP** (HP Анықтама және қолдау) бөлімін таңдаңыз.
2. **HP PC Hardware Diagnostics Windows** құралын таңдаңыз.
3. Диагностикалау құралы ашылғанда, орындалатын диагностикалық сұнақтың түрін таңдаңыз және экрандағы нұсқауларды орындаңыз.

ЕСКЕРТПЕ: сұнақты тоқтату үшін **Отмена** (Болдырмау) опциясын таңдаңыз.

HP PC Hardware Diagnostics Windows құралын HP Support Assistant бағдарламасы арқылы ашу

HP PC Hardware Diagnostics Windows орнатылғаннан кейін, оны HP Support Assistant арқылы ашу үшін мына қадамдарды орындаңыз.

1. Тапсырмалар тақтасының іздеу жолағында поддержка (қолдау) деп жазып, **HP Support Assistant** бағдарламасын таңдаңыз.
– немесе –
Тапсырмалар тақтасындағы сұрау белгісінің белгішесін басыңыз.
2. **Устранение неполадок и ошибок** (Ақаулықтарды және қателерді жою) опциясын таңдаңыз.
3. **Диагностика**, одан кейін **HP PC Hardware Diagnostics Windows** параметрін таңдаңыз.
4. Диагностикалау құралы ашылғанда, орындалатын диагностикалық сұнақтың түрін таңдаңыз және экрандағы нұсқауларды орындаңыз.

ЕСКЕРТПЕ: сұнақты тоқтату үшін **Отмена** (Болдырмау) опциясын таңдаңыз.

HP PC Hardware Diagnostics Windows құралын Бастау мәзірі арқылы ашу (тек таңдаулы өнімдерде)

HP PC Hardware Diagnostics Windows орнатылғаннан кейін, оны Бастау мәзірінен ашу үшін мына қадамдарды орындаңыз.

1. **Пуск** (Бастау) түймесін басыңыз.
2. **HP PC Hardware Diagnostics for Windows** атауын тінтуірдің он жақ түймешігімен басып, **Еще** (Қосымша), одан кейін **Запуск от имени администратора** (Әкімші ретінде іске қосу) пәрмендерін таңдаңыз.
3. Диагностикалау құралы ашылғанда, орындалатын диагностикалық сұнақтың түрін таңдаңыз және экрандағы нұсқауларды орындаңыз.

ЕСКЕРТПЕ: сұнақты тоқтату үшін **Отмена** (Болдырмау) опциясын таңдаңыз.

HP PC Hardware Diagnostics Windows жүктеп алу

HP PC Hardware Diagnostics Windows құралын жүктеп алу үшін Windows компьютерін пайдалану қажет. Файлдар EXE пішімінде берілгендейтін, бұл құралды жүктеп алу үшін Windows компьютерін пайдалану қажет.

HP PC Hardware Diagnostics Windows құралының ең соңғы нұсқасын HP-ден жүктеп алу

HP PC Hardware Diagnostics Windows бағдарламасын HP-ден жүктеп алу үшін келесі қадамдарды орындаңыз:

1. <http://www.hp.com/go/techcenter/pcdiags> сілтемесін басыңыз. HP PC Diagnostics қызметінің басты беті көрсетіледі.
2. **Загрузить HP Diagnostics Windows** (HP Diagnostics Windows жүктеу) опциясын таңдап, Windows диагностикалау құралының арнайы нұсқасын жүктеп алу үшін компьютердегі немесе USB флэш жады дискіндегі орындағы таңдаңыз.

Құрал таңдалған орынға жүктеледі.

HP PC Hardware Diagnostics Windows құралын Microsoft Store дүкенінен жүктеп алу

HP PC Hardware Diagnostics Windows құралын Microsoft Store дүкенінен жүктеп алыңыз.

1. Жұмыс үстелінде орналасқан Microsoft Store қолданбасын бастаңыз немесе тапсырмалар тақтасындағы іздеу жолағында Microsoft Store деп жазыңыз.
2. **Microsoft Store** іздеу жолағында HP PC Hardware Diagnostics Windows деп жазыңыз.
3. Экрандағы нұсқауларды орындаңыз.

Құрал таңдалған орынға жүктеледі.

HP Hardware Diagnostics Windows құралын өнімнің атауы немесе нөмірі бойынша (тек таңдаулы өнімдерде) жүктеп алу

HP PC Hardware Diagnostics Windows құралын өнімнің атауы немесе нөмірі бойынша жүктеп алу.

ЕСКЕРТПЕ: Кейбір өнімдер үшін бағдарламалық құралды USB флэш-жадына өнімнің атауы немесе нөмірі бойынша жүктеу қажет.

1. <http://www.hp.com/support> веб-торабына етіңіз.
2. **ПО и драйверы** (Бағдарламалық құрал және драйверлер) санатын таңдап, құрылғының түрін таңдаңыз, одан кейін іздеу жолағында өнім атауын немесе нөмірін теріңіз.
3. **Диагностика** бөлімінде **Загрузка** (Жүктеу) опциясын таңдаңыз, одан кейін экрандағы нұсқауларды орындаңап, компьютер немесе USB флэш-жады дискісіне жүктелетін Windows диагностикалау құралының тиісті нұсқасын таңдаңыз.

Құрал таңдалған орынға жүктеледі.

HP PC Hardware Diagnostics Windows орнату

HP PC Hardware Diagnostics Windows қолданбасын орнату үшін компьютерге немесе USB флэш-жада дискісіне жүктелген EXE файлы бар қалтаны тауып, EXE пішіміндегі файлды екі рет басыңыз, одан кейін экрандағы нұсқауларды орындаңыз.

HP PC Hardware Diagnostics UEFI пайдалану

HP PC Hardware Diagnostics UEFI (Бірыңғай кеңейтілетін ішкі бағдарламалық құрал интерфейсі) құралы компьютердің аппараттық құралдарының дұрыс жұмыс істейтінін анықтау үшін диагностикалық сынақтарды жүргізуге мүмкіндік береді. Құрал амалдық жүйенің сыртында жұмыс істейді және операциялық жүйенің өзі немесе басқа бағдарламалық құралдар бөліктері туындауы мүмкін аппараттық құралдың ақаулықтарын бөлектейді.

ЕСКЕРТПЕ: Windows 10 S компьютерін пайдаланғанда, HP UEFI қолдау ортасын жүктеу және жасау үшін тек EXE пішіміндегі файлдар қолданылғандықтан, Windows компьютері мен USB флэш-жадын пайдалану қажет. Толығырақ ақпарат үшін [HP PC Hardware Diagnostics UEFI құралын USB флэш-жады дискісіне жүктеу \(54-бет\)](#) бөлімін қараңыз.

Компьютерде Windows операциялық жүйесі жүктелмесе, аппараттық құралдардың мәселелерін диагностикалау үшін HP PC Hardware Diagnostics UEFI құралын пайдалануға болады.

HP PC Hardware Diagnostics UEFI құралы аппараттық құралдың ақаулығы туралы беретін идентификациялық кодын пайдалану

HP PC Hardware Diagnostics UEFI арқылы аппараттық құралды ауыстыруды талап ететін ақаулық анықталған кезде, ақаулықтың 24 таңбалы идентификациялық коды жасалады.

Мәселені шешу кезіндегі көмек:

- ▲ **Связаться с HP** (HP компаниясына хабарласу) опциясын таңдап, HP компаниясының құпиялылық мәлімдемесін қабылдаңыз, одан кейін мобильді құрылғымен келесі экрандағы ақаулықтың идентификациялық кодын сканерлеңіз. HP тұтынушыларды қолдау қызмет орталығының беті ашып, ақаулықтың идентификациялық коды және өнім нөмірі автоматты түрде енгізіледі. Экрандағы нұсқауларды орындаңыз.

– немесе –

Қолдау қызметімен байланысып, ақаулықтың идентификациялық кодын хабарлаңыз.

ЕСКЕРТПЕ: өзгертуелі компьютерде диагностикалау құралын бастау үшін компьютерді ноутбук режиміне ауыстырып, тіркелген пернетақтаны пайдаланыңыз.

ЕСКЕРТПЕ: егер диагностикалық сынақты тоқтату қажет болса, **esc** пернесін басыңыз.

HP PC Hardware Diagnostics UEFI бастау

HP PC Hardware Diagnostics UEFI құралын бастау үшін келесі рәсімді орындаңыз:

1. Компьютерді қосыңыз немесе өшіріп қайта бастаңыз және **esc** пернесін тез басып қалыңыз.
2. **f2** пернесін басыңыз.

BIOS бағдарламасы диагностикалық құралдарды үш орыннан төмендегі тәртіпте іздейді:

- a. Жалғанған USB флэш-жады дискісі

ЕСКЕРТПЕ: HP PC Hardware Diagnostics UEFI құралын USB флэш-жады дискісіне жүктеу туралы ақпаратты [HP PC Hardware Diagnostics UEFI құралының ең соңғы нұсқасын жүктеп алу \(55-бет\)](#) бөлімінен қараңыз.

- а. Қатты диск

6. BIOS

3. Диагностикалау құралы ашылғанда, тілді, одан кейін орындалатын диагностикалық сынақтың түрін таңдаңыз және экрандағы нұсқауларды орындаңыз.

HP PC Hardware Diagnostics UEFI құралын USB флэш-жады дискісіне жүктеу

USB флэш-жады дискісіне жүктелген HP PC Hardware Diagnostics UEFI құралы кейбір жағдайларда пайдалы болады:

- HP PC Hardware Diagnostics UEFI алдын-ала орнатылған кескінде жоқ.
- HP PC Hardware Diagnostics UEFI HP Tool бөлімінде қамтылмаған кезде.
- Қатты диск зақымдалған кезде.

 ЕСКЕРТПЕ: HP PC Hardware Diagnostics UEFI құралын жүктеп алу жөнінде нұсқаулар ағылшын тілінде ғана беріледі. Жүктеу және HP UEFI қолдау ортасын жасау үшін тек EXE пішіміндегі файлдар қолданылғандықтан, Windows компьютерін пайдалану қажет.

HP PC Hardware Diagnostics UEFI құралының ең соғы нұсқасын жүктеп алу

HP PC Hardware Diagnostics UEFI құралының ең соғы нұсқасын USB флэш-жады дискісіне жүктеу үшін мына процедураны орындаңыз:

1. <http://www.hp.com/go/techcenter/pcdiags> бетіне өтіңіз. HP PC Diagnostics қызметінің басты беті көрсетіледі.
2. **Загрузить HP Diagnostics UEFI** (HP Diagnostics UEFI жүктеу) опциясын және содан кейін **Запустить** (Орындау) пәрменін таңдаңыз.

HP PC Hardware Diagnostics UEFI құралын өнімнің атауы немесе нөмірі бойынша (тек таңдаулы өнімдерде) жүктеп алу

HP PC Hardware Diagnostics UEFI құралын USB флэш-жадына өнімнің атауы немесе нөмірі бойынша (тек таңдаулы өнімдерде) жүктей аласыз.

 ЕСКЕРТПЕ: Кейбір өнімдер үшін бағдарламалық құралды USB флэш-жадына өнімнің атауы немесе нөмірі бойынша жүктеу қажет.

1. <http://www.hp.com/support> веб-торабына өтіңіз.
2. Өнімнің атауы немесе нөмірін енгізіп, компьютер үлгісін, одан кейін операциялық жүйенің түрін таңдаңыз.
3. Компьютерге қажетті UEFI Diagnostics нұсқасын таңдау және жүктеп алу үшін, **Диагностика** бөлімінде берілген экрандағы нұсқауларды орындаңыз.

Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI параметрлерін (тек таңдаулы өнімдерде) пайдалану

Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI – компьютерге HP PC Hardware Diagnostics UEFI құралын жүктеп алатын шағын бағдарламаның (BIOS) мүмкіндігі. Ол компьютерде диагностиканы орындарап, нәтижелерін алдын ала теңшелген серверге жүктеп салады.

Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI туралы қосымша ақпарат алу үшін <http://www.hp.com/go/techcenter/pcdiags> веб-сайтына өтіп, **Дополнительные сведения** (Толығырақ ақпарат) сілтемесін басыңыз.

Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI жүктеп алу

Сондай-ақ Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI құралы SoftPaq файлы пішімінде қолжетімді. Оны серверге жүктей аласыз.

Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI құралының ең соғы нұсқасын жүктеп алу

HP PC Hardware Diagnostics UEFI құралының ең соғы нұсқасын USB флэш-жады дискісіне жүктей аласыз.

1. <http://www.hp.com/go/techcenter/pcdiags> бетіне өтіңіз. HP PC Diagnostics қызметінің басты беті көрсетіледі.
2. **Загрузить Remote Diagnostics** (Қашықтан диагностикалау құралын жүктеу) опциясын таңдаңыз, содан кейін **Запустить** (Орындау) түймешігін басыңыз.

Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI құралын өнімнің атауы немесе нөмірі бойынша жүктеп алу

Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI құралын өнімнің атауы немесе нөмірі бойынша жүктеп алыңыз.

ЕСКЕРТЕ: Кейбір өнімдер үшін бағдарламалық құралды өнімнің атауы немесе нөмірі бойынша жүктеу қажет болуы мүмкін.

1. <http://www.hp.com/support> веб-торабына өтіңіз.
2. **ПО и драйверы** (Бағдарламалық құрал және драйверлер) санатын таңдап, құрылғының түрін таңдаңыз, одан кейін іздеу жолағында өнім атауын немесе нөмірін теріңіз де, компьютер үлгісін және операциялық жүйені таңдаңыз.
3. Өтініге қажетті **Қашықтағы UEFI** нұсқасын таңдау және жүктеп алу үшін **Диагностика** бөлімінде берілген экрандағы нұсқауларды орындаңыз.

Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI параметрлерін реттеу

Computer Setup (BIOS) ішіндегі Remote HP PC Hardware Diagnostics параметрі арқылы бірнеше әрекетті орындауға болады:

- Диагностиканы қадағалаусыз орындау кестесін орнату. Сондай-ақ диагностиканы интерактивтік режимде бірден бастау үшін **Remote HP PC Hardware Diagnostics орындау** (Қашықтан жүргізілетін HP ДК аппараттық құралдарын диагностикалау) опциясын таңдаңыз.
- Диагностикалау құралдарын жүктеп алу орнын орнату. Бұл мүмкіндік HP веб-сайтындағы немесе пайдалануға алдын ала теңшелген сервердегі құралдарды пайдалануға мүмкіндік береді. Компьютерге қашықтағы диагностиканы орындау үшін дәстүрлі жергілікті жад құрылғысын (мысалы, қатты диск немесе USB флэш жады) қажет емес.
- Тексеру нәтижелерін сақтау орнын орнату. Жүктеп салу үшін пайдаланылатын пайдаланушы аты мен құпия сөз параметрлерін де орнатуға болады.
- Бұрын орындалған диагностика туралы күй ақпаратын көрсету.

Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI параметрлерін реттеу үшін келесі қадамдарды орындаңыз:

1. Computer Setup утилитасын ашу үшін компьютерді қосыңыз немесе өшіріп, қайта іске қосыңыз және HP логотипі экранға шыққанда, **f10** пернесін басыңыз.
2. **Advanced** (Қосымша), одан кейін **Settings** (Параметрлер) опциясын таңдаңыз.
3. Тәншеу таңдауларын жасау.
4. Параметрлерді сақтау үшін **Main** (Негізгі) опциясын, кейін **Save Changes and Exit** (Өзгерістерді сақтау және шығу) опциясын таңдаңыз.

Өзгертулер компьютер қайта іске қосылған кезде күшіне енеді.

11 Сақтық көшірме жасау, алдыңғы қуйіне қайтару және қалпына келтіру

Windows құралдарын немесе HP бағдарламасын ақпараттың сақтық көшірмесін жасау, қалпына келтіру нүктелерін жасау, компьютердің параметрлерін бастапқы қуйіне қайтару, қалпына келтіру құралын жасау немесе компьютерді оның зауыттық қуйіне қайтару үшін пайдалана аласыз. Бұл стандартты процедураларды орындау арқылы компьютер оның жұмыс қуйіне жылдамырақ қайтарылуы мүмкін.

 МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ: Егер планшетте қалпына келтіру процедурасын орындаپ тұрса, қалпына келтіру процесін бастамас бұрын, планшет батареясының заряды кем дегенде 70%-дан асуы тиіс.

МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ: Кез келген қалпына келтіру процесін бастамас бұрын, ажыратылатын пернетақтасы бар планшетті пернетақта қондырмасына жалғаңыз.

Ақпараттың сақтық көшірмесін жасау және қалпына келтіру медиасын жасау

Қалпына келтіру медиасын және сақтық көшірмелер жасаудың мына әдістерді тек таңдаулы өнімдерде ғана қолдануға болады.

Windows құралдарын сақтық көшірме жасау үшін пайдалану

HP компаниясы ақпаратыңыздың сақтық көшірмесін бастапқы орнатудан кейін дерек жасауыңызды ұсынады. Бұл тапсырманы құрылғыда Windows резервтік көшірмелебен сыртқы USB дискін пайдалану арқылы немесе онлайн құралдар көмегімен орындаі аласыз.

 МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ: Windows жүйесі жеке ақпараттың сақтық көшірмесін жасауға мүмкіндік беретін бір-ақ опция болып табылады. Мәліметтердің жоғалуын болдырмау үшін жүйелі түрде сақтық көшірмелер жасауды жоспарлаңыз.

 ЕСКЕРТПЕ: компьютердің сақтау орны 32 Гбайт немесе одан төмен болса, Microsoft® жүйесін қалпына келтіру мүмкіндігі әдепкі бойынша ажыратылған болады.

HP Cloud Recovery Download Tool құралын қалпына келтіру нұсқасын жасау үшін (тек таңдаулы өнімдерде) пайдалану

HP қалпына келтіру медиа құралын жүктелетін USB флэш-жадында жасау үшін HP Cloud Recovery Download Tool құралын пайдалануға болады.

Мәлімет алу үшін:

- ▲ <http://www.hp.com/support> бетін ашып, HP Cloud Recovery құралын іздеңіз, одан кейін іздеу нәтижелерінен компьютеріңіздің түріне сәйкес келетін нұсқаны таңдаңыз.

 ЕСКЕРТПЕ: Өзіңіз қалпына келтіру медиасын жасай алмасаңыз, қалпына келтіру дискілерін алу үшін қолдау қызметімен хабарласыңыз. <http://www.hp.com/support> мекенжайын ашып, ел немесе аймақты таңдаңыз және экрандағы нұсқауларды орындаңыз.

 МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ: HP қалпына келтіру дискілерін алу және пайдалану алдында компьютерді бастапқы күйіне қайтару үшін HP компаниясы [Бастапқы күйге қайтару және қалпына келтіру əдістері \(58-бет\)](#) бөліміндегі нұсқауларды орындауды ұсынады. Компьютеріңіз HP қалпына келтіру дискілерін пайдалануға қарағанда соңғы жасалған сақтық көшірме қомегімен жұмыс күйіне жылдамырақ қайтарылады. Жүйе бастапқы күйіне қайтарылғаннан кейін, операциялық жүйенің алғашқы сатып алған соң қолданысқа шығарылған бағдарламалық құралдарының барлығын қайта орнатуға көп уақыт кетуі мүмкін.

Жүйені қалпына келтіру және жөндеу

Егер жұмыс үстелі жүктеп алынбаса, жүйені Windows және үшінші жақ ұсынاتын бірнеше құрал қомегімен қалпына келтіруге болады.

HP компаниясы жүйені [Бастапқы күйге қайтару және қалпына келтіру əдістері \(58-бет\)](#) бөліміндегі нұсқауларға сәйкес қалпына келтіруді ұсынады.

Жүйені қалпына келтіруді жасау

Windows жүйесінде System Restore құралы бар. System Restore бағдарламалық құралы арқылы қалпына келтіру нұктелерін немесе компьютердегі жүйе файлдары мен параметрлердің снэпшоттарын белгілі бір нұктеде автоматты түрде немесе қолмен жасауға болады.

System Restore бағдарламасын пайдалану кезінде компьютер қалпына келтіру нұктесі жасалған уақыттағы күйіне қайтарылады. Жеке файлдарыңыз берілгенде құжаттарыңыз қауіпсіз күйінде сақталады.

Бастапқы күйге қайтару және қалпына келтіру əдістері

Алғашқы əдісті орындаған соң келесі əдіске кіріспес бұрын, орын алған мәселенің бар-жоғын тексеріңіз, ейткені ол қажет болмауы мүмкін.

1. Microsoft жүйесін қалпына келтіру құралын іске қосыңыз.
2. Осы компьютерді қалпына келтіру құралын іске қосыңыз.

 ЕСКЕРТПЕ: [Удалить все](#) (Барлығын жою), одан кейін [Полностью очистить диск](#) (Дискіні толығымен тазалау) сияқты әрекеттерді орындауда бірнеше сағат кетуі мүмкін. Олар аяқталғаннан кейін, компьютерден барлық ақпарат жойылады. Компьютерді қоқысқа тастамас бұрын оны бастапқы күйіне келтіру – ең қауіпсіз əдіс.

3. HP Қалпына келтіру медиа құралы арқылы қалпына келтіріңіз. Толығырақ ақпарат үшін [HP Қалпына келтіру медиа құралынан қалпына келтіру \(58-бет\)](#) бөлімін қараңыз.

Алғашқы екі əдіс туралы қосымша ақпаратты «Техническая поддержка» (Анықтама алу) бағдарламасында қараңыз.

Пуск (Бастау) түймесін басып, **Техническая поддержка** (Анықтама алу) бағдарламасын таңдаңыз, одан кейін орындағыңыз келетін тапсырманы енгізіңіз.

 ЕСКЕРТПЕ: «Техническая поддержка» (Анықтама алу) бағдарламасын ашу үшін интернетке қосылуыңыз қажет.

HP Қалпына келтіру медиа құралынан қалпына келтіру

HP қалпына келтіру медиа құралын бастапқы операциялық жүйені және зауытта орнатылған бағдарламалық құралдарды қалпына келтіру үшін пайдалана аласыз. Таңдаулы өнімдерде HP Cloud Recovery Download Tool құралын пайдаланып, оны жүктелетін USB флэш-жадында жасауға болады.

Мәлімет алу үшін [HP Cloud Recovery Download Tool құралын қалпына келтіру нұсқасын жасау үшін \(тек таңдаулы өнімдерде\) пайдалану \(57-бет\)](#) бөлімін қараңыз.

 ЕСКЕРТПЕ: Өзініз қалпына келтіру медиасын жасай алмасаңыз, қалпына келтіру дискілерін алу үшін қолдау қызметімен хабарласыңыз. <http://www.hp.com/support> мекенжайын ашып, ел немесе аймақты таңдаңыз және экрандағы нұсқауларды орындаңыз.

Жүйені қалпына келтіру үшін

- ▲ HP Recovery медиа құралын салып, компьютерді өшіріп қайта бастаңыз.

 ЕСКЕРТПЕ: HP қалпына келтіру дискілерін алу және пайдалану алдында компьютерді бастапқы күйіне қайтару үшін HP компаниясы [Бастапқы күйге қайтару және қалпына келтіру әдістері \(58-бет\)](#) бөліміндегі нұсқауларды орындауды ұсынады. Компьютеріңіз HP қалпына келтіру дискілерін пайдалануға қарағанда соңғы жасалған сақтық көшірме көмегімен жұмыс күйіне жылдамырақ қайтарылады. Жүйе бастапқы күйіне қайтарылғаннан кейін, операциялық жүйенің алғашқы сатып алған соң қолданысқа шығарылған бағдарламалық құралдарының барлығын қайта орнатуға көп уақыт кетуі мүмкін.

Компьютердің жүктелу ретін өзгерту

Егер компьютеріңіз HP қалпына келтіру құралын пайдалану арқылы қайта басталмаса, компьютерді жүктегендегі жүктелу ретін өзгерту қажет. Бұл – компьютер жүктегендегі опцияларының өзгертуін BIOS ішінде тізілген құрылғылардың реті. HP қалпына келтіру құралының орналасқан орнына байланысты оптикалық дискіні немесе USB флэш-жадын таңдауға болады.

 МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ: Осы қадамдарды бастамас бұрын, ажыратылатын пернетақтасы бар планшетті пернетақта қондырмасына жалғаңыз.

Жүктегендегі жүктелу ретін өзгерту үшін

1. HP қалпына келтіру құралын енгізіңіз.
2. Жүйенің **Запуск** (Іске қосу) мәзірін ашыңыз.
  - Пернетақтасы тіркелген компьютер немесе планшетте жүктегендегі опциялары экранын ашу үшін компьютер немесе планшетті қосыңыз немесе өшіріп қайта бастаңыз да, **esc** пернесін тез басып қалып, **f9** пернесін басыңыз.
  - Пернетақтамен жабдықталмаған планшетті қосып немесе өшіріп қайта бастаңыз және дыбысты жоғарылату түймесін тез басып ұстап тұрыңыз, одан кейін **f9** пернесін басыңыз.
– немесе –
Планшетті қосып немесе өшіріп қайта бастаңыз және дыбысты азайту түймесін тез басып ұстап тұрыңыз, одан кейін **f9** пернесін басыңыз.
3. Жүктегендегі келетін оптикалық дискіні немесе USB флэш-жады дисководын таңдаңыз, одан кейін экрандағы нұсқауларды орындаңыз.

HP Sure Recover бағдарламасын (тек таңдаулы өнімдерде) пайдалану

Кейбір компьютер үлгілері HP Sure Recover құралымен жабдықталады. Компьютердің операциялық жүйесін (ОЖ) қалпына келтіруге арналған бұл шешім аппараттық пен бағдарламалық құралдарға кірістіріледі. Қалпына келтіру бағдарламалық құралының тек қана HP Sure Recover арқылы HP операциялық жүйесінің кескінін толығымен қалпына келтіруге болады.

HP Sure Recover құралын пайдалану арқылы әкімші немесе пайдаланушы жүйені қалпына келтіріп, келесілерді орната алады:

- операциялық жүйенің ең соңғы нұсқасы;
- платформаға тән құрылғы драйверлері;
- бағдарламалық құрал қолданбалары (пайдаланушылық кескін орнатылған болса).

HP Sure Recover жайлы жаңартылған құжаттарды ашу үшін <http://www.hp.com/support> веб-бетіне өтіңіз. Құрылғыныңда және оған арналған құжаттарды табу үшін экрандағы нұсқауларды орындаңыз.

12 Электростатикалық разряд

Электростатикалық ток соғу – екі зат қатынасқа түскен кезде статикалық электр тогының соғуы, мысалы, кілем үстінде тұрып есіктің темір тұтқасын ұстағаннан болатын ток соғу.

Саусақ немесе басқа электростатикалық ток өткізгіштері арқылы электростатикалық ток соғуы электрондық бөліктерді зақымдайды.

 МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ: Компьютерге зақым келтіруді болдырмау үшін, диск жетегіне зақым келтіруді немесе ақпараттың жоғалуын азайту үшін осы сақтық шараларын сақтаңыз:

- Егер жою немесе орнату нұсқауларында компьютерді қуат көзінен ажырату ұсынылса, компьютердің жерге дұрыс қосылғанын тексеріңіз.
- Бөліктерді орнатуға дайын болғанша, оларды электростатикалық разряд өтпейтін контейнерлерде сақтаңыз.
- Істікшелер, контактілер және қосылатын үштарға тименіз. Электрондық бөліктерді қолмен мүмкіндігінше аз уақыт ұстаңыз.
- Магниттік емес аспаптарды пайдаланыңыз.
- Бөліктерді ұстамас бұрын, боялмаған метал бетін ұсташа арқылы статикалық электр тогын разрядтаңыз.
- Бөлікті алған кезде оны электростатикалық разряд өтпейтін контейнерде сақтаңыз.

13 Техникалық сипаттары

Саяхат жасау немесе компьютерді сақтау кезінде кіріс қуат мәндері және пайдалану техникалық сипаттары қажетті ақпаратты береді.

Тұтынылатын қуат

Егер сіз компьютерді алып, халықаралық саяхат жасауды жоспарласаңыз, осы бөлімде берілген қуат туралы ақпарат пайдалы болуы мүмкін.

Компьютер айнымалы немесе тұрақты ток көзінен келетін тұрақты ток арқылы жұмыс істейді. Айнымалы ток көзі 100–240 В, 50–60 Гц шамасында болуы керек. Компьютер бөлек тұрақты ток көзінен жұмыс жасаса да, ол тек HP компаниясы берген және осы компьютерге қолдану үшін ұсынған айнымалы ток адаптері немесе тұрақты ток көзіне қосылуы керек.

Компьютерді төмендегі техникалық параметрлерінің бірі не бірнешеуі ішінде тұрақты ток қуат көзі арқылы қуатпен қамтамасыз етуге болады. Жұмыс кернеуі және тогы платформаға байланысты өзгеше болады. Компьютердің кернеуі мен тогы туралы ақпаратты нормативтік жапсырмадан табуға болады.

Кесте 13-1 ТТ қуат сипаттамалары

Тұтынылатын қуат	Мөлшер
Жұмыс кернеуі және тогы	2 А қуатында тұрақты ток – 5 В; 3 А қуатында тұрақты ток – 12 В; 3 А қуатында тұрақты ток – 15 В (45 Вт, USB-C®)
	3 А қуатында тұрақты ток – 5 В; 3 А қуатында тұрақты ток – 9 В; 3,75 А қуатында тұрақты ток – 12 В; 3 А қуатында тұрақты ток – 15 В (45 Вт, USB-C)
	3 А қуатында тұрақты ток – 5 В; 3 А қуатында тұрақты ток – 9 В; 3,75 А қуатында тұрақты ток – 10 В; 3,75 А қуатында тұрақты ток – 12 В; 3 А қуатында тұрақты ток – 15 В; 2,25 А қуатында тұрақты ток – 20 В (45 Вт, USB-C)
	3 А қуатында тұрақты ток – 5 В; 3 А қуатында тұрақты ток – 9 В; 5 А қуатында тұрақты ток – 12 В; 4,33 А қуатында тұрақты ток – 15 В; 3,25 А қуатында тұрақты ток – 20 В (65 Вт, USB-C)
	3 А қуатында тұрақты ток – 5 В; 3 А қуатында тұрақты ток – 9 В; 5 А қуатында тұрақты ток – 10 В; 5 А қуатында тұрақты ток – 12 В; 4,33 А қуатында тұрақты ток – 15 В; 3,25 А қуатында тұрақты ток – 20 В (65 Вт, USB-C)
	3 А қуатында тұрақты ток – 5 В; 3 А қуатында тұрақты ток – 9 В; 5 А қуатында тұрақты ток – 10 В; 5 А қуатында тұрақты ток – 12 В; 5 А қуатында тұрақты ток – 15 В; 4,5 А қуатында тұрақты ток – 20 В (90 Вт, USB-C)
	2,31 А қуатында тұрақты ток – 19,5 В (45 Вт)
	3,33 А қуатында тұрақты ток – 19,5 В (65 Вт)
	4,62 А қуатында тұрақты ток – 19,5 В (90 Вт)
	6,15 А қуатында тұрақты ток – 19,5 В (120 Вт)
	6,9 А қуатында тұрақты ток – 19,5 В (135 Вт)
	7,70 А қуатында тұрақты ток – 19,5 В (150 Вт)
	10,3 А қуатында тұрақты ток – 19,5 В (200 Вт)
	11,8 А қуатында тұрақты ток – 19,5 В (230 Вт)

Кесте 13-1 ТТ қуат сипаттамалары (жалғасы)

Тұтынылатын қуат	Мөлшер
	16,92 А қуатында тұрақты ток – 19,5 В (330 Вт)
Сыртқы НР қуат беру күралының тұрақты ток ашасы (тек таңдаулы үлгілерде)	

 ЕСКЕРТПЕ: Бұл құрылғы Норвегиядағы фазааралық кернеуінің орташа квадраттық мәні 240 В-тан аспайтын ақпараттық технологиялар электр жүйелеріне арналған.

Жұмыс ортасы

Пайдалану сипаттарын компьютерді алып саяхат жасау немесе оны сақтау кезінде қажеттік ақпаратты алу үшін қолданыңыз.

Кесте 13-2 Жұмыс ортасының жағдайлары

Фактор	Метрикалық өлшемдер жүйесі	АҚШ
Температура		
Пайдалануға болатын	5°C және 35°C аралығында	41°F және 95°F аралығында
Жұмыс іstemей түрғанда	-20°C пен 60°C арасында	-4°F пен 140°F арасында
Салыстырмалы ылғалдылық (конденсацияланбайтын)		
Пайдалануға болатын	10% - 90%	10% - 90%
Жұмыс іstemей түрғанда	5% - 95%	5% - 95%
Ең жоғары биіктік (герметизацияланбаған)		
Пайдалануға болатын	-15 м пен 3 048 м арасында	-50 фут пен 10 000 фут арасында
Жұмыс іstemей түрғанда	-15 м пен 12 192 м арасында	-50 фут пен 40 000 фут арасында

14 Арнайы мүмкіндіктер

НР компаниясының мақсаты – пайдалануши кез келген орында және уақытта өз еркімен немесе үшінші тарап ұсынатын тиісті көмекші технологиясы қосылған құрылғылар не бағдарламалар көмегімен қолдана алатын өнімдер, қызметтер және ақпаратты жасау, өндіру және жарнамалау.

НР және арнайы мүмкіндіктер

НР алуан түрлілікті, қатыстыруды және жұмысты/өмірді компанияның құрылымына енгізу бойынша жұмыс істеуде, сондықтан бұл компанияның әрбір әрекетінде көрінеді. НР компаниясы адамдарды дүние жүзіндегі технология қуатына қосуға негізделген инклюзивті ортаны жасауға тырысады.

Арнайы мүмкіндіктерге арналған қажетті құралдарды табу

Технологиялар адам әлеуетін жүзеге асыра алады. Арнайы мүмкіндіктер тосқауылдарды жойып, үйдегі, жұмыстағы және қоғамдағы дербестікті жасауға көмектеседі. Арнайы мүмкіндіктер электрондық және ақпараттық технологияларының функциялық мүмкіндіктерін кеңейтуге, сақтауға және жақсартуға көмектеседі.

Қосымша ақпаратты [Ең жақсы арнайы технологияны табу \(65-бет\)](#) сілтемесінен қараңыз.

НР міндеті

НР компаниясы мүмкіндіктері шектеулі адамдардың пайдалануына арналған өнімдер мен қызметтерді ұсынуды өз міндетіне алады. Бұл міндет компанияның алуан түрліліктің мақсаттарына қолдау көрсетеді және технология артықшылықтарының барлық адамға қол жетімді болуын қамтамасыз етеді.

Компанияның арнайы мүмкіндіктер түрфысындағы мақсаты мүмкіндіктері шектеулі адамдарды қоса, пайдаланушылардың барлығы өздігімен немесе тиісті көмекші құрылғылар көмегімен тиімді пайдалана алатын өнімдер мен қызметтерді жасақтау, өндіру және нарыққа шығару болып табылады.

Бұл мақсатқа қол жеткізу үшін Арнайы мүмкіндіктер саясатының НР компаниясының әрекеттері бойынша нұсқау беретін негізгі жеті мақсаты бар. Барлық НР менеджерлері мен қызметкерлері өз рөлдері мен мүмкіндіктеріне сәйкес осы мақсаттарға қолдау көрсетуі тиіс:

- НР компаниясындағы арнайы мүмкіндіктер мәселелері туралы танымалдық деңгейін көтеріп, қызметкерлерімізге арнайы мүмкіндіктерге қатысты өнімдер мен қызметтерді жасақтау, өндіру, нарыққа шығару және жеткізу бойынша қажетті оқу курстарын қамтамасыз ету.
- Өнімдер мен қызметтерге арналған арнайы мүмкіндіктер туралы нұсқауларды әзірлеп, осы нұсқауларды жүзеге асыруға жауапты өнімді әзірлеуши топтарды бәсекелестікке, техникалық және экономикалық түрфыда негізделген етіп ұстай.
- Мүмкіндіктері шектеулі адамдарды арнайы мүмкіндіктер туралы нұсқауларды әзірлеуге және өнімдер мен қызметтерді жасақтауға және сынақтан өткізуға қатыстыру.
- Арнайы мүмкіндіктер туралы жазу және НР өнімдері мен қызметтері туралы ақпаратты оңай қол жеткізуға болатын пішімде әзірлеу.
- Жетекші көмекші технологияны және шешімді жеткізушілермен қарым-қатынастарды орнату.

- НР өнімдері мен қызметтеріне қатысты көмекші технологияларды жақсартатын ішкі және сыртқы зерттеу және дамыту салаларына қолдау көрсету.
- Арнайы мүмкіндіктерге арналған өндірістік стандарттар мен нұсқауларға қолдау көрсету және үлес қосу.

Халықаралық арнайы мүмкіндіктер жөніндегі білікті мамандар бірлестігі (IAAP)

IAAP — желі, білім беру және куәландыру арқылы арнайы мүмкіндіктер жөніндегі мамандықты жетілдіруге негізделген коммерциялық емес бірлестік. Мақсаты – арнайы мүмкіндіктер жөніндегі білікті мамандарға мансаптарын жетілдіруге және дамытуға, сондай-ақ үйымдарға арнайы мүмкіндіктерді өнімдері мен инфрақұрылымына жақсырақ ендруге көмектесу.

Негізін қалаушы мүше болып табылатын НР компаниясы арнайы мүмкіндіктер саласын дамытуға қатынасу мақсатында басқа үйымдармен бірікті. Бұл міндет мүмкіндіктері шектеулі адамдар тиімді пайдалана алатын НР өнімдері мен қызметтерін жасақтау, өндіру және нарыққа шығару бойынша компанияның арнайы мүмкіндіктер жөніндегі мақсатына қолдау көрсетеді.

IAAP басқалардан үйрену мақсатында жеке адамдарды, студенттерді және үйымдарды жаңандық түрғыда біріктіру арқылы біздің мамандықты күшайтеді. Егер қосымша қызығушылық танытатын болсаңыз, онлайн қауымдастыққа қосылу, ақпараттық таратылымдарға жазылу және мүшелік опциялары туралы білу үшін <http://www.accessibilityassociation.org> веб-бетіне өтіңіз.

Ең жақсы арнайы технологияны табу

Физикалық немесе жасына қатысты мүмкіндіктері шектеулі адамдарға қоса, кез келген тұлға технологияны қолданып сөйлесе, өз ойларын айта және әлеммен байланыса алу керек. НР компаниясы НР өніндегі және тұтынушылар мен серіктестерінің арнайы мүмкіндіктер туралы танымалдықтарын арттыруға міндеттенеді.

Көздеріңіз оңай көретін үлкен қаріппер, қолдарыңыздың демалуына мүмкіндік беретін дыбыстық тану немесе белгілі жағдайда көмектесетін басқа да арнайы мүмкіндіктер технологиясы – НР өнімдерін пайдалануды оқайлататын сан алуан арнайы технологиялар түрлері. Сіз қалай таңдау жасайсыз?

Қажеттіліктеріңізге қол жеткізу

Технологиялар әлеуетті жүзеге асыра алады. Арнайы мүмкіндіктер тосқауылдарды жойып, үйдегі, жұмыстағы және қоғамдағы дербестікті жасауға көмектеседі. Арнайы мүмкіндіктер (АМ) электрондық және ақпараттық технологияларының функциялық мүмкіндіктерін кеңейтуге, сақтауға және жақсартуға көмектеседі.

Көптеген көмекші технология өнімдерінен таңдауға болады. Көмекші технологияны анықтау бірнеше өнімдерді бағалауға, сұрақтарға жауап беруге және жағдайға арналған ең жақсы шешімді таңдауға мүмкіндік беруі керек. Көмекші технологияны бағалаумен айналысатын білікті мамандардың көптеген салалардан (оның ішінде физиотерапия, еңбек терапиясы, сейлеу/тіл патологиясы және де басқа да біліктілік салалары) шығатынын байқауға болады. Куәлігі немесе лицензиясы жоқ басқалар да бағалау негізіндегі ақпаратты ұсына алады. Қажеттіліктеріңізге сай екендігін анықтау үшін жеке тұлғалардан тәжірибесі, біліктілігі және қызмет ақысы туралы сұрағыңыз келеді.

НР өнімдеріне арналған арнайы мүмкіндіктер

Бұл сілтемелер қолданыста болса, әртүрлі НР өнімдерінде қамтылған арнайы мүмкіндіктер мен көмекші технология туралы ақпаратты береді. Мына ресурстар сіздің жағдайыңызға көбірек сәйкес келетін арнайы көмекші технология мүмкіндіктері мен өнімдерін таңдауға көмектеседі.

- HP жасы үлкен кісілер және арнайы мүмкіндіктер: <http://www.hp.com> бетін ашып, іздеу жолағына Accessibility (Арнайы мүмкіндіктер) деп жазыңыз. **Отдел возрастных изменений и специальных возможностей** (Жасы үлкен кісілер және арнайы мүмкіндіктер орталығы) опциясын таңдаңыз.
- HP компьютерлері: Windows 7, Windows 8 және Windows 10 жүйесінде <http://www.hp.com/support> бетін ашып, **Поиск в нашей библиотеке знаний** (Білім қорынан іздеу) жолағына Windows арнайы мүмкіндіктері деп жазыңыз. Нәтижелерден қажетті операциялық жүйені таңдаңыз.
- HP Shopping, HP өнімдеріне арналған перифериялық құрылғылар: <http://store.hp.com> бетін ашып, **Магазин** (Дүкен), одан кейін **Мониторы** (Мониторлар) немесе **Аксессуары** (Керек-жарақтар) опциясын таңдаңыз.

HP өнімініздегі арнайы мүмкіндіктер туралы қосымша қолдау қажет болса, ақпаратты [Колдау қызметіне хабарласу \(68-бет\)](#) бөлімінен қараңыз.

Қосымша көмек ұсынатын сыртқы әріптестер мен провайдерлерге қосымша сілтемелер:

- [Microsoft жүйесінің \(Windows 7, Windows 8, Windows 10, Microsoft Office\) арнайы мүмкіндіктер туралы ақпараты](#)
- [Google өнімдерінің \(Android, Chrome, Google қолданбалары\) арнайы мүмкіндіктер туралы ақпараты](#)

Стандарттар және заңдар

Дүние жүзіндегі елдер мүмкіндіктері шектеулі адамдар үшін өнімдер мен қызметтерді жақсарту мақсатымен ережелерді заңдастырады. Мұндай ережелер арнайы коммуникация мен бейне ойнату мүмкіндіктері, байланысты пайдаланушы құжаттары және тұтынушылық қолдауы бар телекоммуникациялық өнімдер мен қызметтерге, компьютерлер мен принтерлерге қатысты қолданылады.

Стандарттар

Федералдық қажеттіліктерге арналған сатып алу заңының (FAR) 508-бөлімі физикалық, сенсорлық, немесе үғыну мүмкіндіктері шектеулі адамдарға арналған ақпараттық және коммуникациялық технологияға (ICT) қолжетімділікті бағыттау мақсатында АҚШ қатынастар басқармасы арқылы жасалған.

Стандарттар технологиялардың алудан түрлеріне қатысты арнайы техникалық шарттарды, соңдай-ақ қамтылған өнімдердің функционалдық мүмкіндіктеріне негізделген өнімділік негізіндегі талаптарды қамтиды. Арнайы шарттар бағдарламалық құрал қолданбалары мен операциялық жүйелерді, Интернетке негізделген ақпарат пен қолданбаларды, компьютерлерді, телекоммуникациялық өнімдерді, бейне мен мультимедиа құралдарын және түйікталған жабық өнімдерді қамтиды.

Немірі 376 – EN 301 549 бүйрігі

Еуропалық одақ 376-мандалт ішінде EN 301 549 стандартын жалпыға қолжетімді коммуникациялық технология өнімдеріне арналған онлайн құралдар жинағы ретінде жасады. Стандарт ақпараттық және коммуникациялық технология өнімдері мен қызметтеріне қолданылатын арнайы мүмкіндіктер талаптарын, соңдай-ақ әрбір талабына арналған сынау процедуралары мен бағалау методологиясының сипаттамасын анықтайды.

Веб-мазмұнға қол жеткізу жөніндегі нұсқаулар (WCAG)

W3C Интернетке қолжетімділік бастамасының веб-мазмұнға қол жеткізу жөніндегі нұсқаулары (WCAG) веб-дизайнерлер мен әзірлеушілерге физикалық немесе жасына қатысты мүмкіндіктері шектеулі адамдардың қажеттіліктеріне жақсырақ сәйкес келетін сайттарды жасауға көмектеседі.

WCAG арнайы мүмкіндіктерді веб-мазмұн (мәтін, суреттер, аудио және бейне) мен веб-қолданбалардың толық ауқымы арқылы жетілдіреді. WCAG нұсқауларын мұқият сынап көруге, оңай түсінуге және пайдалануға болады, сондай-ақ ол веб-жетілдірушілерге инновацияға икемділікті береді. WCAG 2.0 нұсқауы [ISO/IEC 40500:2012](#) стандарты ретінде де бекітілген.

WCAG көру, есту, физикалық, үғыну және неврологиялық мүмкіндіктері шектеулі адамдардың, сондай-ақ қол жеткізу қажеттіліктері бар ересек интернетті пайдаланушылардың интернеттегі мазмұнға қол жеткізу тосқауылдарына айтарлықтай шешеді. WCAG 2.0 қол жеткізілетін мазмұнның сипаттамаларын береді:

- **Түсіндіру** (мысалы, суреттерге мәтін баламаларын, дыбыстарға жазуларды, көрмелерге бейнелеуді және түсті контрасты қолдану арқылы)
- **Жұмысқа бейімдеу** (пернетақтаға қолжетімділікті, түс контрастын, енгізу уақытын, бас тартуды және жылжу мүмкіндігін игеруді реттеу арқылы)
- **Түсінікті** (оку, болжай және енгізу көмекші құралдарын реттеу арқылы)
- **Тұрақты** (мысалы, көмекші технологиялармен үйлесімділікті реттеу арқылы)

Заңдар мен ережелер

Ақпараттық технологияларға және ақпаратқа қолжетімділік заңды маңыздылықты арттыру аймағына айналды. Мына сілтемелер бойынша негізгі заңдар, ережелер мен стандарттар туралы ақпаратты алуға болады.

- [Америка Құрама Штаттары](#)
- [Канада](#)
- [Еуропа](#)
- [Австралия](#)

Арнайы мүмкіндіктер бойынша пайдалы ресурстар мен сілтемелер

Келесі ұйымдар, мекемелер және ресурстар мүгедектік пен жасқа қатысты шектеулер туралы ақпаратты ұсына алады.

ЕСКЕРТПЕ: бұл жабық тізім емес. Бұл ұйымдар тізімі тек ақпараттық мақсатта ғана берілді. НР компаниясы интернетте берілген мәліметтер немесе байланыс ақпараты үшін жауапты болмайды. Бұл беттегі тізім НР компаниясының растамасын түспалдамайды.

Ұйымдар

Мына мекемелер – мүгедектік пен жасқа қатысты шектеулер туралы ақпаратты ұсынатын көптеген мекемелердің кейбіреулері.

- Америкалық мүмкіндіктері шектеулі адамдар бірлестігі (AAPD)
- Арнайы технология туралы заң бағдарламалары жөніндегі бірлестік (ATAP)

- Америкалық есту мүмкіндігі шектеулі адамдар бірлестігі (HLAA)
- Ақпараттық технология бойынша техникалық көмекші және оқыту орталығы (ITTATC)
- Халықаралық сәулемелі манар
- Керең адамдардың үлттық бірлестігі
- Соқыр адамдардың үлттық федерациясы
- Солтүстік Америкалық қалпына келтіру инженерлік және көмекші технология қоғамы (RESNA)
- Керең және есті қабілеті нашар адамдарға арналған байланыс құралдары корпорациясы (TDI)
- W3C Интернетке қолжетімділік бастамасы (WAI)

Білім беру мекемелері

Білім беру мекемелерінің көпшігі (мыналады қоса) мүгедектік пен жасқа қатысты шектеулер туралы ақпаратты ұсынады.

- Калифорния мемлекеттік университеті, Нортридж, мүмкіндіктері шектеулі адамдардың орталығы (CSUN)
- Висконсин – Мэдисон университеті, салдарды іздеу орталығы
- Компьютерге бейімделу бағдарламасы бойынша Миннесота университеті

Шектеулі мүмкіндіктер туралы басқа да ресурстар

Ресурстардың көпшігі (мыналады қоса) мүгедектік пен жасқа қатысты шектеулер туралы ақпаратты ұсынады.

- ADA (АҚШ-тағы мүмкіндіктері шектеулі азаматтардың құқықтарын қорғау туралы заң) техникалық көмекші бағдарлама
- Халықаралық еңбек үййымының Қәсіпкерлік пен мүгедектік мәселелері бойынша жаһандық желісі
- EnableMart
- Еуропалық мүмкіндіктері шектеулі адамдар форумы
- Тапсырманы орындау құралдары желісі
- Microsoft жүйесін қосу

HP сілтемелері

HP сілтемелері мүгедектік пен жасқа қатысты шектеулер туралы ақпаратты ұсынады.

[HP қолайлық және қауіпсіздік туралы нұсқаулығы](#)

[HP қоғамдық сала бойынша сату бөлімі](#)

Қолдау қызметіне хабарласу

HP компаниясы мүмкіндіктері шектеулі адамдар үшін арнайы мүмкіндіктер опциялары бойынша техникалық қолдау мен көмек көрсетуді ұсынады.

ЕСКЕРТПЕ: Қолдау қызметі ағылшын тілінде ғана көрсетіледі.

- Техникалық қолдау немесе НР өнімдерінің арнайы мүмкіндіктері туралы сұрақтары бар керен, немесе есту қабілеті нашар тұтынушылар:
  - Дүйсенбі-жұма күндері, қысқы уақыт аймағындағы 6:00 мен 21:00 аралығында (877) 656-7058 нөміріне қонырау шалу үшін TRS/VRS/WebCapTel байланыс құралдарын пайдаланыңыз.
- Техникалық қолдау немесе НР өнімдерінің арнайы мүмкіндіктері туралы сұрақтары бар өзге физикалық немесе жасына қатысты мүмкіндіктері шектеулі тұтынушылар келесі опциялардың бірін таңдаңыз:
  - Дүйсенбі-жұма күндері, қысқы уақыт аймағындағы 6:00 мен 21:00 аралығында (888) 259-5707 нөміріне қонырау шалыңыз.
  - [Физикалық немесе жасына қатысты мүмкіндіктері шектеулі адамдар үшін байланыс пішімін аяқтаңыз.](#)

Индекс

Таңбалар/Сандар

«Windows 10 жүйесінде анықтама алу» әрекет пернесі 12
508-бөлімнің арнайы мүмкіндіктер стандарттары 66

A

ажыратымдылығы жоғары құрылғылар, жалғау 22, 23 айнымалы ток адаптері және батарея индикаторы, анықтау 5 алдыңғы жолды ойнату әрекет пернесі 12 алдыңғы күйге қайтару 57 АМ (арнайы мүмкіндіктер): мақсаты 64 табу 65 аппараттық құралдар, табу 3 арнайы мүмкіндіктер 64, 65, 67, 68 арнайы мүмкіндіктер (АМ) мақсаты 64 табу 65 арнайы мүмкіндіктер бағалауды қажет етеді 65 Арнайы мүмкіндіктер туралы HP саясаты 64 арнайы пернелер анықтау 10 пайдалану 10 астыңғы жағындағы бөліктер 12 аудио 20 HDMI аудио 23 гарнитуралар 21 дыбыс деңгейін реттеу 12 дыбыс параметрлері 21 құлақаспаптар 20 үндептіштер 20

Ә

әлсіз көк жарық режимі 5 әрекет пернелері алдыңғы жол 12 анықтама 12 анықтау 11

дыбыс деңгейі дыбысты өшіру 12 дыбысын өшіру дыбысты өшіру 12 келесі трек 12 кідірту 12 құпиялыштық экраны 11 микрофон дыбысын өшіру түймесі 12 ойнату 12 пайдалану 11 пернетақтаның артқы жарығы 12 сенсорлы тақта 12 ұшақ режимі 12 үндептіштің дыбыс деңгейі 12 экран жарықтығын азайту 11 экран жарықтығын жоғарылату 11 экран кескінін ауыстыру 12 әрекет пернесі, анықтау 11

Б

бағдарламаларды жаңарту Windows 10 S 38 бағдарламалар мен драйверлерді жаңарту 38 Windows 10 38 бағдарламалық құрал Дискіні дефрагментациялау 37 Дискіні тазалау 37 табу 3 бағдарламалық құралдың және мәліметтердің сақтық көшірмелерін жасау 47 бағдарламалық құрал жаңартулары, орнату 46 басқару аймағы 7 бастапқы күйге қайтару және қалпына келтіру әдістері 58 батарея акпаратты табу 33

батареяның төмен деңгейлері 34 зарядының таусылуы 33 зауытта пломбаланған 35 қуатты үнемдеу 33 төмен батарея деңгейі мәселесін шешу 34

батарея заряды 33 батарея қуаты 32 батарея мәліметтері, табу 33 батареяның төмен деңгейі 34 бейне

HDMI порты 22 USB Type-C 24 сымсыз дисплейлер 23 бейне, пайдалану 22 брандмауэр бағдарламалық құралы 46 бір саусақты сырғыту – сенсорлы экран қимылды 28 біріктілген аудио шығыс (құлақаспап үшін)/аудио кіріс (микрофон үшін) үясы, анықтау 4

В

вирусқа қарсы бағдарламалық құрал, пайдалану 45

Г

гарнитуралар, жалғау 21

Д

дәлдігі жоғары сенсорлы тақта пайдалану 25 дәл сенсорлы тақта қимылдары екі саусақпен тұрту 26 екі саусақты сырғыту 26 төрт саусақпен сырғыту 28 төрт саусақпен тұрту 27 үш саусақпен сырғыту 27 үш саусақпен тұрту 26 деректерді жіберу 24 деректер жіберу 24 диск индикаторы, анықтау 4

Дискіні дефрагментациялау бағдарламасы 37
Дискіні тазалау бағдарламалық құралы 37
дисплей күйлері 22
дисплей құрамдас бөліктері 5
драйверлерді жаңарту Windows 10 S 39
дыбыс. Көрініз аудио
дыбыс деңгейі реттеу 12
дыбыс параметрлері, пайдалану 21
дыбысты өшіру әрекет пернесі 12
дыбысты өшіру индикаторы, анықтау 8

E
екі саусақ көмегімен масштабтау – сенсорлы тақта және сенсорлы экран қымылы 26
ең жақсы тәжірибе 1

X
жапсырмалар Bluetooth 13
WLAN 13
қызмет 13
нормативтік 13
сериялық нөмір 13
сымсыз куәлік 13
жауапсыз жүйе 31
желдеткіш саңылаулар, анықтау 10, 13
желіге қосылу 15
жұмыс ортасы 63
жұмысты аяқтау 31
жүйені қалпына келтіру 58
жүйені қалпына келтіру нұктелері, жасау 57
жүктеу реті, өзгерту 59

З
зауытта пломбаланған батарея 35

И
индикаторлар caps lock 8
айнымалы ток адаптері және батарея 5

диск 4
дыбысты өшіру 8
камера 6
куат 4
сенсорлы тақта 7
интернет қауіпсіздігін қамтамасыз ететін бағдарламалық құрал, пайдалану 45

K
камера анықтау 6
пайдалану 20
камера индикаторы, анықтау 6
камераның құпиялылық пернесі, пайдалану 20
келесі тректі ойнату әрекет пернесі 12
компьютерге күтім көрсету 39
компьютерді бірге алып жүру 42
компьютерді өшіру 31
компьютерді сапарға алып шығу 13
компьютерді тазалау 39
HP Easy Clean бағдарламасын 39
ағаш беткейге күтім көрсету 41
заарсыздандыру 40
кір мен қоқысты алу 39
компьютерді тасымалдау 42
корпоративтік WLAN қосылымы 16
Күту қосу 31
өтө төмен батарея деңгейі кезінде қосылады 34
шығу 31
күтім бағдарламалар мен драйверлерді жаңарту 38
Дискіні дефрагментациялау 37
Дискіні тазалау 37
кідірту әрекет пернесі 12
кірістірілген сандық пернетақта, анықтау 11

Қ
қалпына келтіру 57, 58
USB флэш-жад дискісі 58
дискілер 58
медиа құралы 58
қалпына келтіру құралы 57
HP Cloud Recovery Download Tool арқылы жасау 57
Windows құралдары арқылы жасау 57
қауіпсіздік кабелі, орнату 47
куат батарея 32
сыртқы 35
куат басқару 30
Куат белгішесі, пайдалану 32
куат индикаторы, анықтау 4
куат параметрлері, пайдалану 32
куат түймесі, анықтау 9
куат үясы анықтау 5
құлақаспалтар, жалғау 20
құпиялылық экранының әрекет пернесі 11
құпия сөздер Setup Utility (BIOS) 44
Windows 43
құпия сөздерді пайдалану 43
құрамдас бөліктер астыңғы жағындағы 12
дисплей 5
индикаторлар 8
оң жақ 3
пернетақта аймағы 6
сенсорлы тақта 7
сол жақ 4
қызметтік жапсырмалар, табу 13

M
микрофон дыбысын өшіру әрекет пернесі 12
мобильді кең жолақты модулі IMEI нөмірі 16
MEID нөмірі 16
белсендіру 16

- H**
- нормативтік ақпарат
нормативтік ақпараты бар
жапсырма 13
сымсыз куәландыру белгілері
13
- O**
- ойнату әрекет пернесі 12
операциялық жүйе басқару
элементтері 15
орнату
қосымша қауіпсіздік кабелі 47
орнатылған бағдарламалық құрал
табу 3
ортак WLAN қосылымы 16
оң жақ басқару аймағы, анықтау
7, 8
оң жақтағы құрамдас бөліктер 3
- Ә**
- өнім аты және нөмірі, компьютер
13
өте төмен батарея деңгейі 34
- П**
- пернелер
esc 10
fn 10
num lock 11
Windows 10
әрекет 11
сенсорлы тақта 12
ұшақ режимі 12
пернетақта, кірістірілген санды
11
пернетақта артқы жарығының
әрекет пернесі 12
пернетақта және қосымша тінтуір
пайдалану 28
пернетақтаны және қосымша
тінтуірді пайдалану 28
порттар
HDMI 4, 22
USB SuperSpeed 5
USB Type-C 4, 24
- R**
- ресурстар, арнайы мүмкіндіктер
67
- C**
- сақтық көшірме, жасау 57
сақтық көшірмелер 57
саусақ іздері, тіркеу 45
саусақ ізін оқу құрылғысы 10
сенсорлы тақта
пайдалану 25
параметрлер 7
сенсорлы тақта аймағы, анықтау
7
сенсорлы тақтадағы/сенсорлы
экрандағы түртү қимылды 25
сенсорлы тақтадан екі саусақты
сырғыту қимылды 26
сенсорлы тақта және сенсорлы
экран қимылдары
екі саусақ көмегімен
масштабтау 26
түртү 25
сенсорлы тақта қимылдары
екі саусақпен түртү 26
екі саусақты сырғыту 26
төрт саусақпен сырғыту 28
төрт саусақпен түртү 27
ұш саусақпен сырғыту 27
ұш саусақпен түртү 26
Сенсорлы тақта құрамдас
бөліктері 7
Сенсорлы тақтаны екі саусақпен
түртү қимылды 26
сенсорлы тақтаны пайдалану 25
сенсорлы тақтаның төрт саусақпен
сырғыту қимылды 28
сенсорлы тақтаның төрт саусақпен
түртү қимылды 27
сенсорлы тақтаның түймешіктері
анықтау 7
сенсорлы тақтаның ұш саусақпен
сырғыту қимылды 27
Сенсорлы тақтаның ұш саусақпен
түртү қимылды 26
сенсорлы тақта параметрлері,
реттеу 7
сенсорлы тақта пернесі 12
сенсорлы тақта шамы, анықтау 7
сенсорлы экран қимылдары
бір саусақты сырғыту 28
екі саусақ көмегімен
масштабтау 26
- саусақты сырғыту 28
түртү 25
сериялық нөмір, компьютер 13
сол жақ басқару аймағы,
анықтау 7, 8
сол жақтағы құрамдас бөліктер 4
стандарттар және заңдар, арнайы
мүмкіндіктер 66
сымды желі (LAN) 18
сымсыз байланыс антенналары,
анықтау 6
сымсыз байланыс түймесі 15
сымсыз байланыс шамы 15
сымсыз басқару элементтері
операциялық жүйе 15
түйме 15
сымсыз желі, қорғау 47
сымсыз желі (WLAN)
жұмыс ауқымы 16
корпоративтік WLAN
қосылымы 16
қосылу 16
ортак WLAN қосылымы 16
сымсыз желіге қосылу 15
сымсыз куәландыру белгісі 13
сыртқы қуат, пайдалану 35
- T**
- техникалық сипаттартары 62
тұтынушыларды қолдау, арнайы
мүмкіндіктер 68
тұтынылатын қуат 62
түймелер
қуат 9
сенсорлы тақтаның оң жағы 7
сенсорлы тақтаның сол жағы
7
- Ұ**
- Ұйқы және күту режимі, қосу 30
ұйқы және күту режимін қосу 30
Ұйқы режимі
қосу 30
шығу 30
ұшақ режимі 15
ұшақ режимі пернесі 12, 15
ұялар
қуат 5

Ұ	жад картасын оқу күрілғысы 3 аудио шығыс (құлақаспап үшін)/аудио кіріс (микрофон үшін) ұясы 4 жад картасын оқу қүрілғысы 3	eSIM 17	N num lock пернесі, анықтау 11
Ү	ұндеткіштер 10 қосылу 20	F fn пернесі, анықтау 10	R Remote HP PC Hardware Diagnostics
Ұнд	ұндеткіштің дыбыс деңгейін реттеу әрекет пернелері 12	G GPS 18	UEFI параметрлері пайдалану 55 параметрлерді реттеу 56
Х	Халықаралық арнайы мүмкіндіктер жөніндегі білікті мамандар бірлестігі 65	H HDMI порты анықтау 4 қосылу 22	S Setup Utility (BIOS) құпия сөздері 44
І	іс-қимылдар 25 ішкі микрофондар, анықтау 6	HP 3D DriveGuard 37 Device as a Service (HP DaaS, HP қүрілғысы қызмет ретінде) 46 Fast Charge (HP Жылдам зарядтау) мүмкіндігі 33 PC Hardware Diagnostics UEFI акаулықтың идентификациялық коды 54 жүктеу 54 қосу 54 пайдалану 53	U USB SuperSpeed порты, анықтау 5 USB Type-C порты, анықтау 4 USB Type-C порты, жалғау 24
Э	экран шарлау 25 экранда шарлау 25 экрандық пернетақта 28 экран жарықтығын азайту әрекет пернесі 11 экран жарықтығын жоғарылату әрекет пернесі 11 экран кескінін ауыстырудың әрекет пернесі 12 электрстатикалық разряд 61	HP PC Hardware Diagnostics Windows акаулықтың идентификациялық коды 51 жүктеу 52, 53 қол жеткізу 51, 52 орнату 53 пайдалану 51	W Windows жүйені қалпына келтіру нұктеңі 57 қалпына келтіру құралы 57 сақтық көшірме 57
В	BIOS Setup Utility қосу 48 жаңарту 48 жаңартуды жүктеп алу 49, 50 нұсқаны анықтау 48	HP Recovery құралы қалпына келтіру 58 Sure Recover 59 Touchpoint Manager 46 ресурстары 1 үялды мобильді кең жолақты IMEI нөмірі 16 MEID нөмірі 16 белсендеріу 16	Hello 20 пайдалану 45
С	caps lock индикаторы 8	I IMEI нөмірі 16	құпия сөздері 43
Е	esc пернесі, анықтау 10	L LAN желісіне қосылу 18	Windows құралдары, пайдалану 57
		M MEID нөмірі 16 Miracast 23	пернесі, анықтау 10